

VÍCETÉMATICKÉ INFORMACE

Ročník 2011

Souhrnná data – Regiony, města, obce

Karlovy Vary, srpen 2011

Kód publikace: 411364-11

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje v roce 2010

(pracovní výtisk)

Zpracoval: ČSÚ, oddělení regionálních analýz a informačních služeb Karlovy Vary
Vedoucí oddělení: Ing. Jaroslava Šenitková
Informační služby: tel.: +420 353 114 529, e-mail: infoserviskv@czso.cz
Kontaktní zaměstnanec: Ing. Martina Soukupová, tel.: 353 114 525, e-mail: martina.soukupova@czso.cz

OBSAH

Úvod.....	3
Souhrn hlavních poznatků	3
1. Demografický vývoj.....	5
2. Sociální vývoj.....	11
3. Ekonomický vývoj	18
4. Životní prostředí.....	28
5. Mezikrajské srovnání	34
Tabulková příloha	40
1. Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů.....	40
2. Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj	44
3. Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje	54

Reprodukce výňatků z tohoto materiálu lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje v roce 2010“ a původu statistických dat v něm otištěných.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 31. 7. 2011. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

ÚVOD

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Karlovarského kraje v roce 2010, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2005). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné. V textu jsme se snažili postihnout dopady ekonomické recese v našem kraji a posoudit vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky.

Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2010. Proto můžeme v některých oblastech zpracovat hodnocení zatím pouze do roku 2009. Navíc v oblasti makroekonomiky (hrubý domácí produkt, hrubá přidaná hodnota, tvorba hrubého fixního kapitálu a navazující ukazatele) probíhá v současnosti rozsáhlá revize dat v celé časové řadě od roku 1995, a to jak na celostátní úrovni, tak na úrovni regionální. Její výsledky na regionální úrovni budou zveřejněny koncem měsíce listopadu letošního roku.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetu na adrese www.kvary.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje [Statistická ročenka Karlovarského kraje](#) pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí [Statistický bulletin](#), který vychází 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky, jednotně bylo připraveno mezikrajské srovnání. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích.

SOURN HLAVNÍCH POZNATKŮ

Demografický vývoj

- Počet obyvatel poklesl díky vysokému migračnímu úbytku.
- Stejně jako v celé České republice, i v Karlovarském kraji, se mírně snížila porodnost.
- V kraji se již pátým rokem narodilo více dětí mimo manželství než v manželství.
- Dochází k mírnému poklesu míry potratovosti.

Sociální vývoj

- Trh práce byl stále ovlivněn celosvětovou hospodářskou recesí. Prudký nárůst počtu nezaměstnaných z minulého roku se zbrzdil, stále však jejich počet stoupal. Na konci roku 2010 byl počet nezaměstnaných o 3,0 % vyšší než před rokem. Převážná většina zaměstnaných osob byla v zaměstnaneckém poměru.
- Stoupl počet dlouhodobě nezaměstnaných.
- Počet lůžek v nemocnicích na obyvatele se snižoval, dále klesal počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti.
- Počet příjemců důchodu se zvyšuje, průměrná výše důchodu roste velmi pomalu.
- Karlovarský kraj je dlouhodobě krajem s nejnižší průměrnou měsíční mzdou. Průměrné hrubé mzdy rostly pomaleji než v minulých letech.

Ekonomický vývoj

- Vývoj HDP byl ovlivněn ekonomickou recesí, podíl kraje na tvorbě HDP ČR je nejnižší ze všech krajů a má klesající tendenci.
- Karlovarský kraj, stejně jako všechny ostatní kraje ČR, zaznamenal v posledním roce nárůst hodnoty vývozu do zahraničí, projevila se tak pozitivně zvýšená poptávka na zahraničních trzích.
- Byl zaznamenán výraznější nárůst počtu nových ekonomických subjektů v kraji oproti minulému roku.
- Tržby průmyslových podniků se meziročně zvýšily téměř v celé ČR. Karlovarský kraj je jediným krajem ČR, kde nedošlo ke snížení počtu pracovníků v průmyslu.
- Ve stavebnictví vzrostl objem základní stavební výroby. Snižuje se počet stavebních ohlášení a povolení, poklesla i orientační hodnota povolených staveb.
- V oblasti bytové výstavby poklesl počet zahájených bytů, naopak počet dokončených bytů se zvýšil. Došlo k mírnému zvýšení intenzity bytové výstavby v kraji.
- Karlovarský kraj je jedním z pěti regionů ČR, ve kterých nedošlo k poklesu počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních. Zaznamenáváme nejdelší dobu pobytu hostů v kraji z celé ČR.

Životní prostředí

- Klesá podíl orné půdy na celkové výměře kraje.
- Stoupl počet ekologicky hospodařících zemědělců i podíl ekologicky obhospodařované půdy.
- Konstatujeme vysoký podíl obyvatel připojených na veřejnou kanalizaci a čističku odpadních vod v kraji (druhý nejvyšší za Hl. městem Prahou).
- Produkce komunálního odpadu v Karlovarském kraji má stoupající trend, naopak produkce podnikového odpadu se snižuje.
- Investice do životního prostředí se oproti minulému roku snížily, neinvestiční náklady naopak rostly.

1. Demografický vývoj

Počet obyvatel oproti minulému roku mírně poklesl...

Na konci roku 2010 žilo v Karlovarském kraji 307 444 obyvatel, což je o 192 osob méně než v roce 2009. Počtem obyvatel zaujímá kraj 2,9 % z úhrnu ČR. Nejvyšší podíl obyvatel bydlí na území okresu Karlovy Vary (38,8 %), nejméně na Sokolovsku (30,2 %), kde je zároveň i nejnižší podíl žen (50,6 %). Po poměrně výrazném zvýšení počtu obyvatel v roce 2007 (díky vysokému počtu přistěhovaných) tak v roce 2010 už druhý rok za sebou došlo k mírnému snížení počtu obyvatel v kraji. Z celkového počtu žilo na konci roku 2010 ve městech 83,0 % obyvatel. Nejvyšší podíl městského obyvatelstva přitom vykazoval okres Cheb (84,5 %). V průběhu posledních několika let nedošlo k výraznějším změnám v sídelní struktuře kraje.

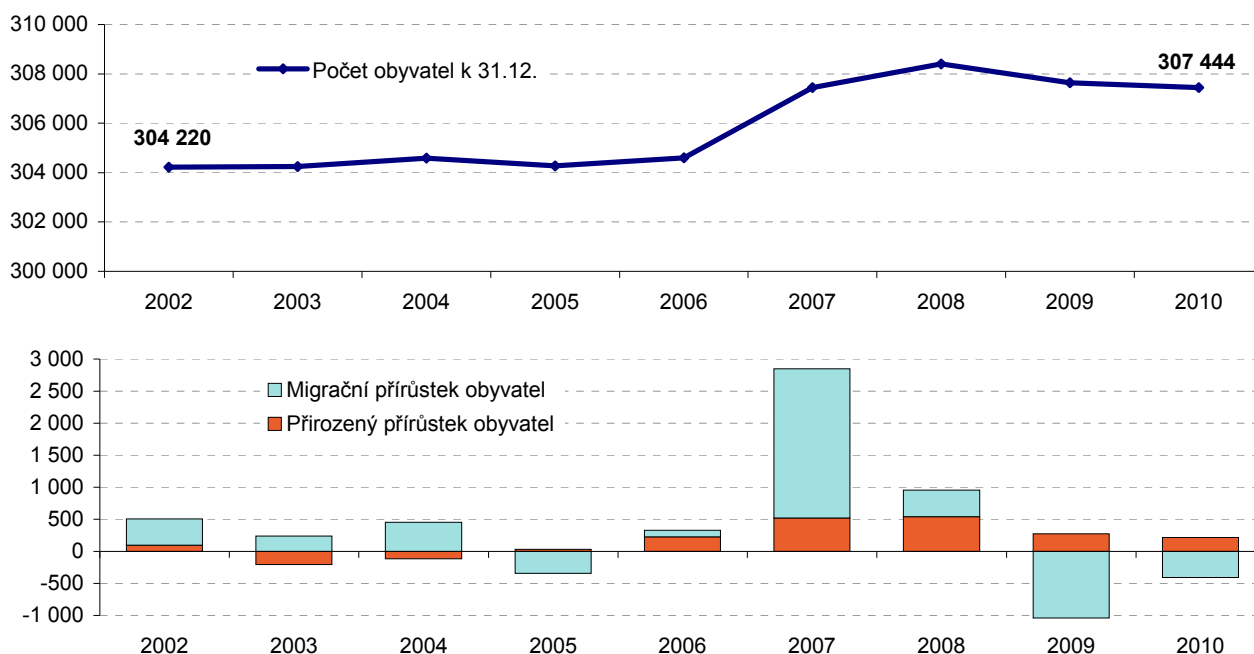
...díky migračnímu úbytku...

Stejně jako v roce 2009 se na celkovém úbytku obyvatel podílel záporný migrační přírůstek. Do kraje se přistěhovalo celkem 2 971 obyvatel, z nichž 33,9 % bylo ze zahraničí. Vystěhovalo se celkem 3 379 obyvatel, z nich 10,9 % se stěhovalo do zahraničí. To představuje migrační úbytek o 408 osob.

...vyššímu než přirozený přírůstek.

Již šestým rokem v řadě vykazuje přirozený přírůstek obyvatel v kraji kladné hodnoty. V roce 2010 se v Karlovarském kraji narodilo celkem 3 313 dětí, což je o 216 více než kolik obyvatel ve stejném roce zemřelo. Tento trend je podobně zaznamenán v celé České republice.

Graf 1 Počet obyvatel, přirozený a migrační přírůstek v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Porodnost se mírně snižovala...

V roce 2010 se v kraji narodilo 3 313 dětí, což představuje porodnost okolo 10,8 ‰. To znamená mírný pokles (o 0,3 ‰) oproti roku předchozímu. Úroveň porodnosti klesá již od roku 2009, nejvyšší porodnost za posledních patnáct let byla vykázána v roce 2008. Celkem 47,4 % narozených bylo v pořadí prvním dítětem matky, což je podíl, který se v předchozích letech mírně snižoval ve prospěch podílu druhorozených dětí. V roce 2010 činil podíl druhorozených dětí 35,6 %.

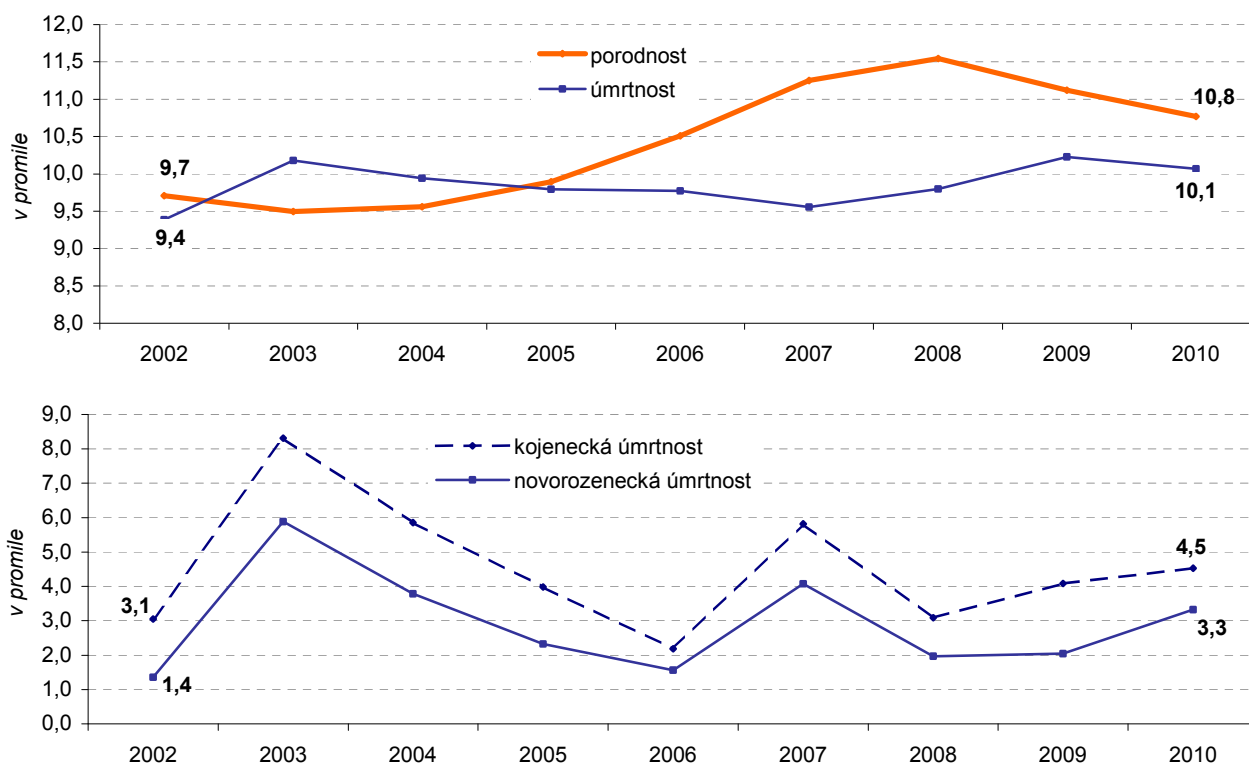
...ale je nadále (již šestým rokem) vyšší než úmrtnost.

Úmrtnost (měřena obecnou mírou úmrtnosti) se dlouhodobě udržuje na přibližně stejné úrovni, rok 2010 není výjimkou. V roce 2010 zemřelo v Karlovarském kraji 3 097 obyvatel. Nejvíce z nich zemřelo na nemoci oběhové soustavy (1 415 osob, tj. 45,7 %), na zhoubné novotvary zemřelo celkem 854 osob, tj. 27,6 %.

Novorozenecká i kojenecká úmrtnost se udržují na nízké úrovni.

Úmrtnost v nízkém věku se v kraji v roce 2010 mírně zvýšila, a to jak novorozenecká, tak i kojenecká. Novorozenecká úmrtnost se pohybovala na úrovni 3,3 ‰ a kojenecká úmrtnost činila 4,5 ‰. Přestože obě míry úmrtnosti v kraji dlouhodobě klesají, pohybují se stále vysoko nad republikovým průměrem. Vyšší kojeneckou úmrtnost vykazoval v roce 2010 pouze Ústecký kraj a novorozenecká úmrtnost byla v Karlovarském kraji nejvyšší z celé ČR.

Graf 2 Porodnost a úmrtnost v Karlovarském kraji (v ‰)

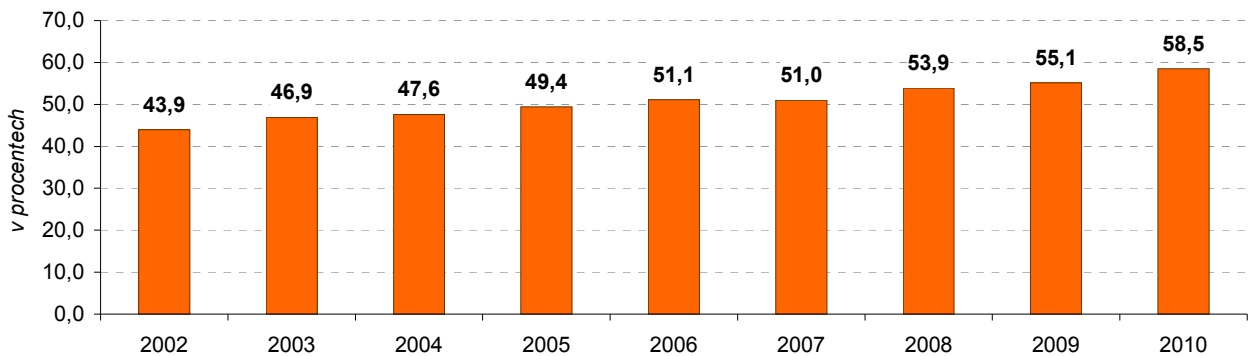
Zdroj: ČSÚ

Více než polovina narozených mimo manželství.

V roce 2010 pokračoval trend dlouhodobého růstu počtu (a podílu) dětí narozených mimo manželství¹. Již od roku 2006 je podíl takto narozených dětí v kraji vyšší než 50 % všech narozených dětí. V roce 2010 se v Karlovarském kraji mimo manželství narodilo celkem 1 939 dětí, což představuje 58,5 % všech narozených dětí. Z okresů Karlovarského kraje zaznamenal nejvyšší podíl dětí narozených mimo manželství okres Sokolov (65,1 %), nejnižší okres Karlovy Vary (53,4 %).

¹ Z dostupných údajů ovšem nelze zjistit, kolik z dětí narozených mimo manželství se skutečně narodilo svobodným matkám žijícím v domácnosti bez partnera a kolik jich žije v úplných rodinách bez uzavření sňatku.

Graf 3 Podíl narozených mimo manželství v Karlovarském kraji (v %)

Zdroj: ČSÚ

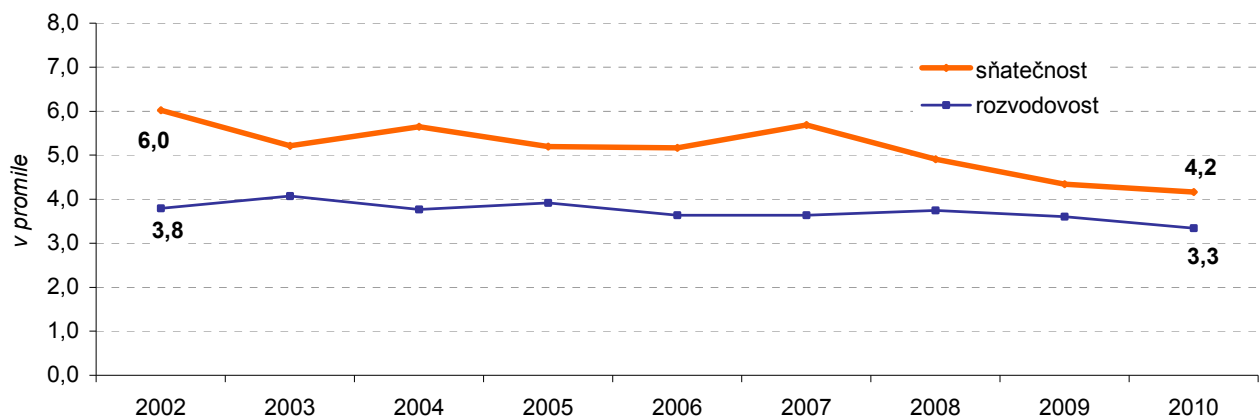
**Sňatečnost
i rozvodovost bez
velkých změn...**

Počty sňatků i rozvodů v kraji v posledních letech víceméně stagnují. Výjimkou byly poslední tři roky, kdy se počet sňatků mírně snižoval. V roce 2010 tak bylo uzavřeno celkem 1 280 sňatků, což představuje pokles o 4,2 % oproti počtu sňatků v roce 2009. Míra sňatečnosti (počet sňatků na 1 000 obyvatel) v Karlovarském kraji činila 4,2 ‰ a pohybovala se tak mírně pod celorepublikovým průměrem (4,4 ‰). Průměrný věk nevěst činil 33,4 roku, ženichů 37,3 roku. Nejčastěji vstupovaly do manželství ženy ve věkové kategorii 25-29 let (29,1 %), nejvíce mužů se ženilo ve věku 30-34 let (24,3 %). První manželství uzavíralo 829 ženichů a 840 nevěst.

**...rozvodovost nad
průměrem České
republiky.**

Míra rozvodovosti v roce 2010, stejně jako v letech předchozích, opět převýšila hranici 3 rozvodů na tisíc obyvatel (3,3 ‰) a byla tak vyšší než celorepublikový průměr (2,9 ‰) a také (společně se Středočeským krajem) nejvyšší ze všech krajů ČR. Průměrný věk při rozvodu činil u mužů 42,3 roku, u žen 39,5 roku. Nejvíce rozvodů bylo ve věku 40-49 let (u mužů 34,1 % všech rozvodů, u žen 27,7 % všech rozvodů). Jako příčina rozvodu byl nejčastěji uváděn rozdíl povah, názorů a zájmů (na straně mužů 79,0 % rozvodů, na straně žen 75,6 % rozvodů).

Graf 4 Sňatečnost a rozvodovost v Karlovarském kraji (v ‰)

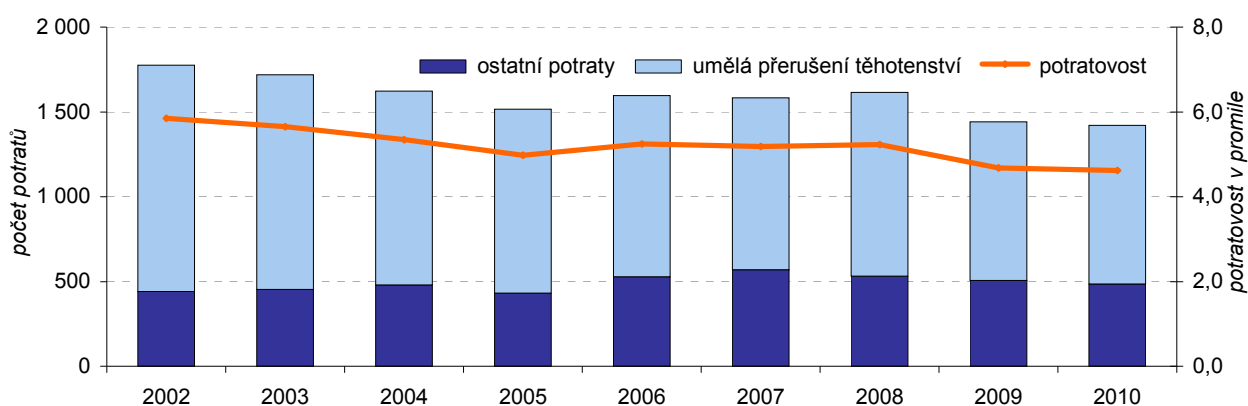
Zdroj: ČSÚ

Potratovost se mírně snížila, přesto je Karlovarský kraj stále druhý nejhorší.

Míra potratovosti, vyjádřená počtem potratů na 1 000 obyvatel, v posledních letech v Karlovarském kraji kolísala kolem 5,2 ‰, pozitivní je, že v roce 2009 došlo k mírnému snížení míry potratovosti na 4,7 ‰ a v roce 2010 na 4,6 ‰. V meziokresním srovnání nejvyšší míru potratovosti vykazoval okres Cheb (5,1 ‰), nejnižší naopak okres Karlovy Vary (4,2 ‰). V rámci celé ČR vykazuje Karlovarský kraj druhou nejvyšší míru potratovosti ihned po Ústeckém kraji (5,2 ‰).

Jak lze vyčíst i z grafu 5, počet potratů dlouhodobě klesá, a to především díky poklesu počtu umělých přerušení těhotenství. Přesto se dlouhodobě míra potratovosti v Karlovarském kraji pohybuje vysoko nad úrovní celorepublikového průměru.

Graf 5 Počet potratů a potratovost v Karlovarském kraji (v ‰)

Zdroj: ÚZIS, výpočty ČSÚ

Úmrtnost mírně poklesla...

V roce 2010 zemřelo v kraji 3 097 osob, což představuje oproti minulému roku pokles o 53, tj. o 1,7 %. Ukazatel úmrtnosti (počet zemřelých na 1 000 obyvatel středního stavu) činil 10,1, nejvyšší byla hodnota tohoto ukazatele v okrese Karlovy Vary (10,4). V celorepublikovém srovnání se Karlovarský kraj umístil na 8. místě a byl jedním z osmi krajů s nižší hodnotou úmrtnosti než průměr v ČR (10,2).

...nejvíce zemřelých na nemoci oběhové soustavy a novotvary...

Podle příčin smrti zaujímají rozhodující podíl nemoci oběhové soustavy a novotvary. Na nemoci oběhové soustavy zemřelo 753 žen (tj. 50,7 %) a 662 mužů (tj. 41,1 %). Naopak vyšší podíl mužů umírá na novotvary (30,7 %), u žen činí tento podíl 24,9 %.

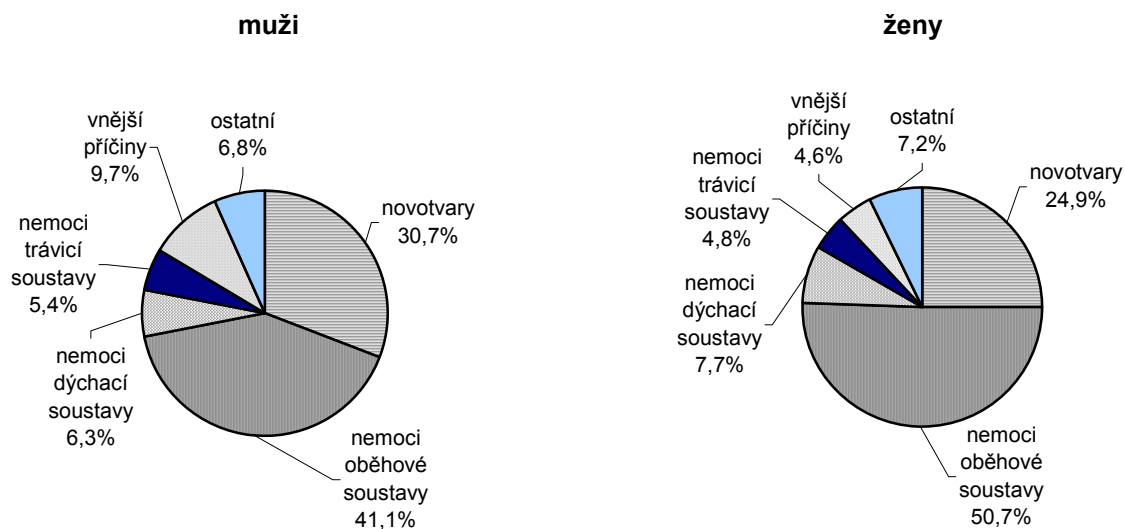
..naděje dožití při narození roste.

Naděje dožití při narození vykazuje v posledních letech vzrůstající trend, zatímco v roce 2001 činila tato hodnota u mužů 70,6 let a u žen 76,9 let, v roce 2010 stoupla naděje dožití při narození mužů na 72,7 let, u žen pak na 79,3 let.

Průměrný věk obyvatel roste.

Průměrný věk obyvatel Karlovarského kraje v roce 2010 činil 40,4 roku a od roku 2001 se zvýšil o 2,4 roku. Průměrný věk žen je přitom vyšší (41,8 roku v roce 2010) než průměrný věk mužů (38,9 roku).

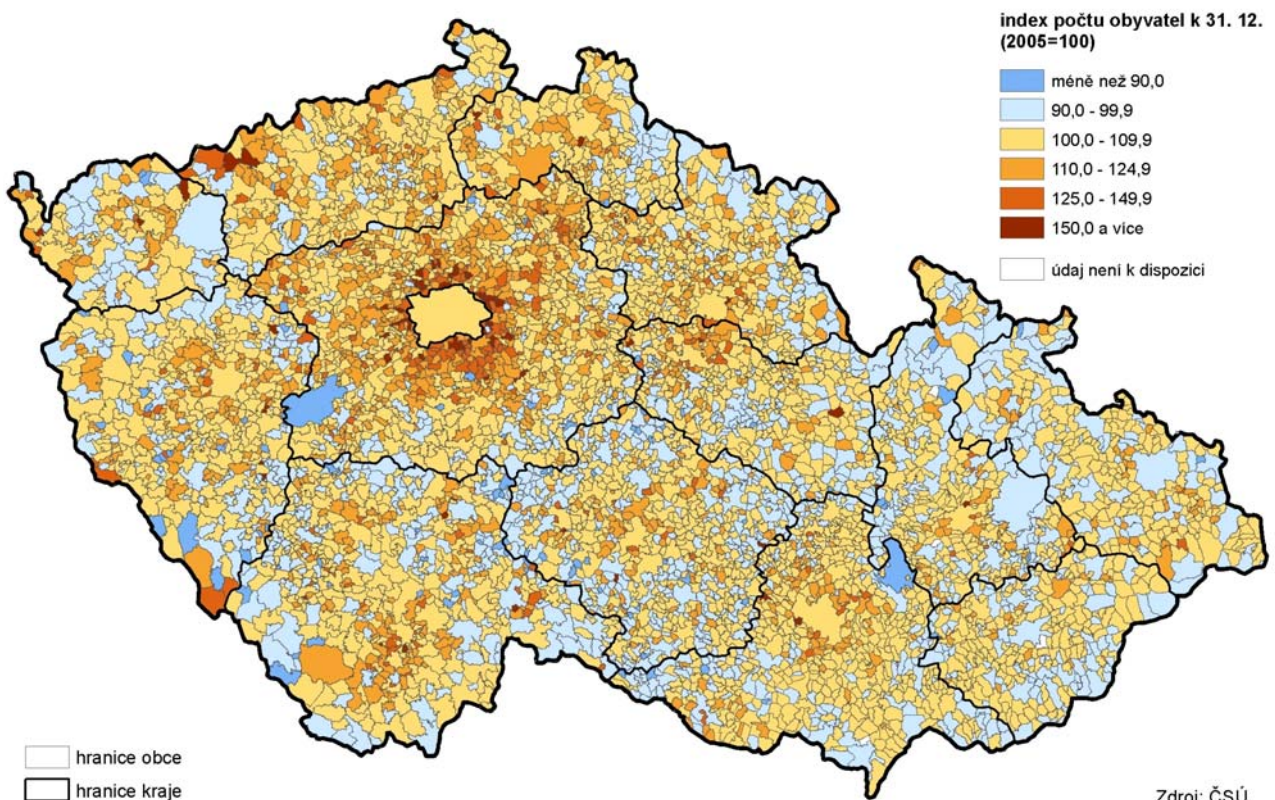
Graf 6 Zemřelí podle příčin smrti v Karlovarském kraji v roce 2010

Zdroj: ČSÚ

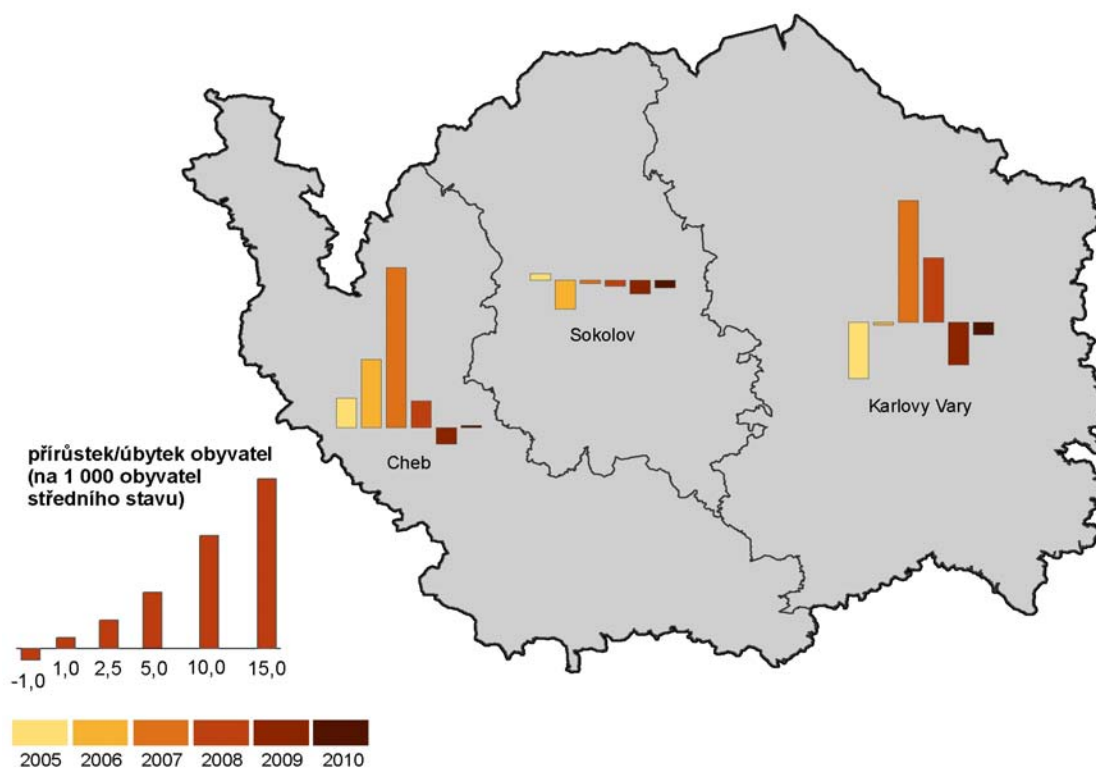
Populace kraje stárne. Podíl dětí do 14 let v roce 2010 představoval 14,7 % a zaznamenal tak od roku 2001 pokles o 1,8 procentního bodu. Také ve věkové skupině 15-64 let, tj. ve věkové skupině ekonomicky aktivních obyvatel, došlo k poklesu, a to o 0,6 procentního bodu, na 70,9 %. Naopak podíl obyvatelstva ve věkové skupině 65 a více let stoupá, od roku 2001 zaznamenal nárůst o 2,4 procentního bodu na 14,4 %. Situace v ostatních krajích ČR je velmi podobná, je patrné, že populace ČR stárne.

Změna počtu obyvatel v obcích mezi roky 2005 a 2010

Zdroj: ČSÚ

Pohyb obyvatel v okresech Karlovarského kraje v letech 2005 až 2010

Zdroj: ČSÚ

Podrobnější údaje k demografickému vývoji Karlovarského kraje v roce 2010:

[Statistický bulletin Karlovarského kraje](#)

[Demografická ročenka ČR 2010](#)

[Demografická ročenka krajů 2001-2010](#)

[Stav a pohyb obyvatelstva v ČR v roce 2010](#)

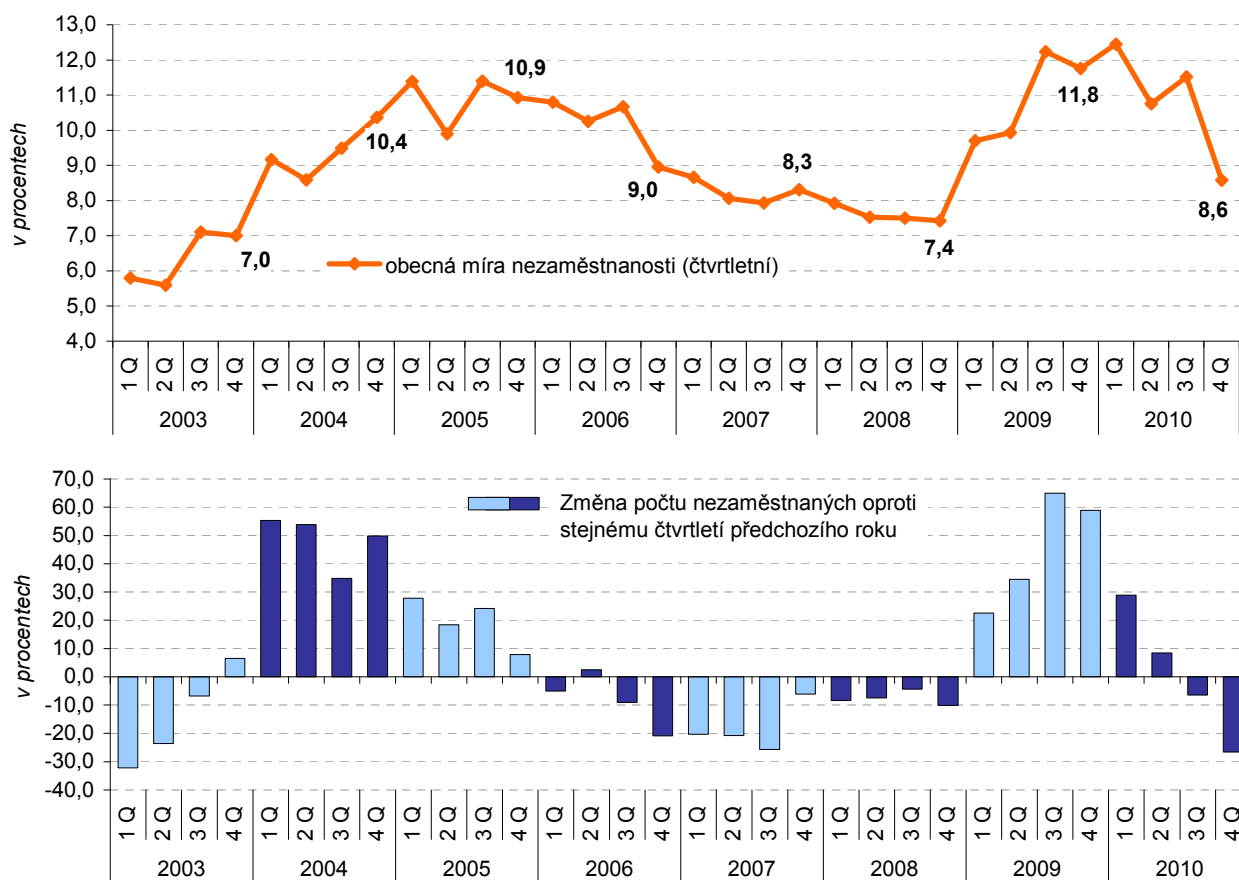
2. Sociální vývoj

Vývoj na trhu práce je stále zasazen celosvětovou ekonomickou recesí.

Oproti roku 2009 stoupl počet osob pracujících na vlastní účet.

V roce 2010 mělo podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil² (VŠPS) zaměstnání 144,4 tis. osob Karlovarského kraje, což představuje 55,0 % obyvatel ve věku 15 a více let. Míra zaměstnanosti v kraji tak byla o 4,9 procentního bodu nižší než v celé ČR. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo v kraji v roce 2010 k mírnému nárůstu počtu zaměstnaných o 0,3 % a míra zaměstnanosti se zvýšila o 0,5 procentního bodu. Míra zaměstnanosti žen (47,6 %) byla přitom nižší než míra zaměstnanosti mužů (62,8 %). Převážná většina zaměstnaných (123,4 tis. osob, tj. 85,8 %) byla v zaměstnaneckém poměru, osoby pracující na vlastní účet tvořily 10,7 % zaměstnaných osob a zaměstnavatelů bylo 3,4 %.

Graf 7 Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných v Karlovarském kraji (v %)

Zdroj: ČSÚ

Pokles ekonomické aktivity se zastavil...

Míra ekonomické aktivity v roce 2010 činila v Karlovarském kraji 61,7 % (u mužů 69,9 %, u žen 53,8 %) a meziročně se zvýšila o 0,5 procentního bodu. U žen tak došlo k meziročnímu zvýšení ekonomické aktivity o 1,5 procentního bodu, naopak u mužů se míra ekonomické aktivity snížila o 0,7 procentního bodu.

⁵ Výběrové šetření pracovních sil provádí ČSÚ za účelem zachycení situace a vývoje na trhu práce. Šetření vychází z metodiky Mezinárodní organizace práce (ILO) a výsledné ukazatele, které jsou jednotně definované Eurostatem, jsou mezinárodně srovnatelné v rámci zemí EU. Údaje se publikují čtvrtletně a ročně do úrovně krajů.

Po dlouhodobém neustálém snižování míry ekonomické aktivity tak druhý rok za sebou její hodnota vzrostla, ačkoli nedosáhla hodnoty roku 2005 (62,8 %). Míra ekonomické aktivity České republiky vykazuje velmi podobný trend, ve srovnání s ČR je však v jednotlivých letech míra aktivity v kraji vyšší, v roce 2010 o 3,3 procentního bodu.

Nejvíce ekonomicky neaktivních osob (56,1 %) je ve věkové skupině 60 a více let, nejméně naopak ve věku 30-44 let (7,1 %).

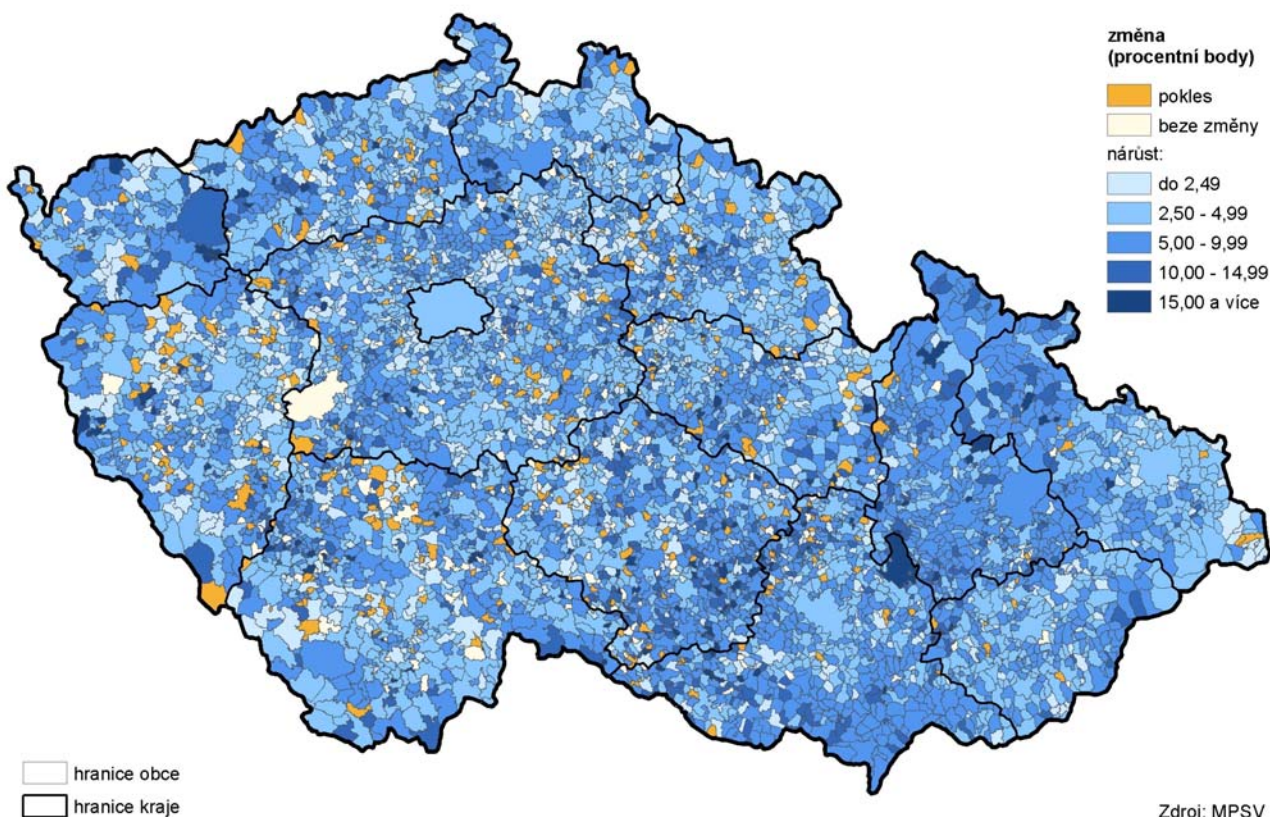
...obecná míra nezaměstnanosti dále nestoupala...

Obecná míra nezaměstnanosti se v roce 2010 oproti minulému roku nepatrně snížila, a to o 0,1 procentního bodu na 10,8 % a v celorepublikovém srovnání byla druhá nejvyšší (za krajem Ústeckým). Dlouhodobě se obecná míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje v rozmezí 40,0 % až 70,0 % nad celorepublikovým průměrem.

..nárůst počtu nezaměstnaných na úřadech práce...

Ke konci roku 2010 bylo na úřadech práce Karlovarského kraje registrováno 19 922 uchazečů o zaměstnání, což je o 3,0 % více než před rokem. Podíl nezaměstnaných žen činil 46,3 % všech nezaměstnaných a ve srovnání s koncem roku 2009 se snížil o 0,7 procentního bodu. Oproti minulému roku se také snížil podíl počtu nezaměstnaných s nárokem na podporu v nezaměstnanosti (z 29,0 % na konci roku 2009 na 26,3 % na konci roku 2010). Podíl nezaměstnaných osob se zdravotním postižením činil 8,8 % a byl tak o 0,4 procentního bodu nižší než před rokem.

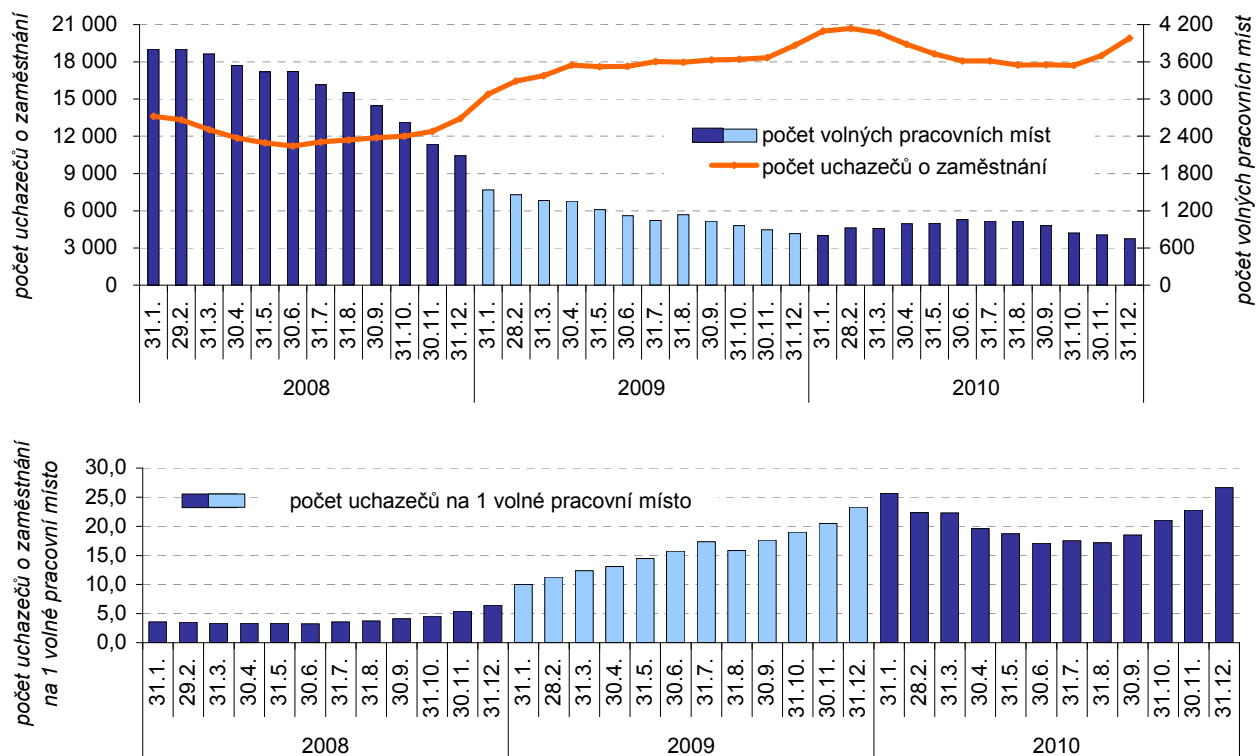
Změna míry nezaměstnanosti v obcích mezi 31. 12. 2008 a 31. 12. 2010

...počet dlouhodobě nezaměstnaných stoupl.

Dlouhodobá nezaměstnanost je v Karlovarském kraji jednou z nejvyšších v České republice. Stejně tak tomu bylo i v roce 2010. Počet nezaměstnaných déle než 12 měsíců od roku 2008 stoupá. Podle údajů úřadů práce bylo na konci roku 2010 v kraji bez práce déle než jeden rok 36,6 % uchazečů o zaměstnání, to představuje nárůst o 9,0 procentních bodů ve srovnání s předcházejícím rokem.

Graf 8 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Karlovarském kraji

Zdroj: MPSV

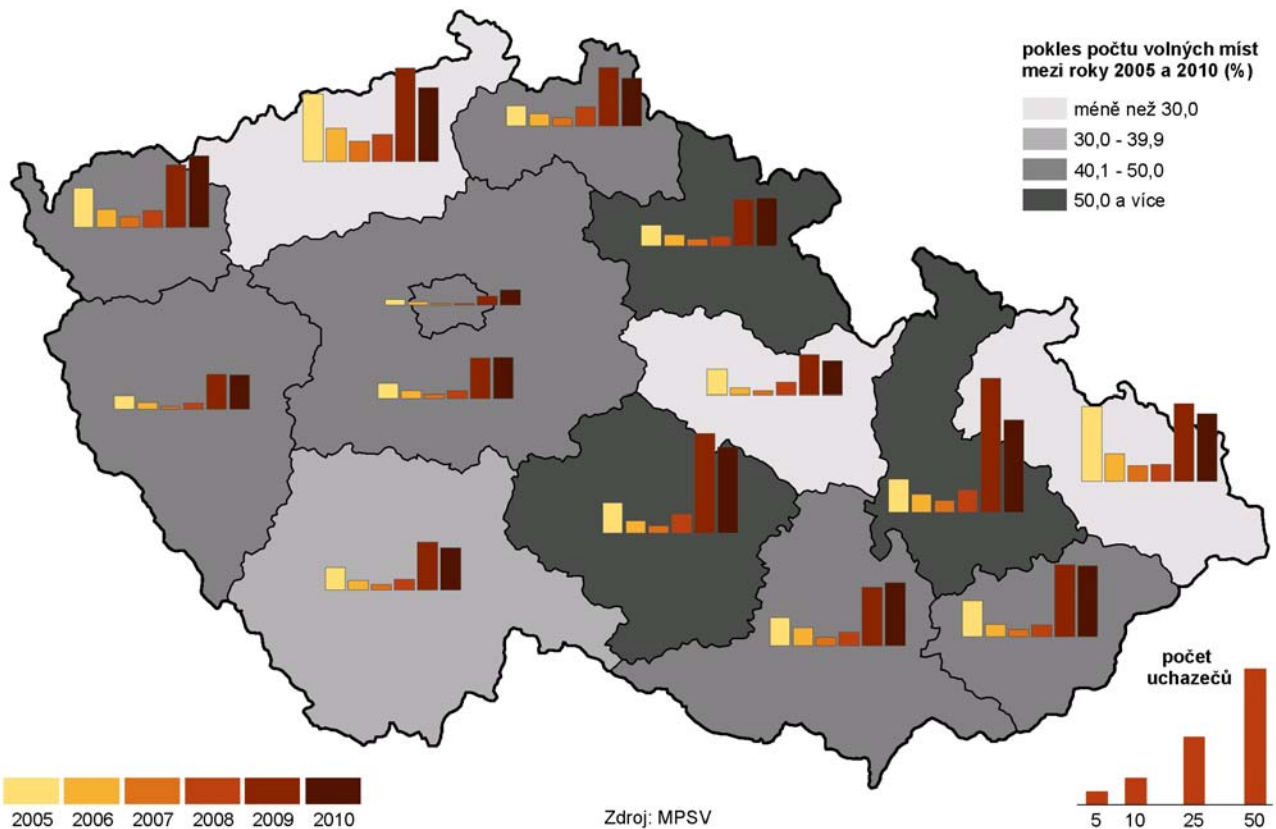
Stoupající trend míry nezaměstnanosti.

Míra nezaměstnanosti v kraji dosáhla v roce 2010 hodnoty 11,4 %. Takto vysoká míra nezaměstnanosti byla v kraji zaznamenána naposledy v roce 2004. Z okresů Karlovarského kraje se na nejhorším místě umístil okres Sokolov s mírou nezaměstnanosti 14,1 % (v celorepublikovém srovnání okresů obsadil 70. místo). Míra registrované nezaměstnanosti v Karlovarském kraji byla o 1,8 procentního bodu vyšší než v celé ČR a pouze kraje Moravskoslezský, Olomoucký a Ústecký vykazovaly míru nezaměstnanosti vyšší.

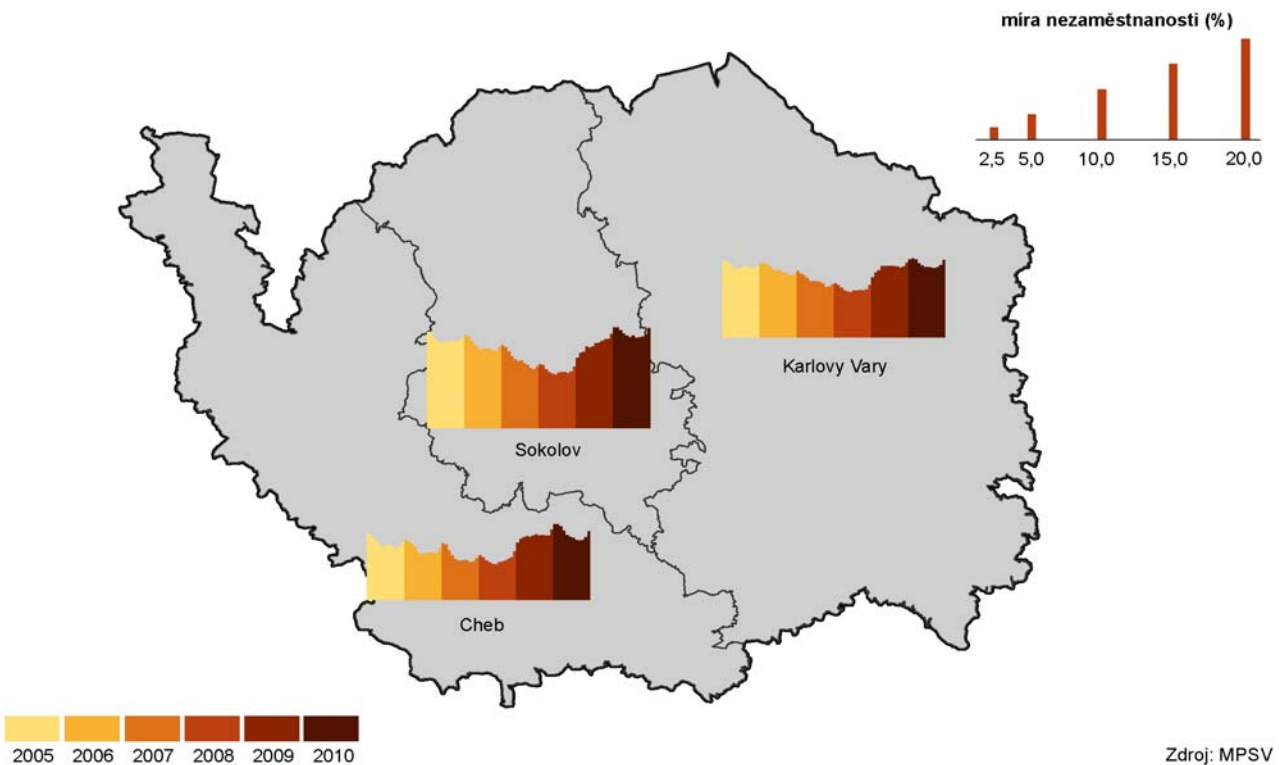
Méně volných pracovních míst.

Na poptávkové straně trhu práce se nabídka volných pracovních míst v průběhu roku od ledna do prosince postupně kontinuálně mírně zvyšovala, v posledním čtvrtletí došlo k opětovnému poklesu volných pracovních míst. K nejvyššímu poklesu došlo v říjnu, kdy počet volných pracovních míst byl o 119 míst nižší než v předcházejícím měsíci.

**Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo v krajích v letech 2005 až 2010
(stav k 31. 12.)**

**Míra registrované nezaměstnanosti v okresech Karlovarského kraje v letech 2005 až 2010
(stav ke konci jednotlivých měsíců)**

Zaměstnanost cizinců V roce 2005 bylo na úřadech práce v kraji evidováno 3 240 cizinců v postavení zaměstnanců a 5 200 cizinců podnikajících na základě živnostenského oprávnění. Na konci roku 2010 to bylo již 3 703 zaměstnaných cizinců a 6 025 cizinců – podnikatelů.

Mzdy:
Mzdy vzrostly reálně o 1,8 %...

V roce 2009 došlo ve statistice práce a mezd ke změnám v metodice zjišťování a prezentaci výsledků. Nově jsou výsledky publikovány za všechny podniky se sídlem na území kraje se zvýšeným důrazem na průměrné mzdy zaměstnanců přepočtené na plně zaměstnané, které zohledňují délku pracovního úvazku. Podle tohoto pohledu dosáhla průměrná měsíční mzda v Karlovarském kraji v roce 2010 hodnoty 20 179 Kč. Nominálně tak vzrostla o 3,3 % oproti roku 2009, reálně (s ohledem na výši inflace v roce 2010) o 1,8 %. V průměru za ČR mzdy vzrostly nominálně o 2,0 %. Ve srovnání se mzdou za Českou republiku byla mzda v kraji nižší o 3 772 Kč a v mezikrajovém porovnání vykazuje Karlovarský kraj dlouhodobě nejnižší průměrnou měsíční mzdu ze všech krajů.

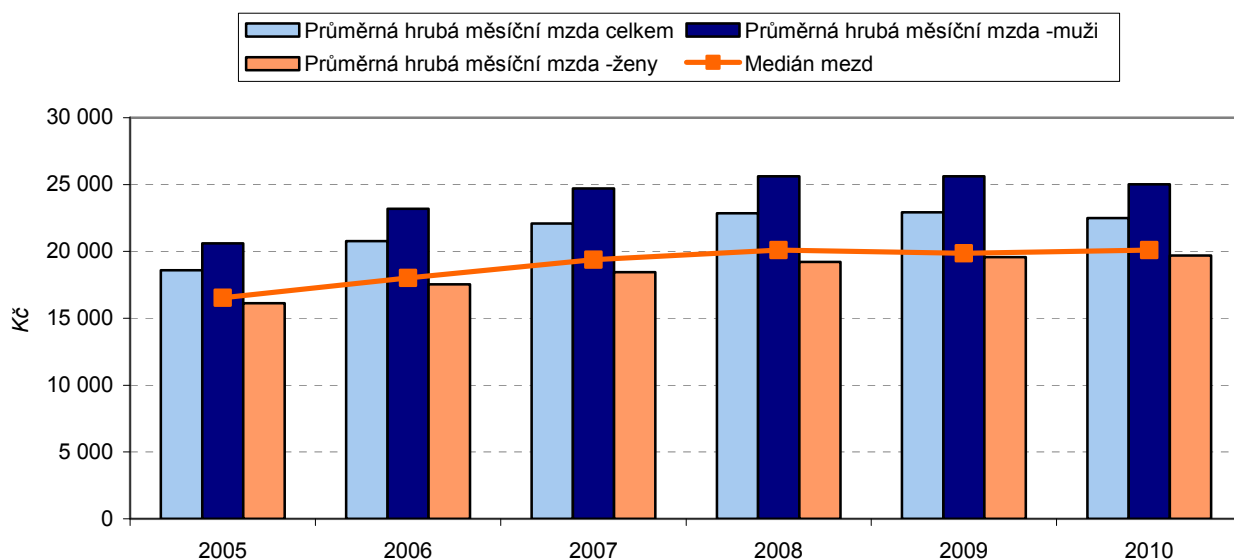
...pokles počtu zaměstnanců.

V prvním čtvrtletí zaznamenaly průměrné mzdy nárůst o 4,4 % oproti stejnému období roku 2009. V následujících čtvrtletích pokračoval nárůst mezd již nižším tempem a ve čtvrtém čtvrtletí mzdy prakticky stagnovaly. Počet zaměstnanců (osob přepočtených na plně zaměstnané) ve všech podnicích se sídlem na území kraje činil v roce 2010 celkem 80,0 tisíc osob, což bylo o 1,3 % méně než před rokem.

Dle výsledků výběrového šetření mezd hrubé mzdy poklesly.

Podle zjištění výběrového šetření mezd se v roce 2010 mzdy snížily ve srovnání s předcházejícím rokem o 1,9 %, přitom mzdy mužů zaznamenaly pokles o 583 Kč, tj. o 2,3 %, naopak ženy pobíraly v roce 2010 hrubou mzdu o 132 Kč, tj. o 0,7 % vyšší než v minulém roce. Stále však platí, že muži pobírají větší mzdy, než ženy, v roce 2010 činil tento rozdíl 5 316 Kč.

Graf 9 Vývoj průměrných hrubých mezd a mediánu mezd v Karlovarském kraji ^{*)}

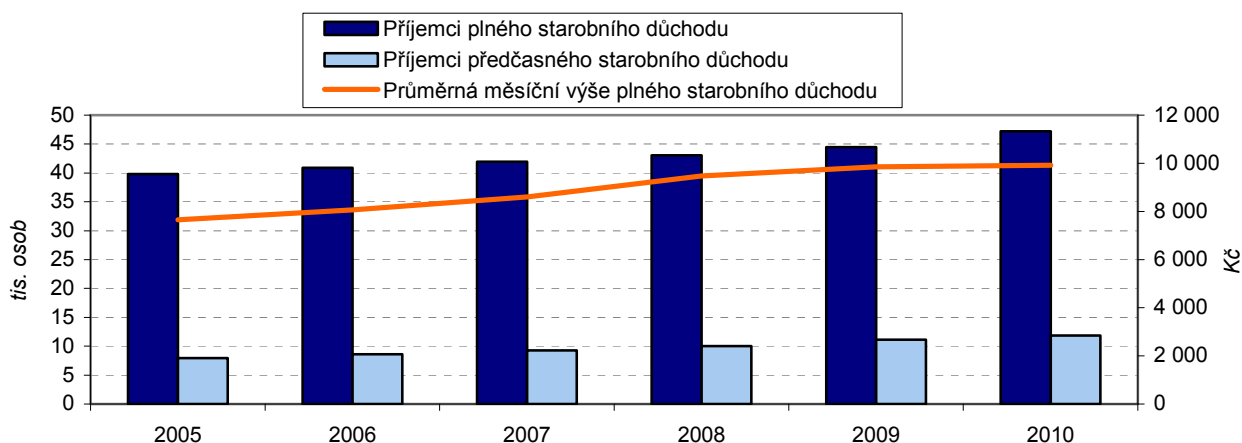
^{*)} podle výběrového šetření mezd

Zdroj: MPSV, MFČR

Zvyšuje se počet příjemců důchodu, průměrná výše důchodu roste velmi pomalu...

Na konci roku 2010 žilo v kraji 77 343 příjemců důchodů, z toho 61,2 % byly ženy. To představuje meziroční nárůst 1,1 %, od roku 2005 činí tento nárůst dokonce 8,1 %. Nejvyšší podíl tvoří příjemci plného starobního důchodu (47 189, tj. 61,0 %). Předčasný starobní důchod pobírá 11 849 příjemců (15,3 % všech příjemců důchodu), z toho 6 904 žen. Průměrná měsíční výše plného starobního důchodu se zvýšila oproti minulému roku o 0,7 % na 9 925 Kč. Muži přitom pobírali průměrný plný starobní důchod ve výši 11 051 Kč, ženy ve výši 9 028 Kč. Podíl průměrné výše plného starobního důchodu na mzdovém mediánu v roce 2010 byl 49,4 %. Tento podíl od roku 2008 vzrůstá, ve srovnání s rokem 2005 se zvýšil o 3,2 procentního bodu.

Graf 10 Vývoj počtu příjemců plného starobního důchodu a průměrné výše plného starobního důchodu v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSSZ

Školství:
Počet dětí v mateřských školách roste.

V roce 2010 fungovalo v kraji 118 mateřských škol. Počet dětí v mateřských školách od roku 2006 postupně narůstá. V roce 2010 navštěvovalo mateřské školy 8 881 dětí, takového počtu bylo dosaženo poprvé od roku 1990 a meziročně to představuje nárůst o 310 dětí, tj. o 3,6 %. V jedné třídě přitom bylo průměrně 24 dětí. Základní školy navštěvovalo v roce 2010 celkem 22 241 žáků, což je o 2,1 % méně než v minulém roce a snížil se také počet studentů středních škol (včetně konzervatoří), a to o 3,4 %. Vyšší odborné školy naopak zaznamenaly v roce 2010 meziroční nárůst počtu studentů, a to o 402, tj. o 15,5 %.

Zdravotnictví:
Počet lůžek v nemocnicích na obyvatele se snižoval...

V roce 2010 bylo v Karlovarském kraji evidováno celkem 1 193 lékařů, z toho v nestátních zařízeních 1 169. Ve srovnání s rokem 2005 došlo k nárůstu počtu lékařů o 7,5 %, v posledním roce však počet lékařů stagnoval. V přepočtu na populaci byl v kraji 1 lékař zhruba na 258 obyvatel, což je o 17 obyvatel méně, než v roce 2005. V kraji bylo celkem 5 nemocnic, počet lůžek v nich meziročně klesl o 2,6 % na 1 613 lůžek. V přepočtu na 1 000 obyvatel se tak snížil počet lůžek o 0,1 procentního bodu na hodnotu 5,2.

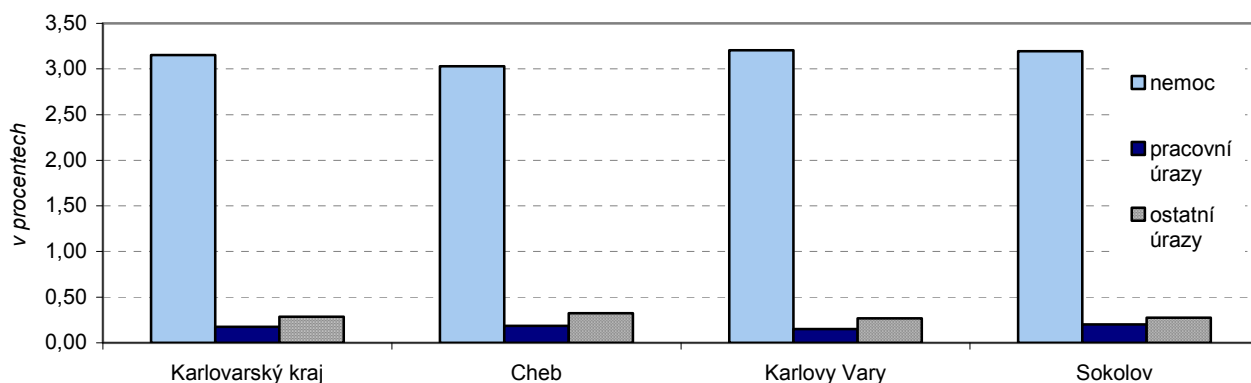
...dále klesá počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti.

V roce 2010 pokračoval trend klesající pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz, oproti minulému roku se počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti snížil o 2 148 případů, tj. o 6,6 %. Průměrný denní stav práce neschopných byl o 403 osob nižší než v roce 2009 a průměrné procento pracovní neschopnosti v kraji (3,61 %) zaznamenalo meziroční pokles o 0,5 procentního bodu.

Nejvyšší procento pracovní neschopnosti na Sokolovsku.

Z okresů Karlovarského kraje vykazoval nejvyšší procento pracovní neschopnosti okres Sokolov (3,67 %), nejnižší naopak okres Cheb (3,54 %). Podobný vývoj počtu nově hlášených případů pracovní neschopnosti lze vysledovat ve všech krajích ČR.

Graf 11 Průměrné procento pracovní neschopnosti v okresech Karlovarského kraje

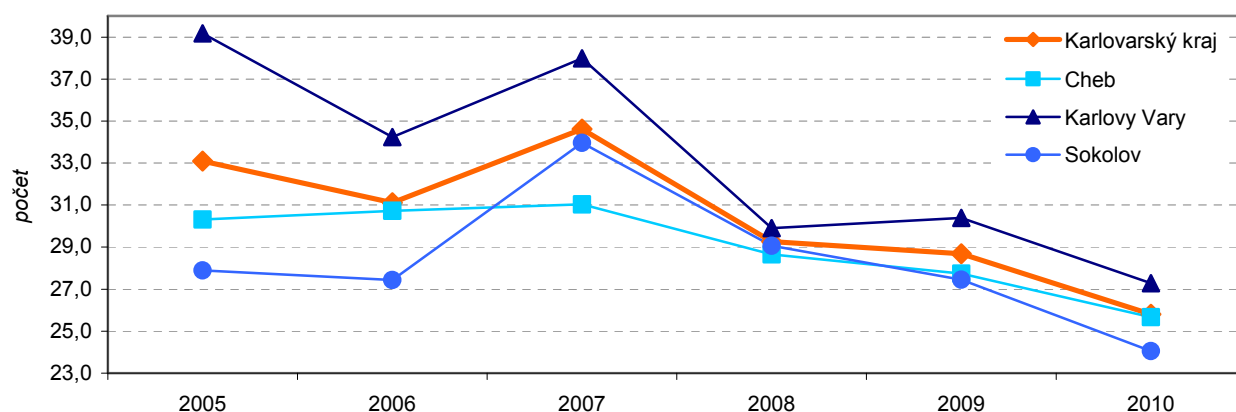

Zdroj: ČSÚ

Kriminalita, dopravní nehody: Pokles zjištěných trestných činů, větší objasňenost...

V kraji se v roce 2010 oproti roku 2009 snížil počet zjištěných trestných činů o 10,1 %. Poměr objasněných trestných činů ke zjištěným dosáhl na konci sledovaného období 64,0 %, v posledních letech se podíl objasněných trestných činů zvyšoval. Situaci tak lze z těchto dvou hledisek hodnotit jako pozitivní. Statistiky ukazují, že v kraji poklesl i ukazatel vyjadřující počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel (z 33,1 v roce 2005 na 25,8 v roce 2010).

Graf 12 Vývoj počtu trestných činů na 1 000 obyvatel v okresech Karlovarského kraje

Zdroj: Policejní prezidium ČR

...nižší počet dopravních nehod.

Ve srovnání s minulým rokem došlo v kraji k mírnému snížení počtu dopravních nehod o 35, tj. o 2,0 %. Nejvíce poklesl počet dopravních nehod v okrese Karlovy Vary, a to o 4,7 %, naopak okres Sokolov byl jediným okresem s nárůstem dopravních nehod (o 5,1 %).

**Nižší počet
usmrčených osob.**

Pozitivní byl i vývoj počtu usmrčených osob při dopravních nehodách, meziročně došlo k poklesu o 10 usmrčených osob, tj. o 29,4 %. Největší počet dopravních nehod byl zapříčiněn nesprávným způsobem jízdy (52,2 %) a nepřiměřenou rychlostí (25,8 %).

Podrobnější údaje k sociálnímu vývoji Karlovarského kraje v roce 2010:

[Statistický bulletin Karlovarského kraje](#)

[Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil za 4. čtvrtletí 2010](#)

[Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil 2010](#)

[Evidenční počet zaměstnanců a jejich mzdy v ČR za 1. - 4. čtvrtletí 2010](#)

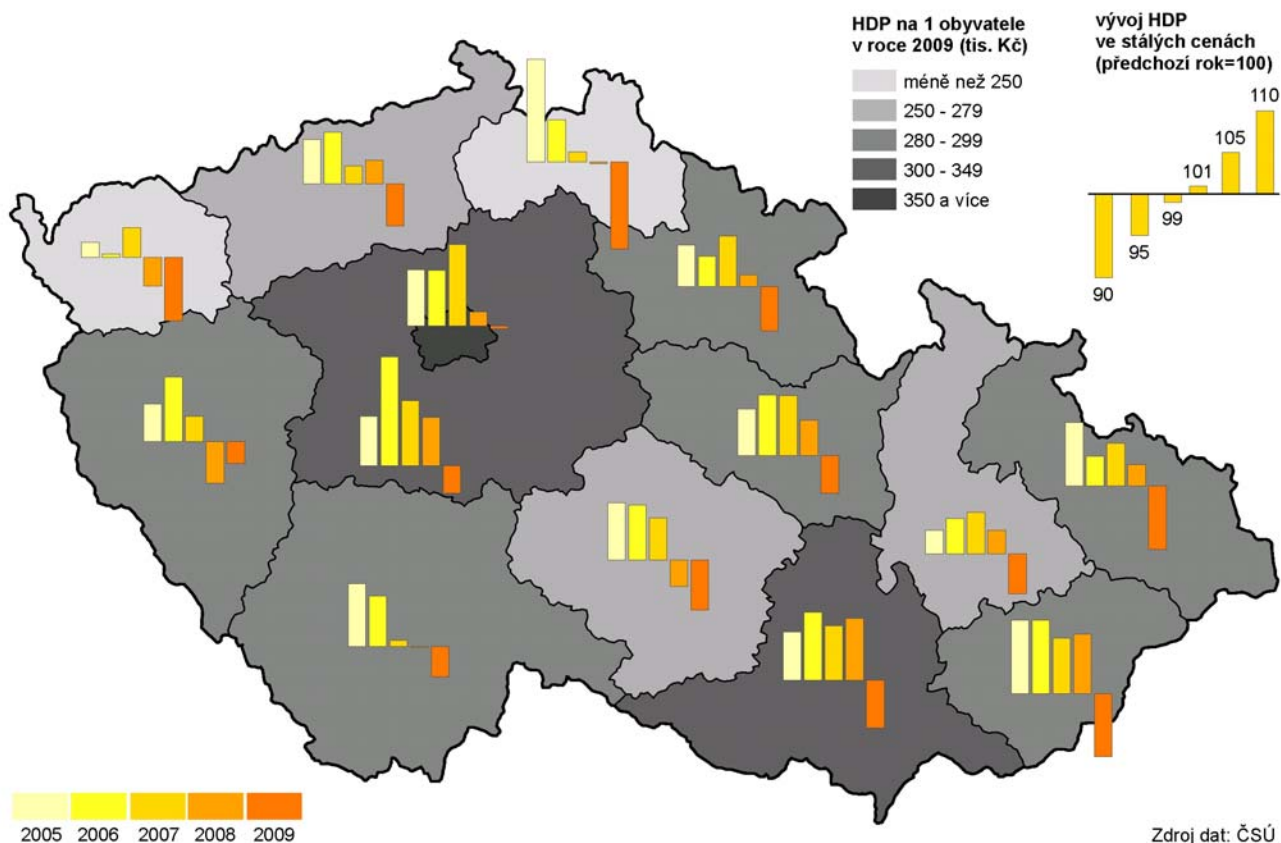
3. Ekonomický vývoj

**Makroekonomický
rámec:**

**Vývoj HDP ovlivněn
ekonomickou recesí...**

Tvorba hrubého domácího produktu zaznamenala v roce 2009 ve srovnání s předcházejícím rokem pokles o 4,4 %. Podíl kraje na tvorbě HDP rámci ČR činil 2,0 %, což je nejmenší podíl ze všech krajů. Tento podíl se navíc postupně snižuje, od roku 2005 došlo k poklesu o 0,3 procentního bodu. Nejvíce se na tvorbě HDP podílí Hl. město Praha (26,1 %), dále pak Středočeský kraj (10,8 %) a kraj Jihomoravský (10,5 %). Tvorba hrubého domácího produktu na 1 obyvatele činila v Karlovarském kraji v roce 2009 celkem 233 629 Kč, to představuje meziroční pokles o 4,2 %.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2005 až 2009

**...pokles hrubé
přidané hodnoty
poprvé od roku 1995...**

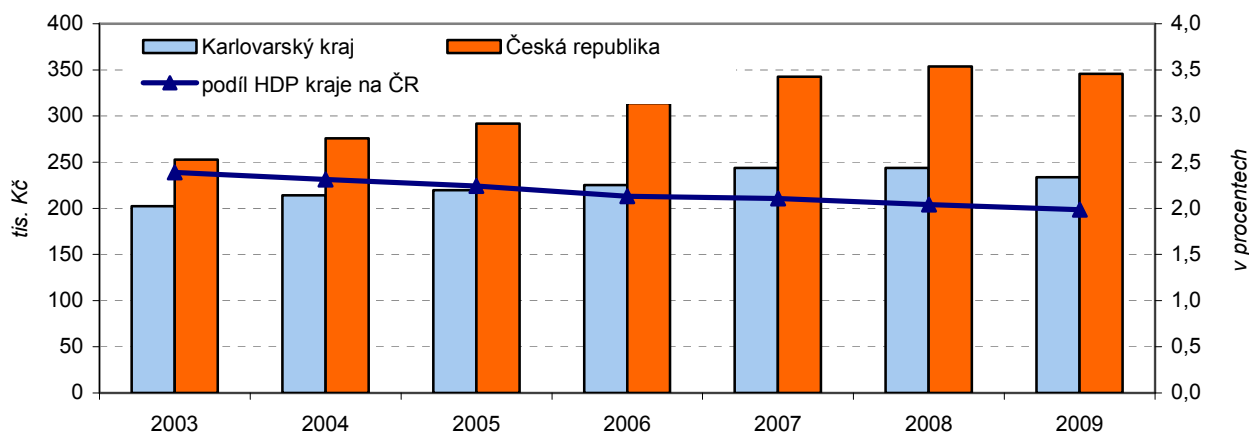
Hodnota hrubé přidané hodnoty v Karlovarském kraji od roku 1995 každoročně stoupala, v roce 2009 poprvé došlo k meziročnímu poklesu hrubé přidané hodnoty, a to o 4,6 % na 64 468 mld. Kč (v běžných cenách). Pohybovala se tak 2,7 procentního bodu pod celorepublikovým průměrem. K většímu propadu hrubé přidané hodnoty oproti minulému roku došlo pouze v Libereckém (o 6,5 %) a Moravskoslezském kraji (o 8,0 %). Hrubá přidaná hodnota meziročně vzrostla jen v Hl. městě Praze (o 1,9 %), v Plzeňském kraji (o 0,5 %) a v kraji Jihočeském (o 0,2 %).

**...struktura HPH bez
významných změn.**

Struktura hrubé přidané hodnoty (HPH) podle sektorů zůstává bez významných změn. Největší podíl HPH je každoročně vytvořen ve zpracovatelském průmyslu, v roce 2009 činil tento podíl 20,8 % a meziročně tak poklesl o 1,6 procentního bodu. Poklesl také podíl HPH z těžby nerostných surovin (o 1,0 procentního bodu) a z činností v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelských činností (o 0,8 procentního bodu). Významnější nárůst zaznamenal pouze podíl HPH vytvořený při výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a vody (o 1,3 procentního bodu).

Z výsledků za rok 2009 je zřejmé, že ekonomika byla ovlivněna ekonomickou recesí. Výsledky za rok 2010 by měly ukázat, zda došlo z makroekonomického hlediska k oživení ekonomiky kraje, tyto výsledky však budou k dispozici až v posledních měsících roku 2011.

Graf 13 Vývoj hrubého domácího produktu na 1 obyvatele v Karlovarském kraji a ČR a podíl HDP kraje na ČR

Zdroj: ČSÚ

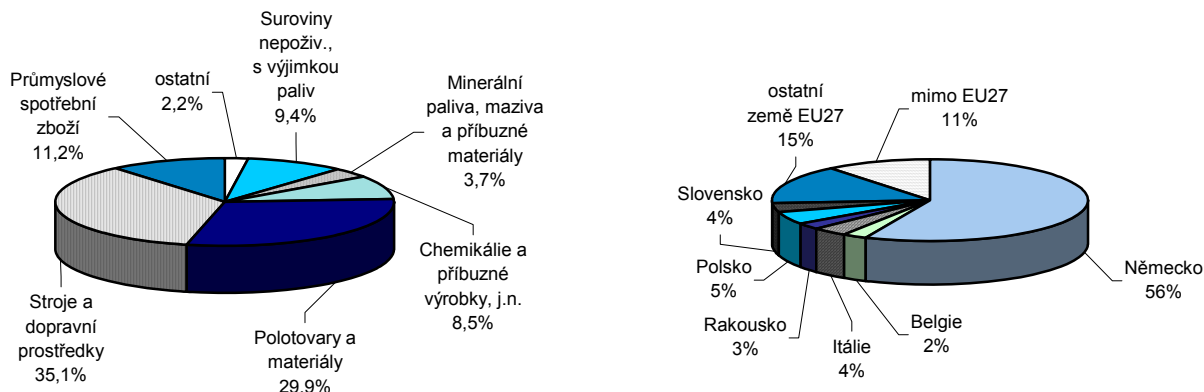
Zahraniční obchod:

Z hlediska hodnoty vývozu do zahraničí se Karlovarský kraj umístil v roce 2010 na posledním místě pomyslného žebříčku, bylo exportováno zboží v hodnotě 51 699 mld. Kč (v běžných cenách). Podíl vývozu kraje na ČR činil 2,1 % a oproti roku 2009 vzrostl o 0,2 procentního bodu. Ve srovnání s minulým rokem došlo k navýšení hodnoty vývozu o 24,1 %, v mezikrajském srovnání bylo toto navýšení druhé nejvyšší za Pardubickým krajem. Všechny kraje ČR zaznamenaly v posledním roce nárůst hodnoty vývozu do zahraničí, projevila se tak pozitivně zvýšená poptávka na zahraničních trzích.

Hodnota vývozu se meziročně zvýšila téměř u všech komodit.

Na hodnotě vývozu kraje se podílí nejvíce vývoz strojů a dopravních prostředků (35,1 %) a vývoz polotovarů a materiálů (29,9 %). Dalšími významnými skupinami komodit jsou průmyslové spotřební zboží, suroviny nepoživatelné s výjimkou paliv a chemikálie a příbuzné výrobky j.n. Téměř ve všech skupinách vývoz meziročně stoupl, pouze u komodity minerální paliva, maziva a příbuzné materiály došlo k poklesu hodnoty vývozu, a to o 12,8 %.

Graf 14 Struktura vývozu z Karlovarského kraje v roce 2010 - zbožová a teritoriální

Zdroj: ČSÚ

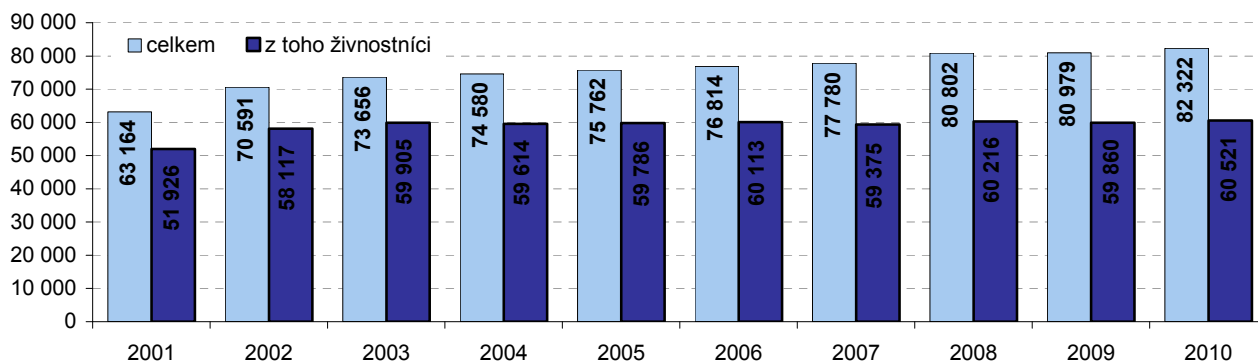
Věda, Informační technologie:
Pokles počtu pracovníků ve vědě a výzkumu, snížení výdajů.

Počet zaměstnanců výzkumu a vývoje v průběhu let 2005-2009 v Karlovarském kraji kolísal, po prudkém nárůstu v roce 2008 došlo v roce 2009 ke snížení počtu těchto zaměstnanců o 30 osob, tj. o 21,9 %. Z celkového počtu zaměstnanců výzkumu a vývoje bylo 58,5 % výzkumných pracovníků, ve srovnání s předcházejícím rokem tak došlo k poklesu podílu výzkumných pracovníků, a to o 18,9 procentního bodu. Výdaje na vědu a výzkum činily v roce 2009 celkem 92 mil. Kč, poklesly tak meziročně o 6,0 %. Nejvíce se na financování výzkumu a vývoje podílel podnikatelský sektor (81,0 mil. Kč, tj. 81,8 %), oproti roku 2008 se tento podíl zvýšil o 27,1 procentního bodu.

Více domácností s připojením na internet.

V kraji bylo v roce 2009 celkem 53,3 % domácností vybaveno osobním počítačem, ve srovnání s rokem 2005 to představuje nárůst o 22,0 procentních bodů. Stejně dynamicky narůstal také počet domácností vybavených připojením na internet, v roce 2009 bylo těchto domácností 47,4 %, vysokorychlostní internet přitom mělo připojeno 39,7 %.

Graf 15 Počet ekonomických subjektů v Karlovarském kraji k 31. 12.

Zdroj: ČSÚ

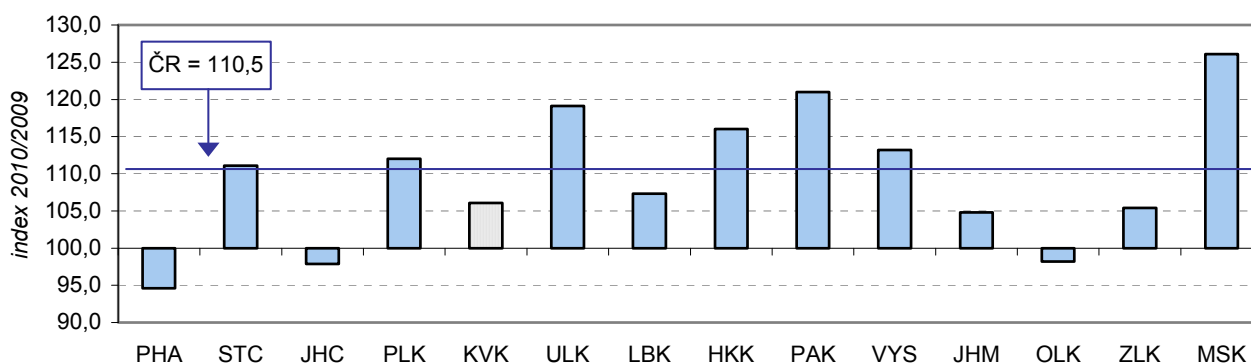
Organizační struktura:
Výraznější nárůst
počtu ekonomických
subjektů oproti
minulému roku.

V roce 2004 došlo k výraznému zpomalení růstu počtu ekonomických subjektů, roční přírůstek nových ekonomických subjektů od tohoto roku činil přibližně jedno procento. Výjimku tvořil pouze rok 2008, kdy došlo k relativně významnému nárůstu, a to o 3,9 %. Naopak v roce 2009 bylo v kraji registrováno pouze o 0,2 % více ekonomických subjektů než v předchozím roce. Ke konci roku 2010 mělo v kraji registrováno své sídlo 82 322 ekonomických subjektů, což představuje nárůst o 1,7 % oproti minulému roku. Celkem 73,5 % z registrovaných ekonomických subjektů tvořily osoby podnikající dle živnostenského zákona, přičemž jejich podíl se dlouhodobě pozvolna snižuje ve prospěch právnických osob. Většina ekonomických subjektů (91,4 %) neměla zaměstnance nebo o nich nebyl tento údaj znám.

Průmysl:
Tržby velkých
průmyslových podniků
se zvýšily ve většině
krajů ČR.

V kraji mělo v roce 2010 své sídlo celkem 83 velkých průmyslových podniků³. Nárůst tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách), které se v roce 2010 v kraji zvýšily o 6,1 % (v ČR o 10,5 %) svědčí o tom, že hospodářská krize ustoupila ze svého vrcholu.

Graf 15 Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy³⁾ v krajích ČR

³⁾ v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

Zdroj: ČSÚ

Stagnace počtu
zaměstnanců
v průmyslu v kraji.

Za celý rok 2010 došlo v kraji k minimálnímu nárůstu průměrného evidenčního počtu zaměstnanců v průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci, a to o 0,4 % na 20 662 zaměstnanců. Karlovarský kraj se tak stal jediným krajem České republiky, kde se v roce 2010 počet zaměstnanců nesnižoval. V celé České republice za stejné období došlo k poklesu o 4,5 % zaměstnanců. Tento pokles byl způsoben ekonomickým zpomalením, které započalo již ve 2. polovině roku 2008.

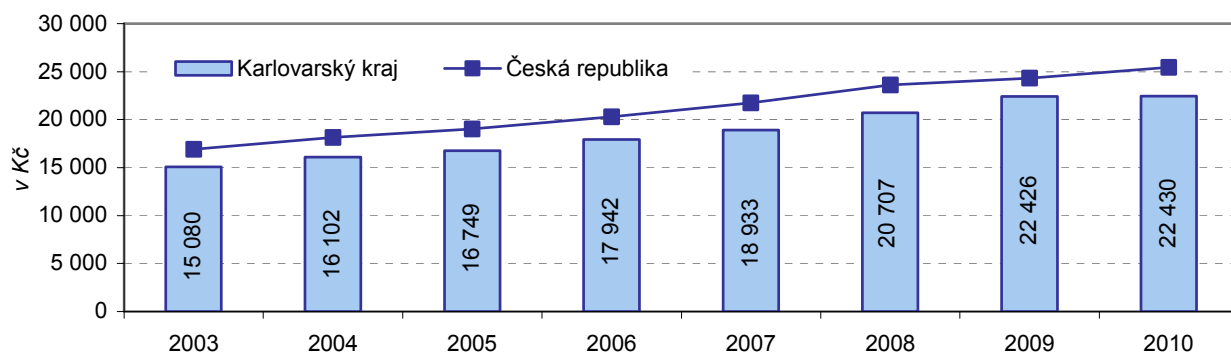
Stavebnictví:
nadále rostlo.

Základní stavební výroba⁴ 23 podniků sídlících v Karlovarském kraji ve srovnání s minulým rokem vzrostla, a to o 20,9 %. Inženýrské stavitelství se přitom navýšilo o 10,9 %, pozemní stavitelství o 12,6 %.

³ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁴ Subjekty se sídlem v kraji s 50 a více zaměstnanci

Graf 16 Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslových podnicích¹⁾ v letech 2003-2010

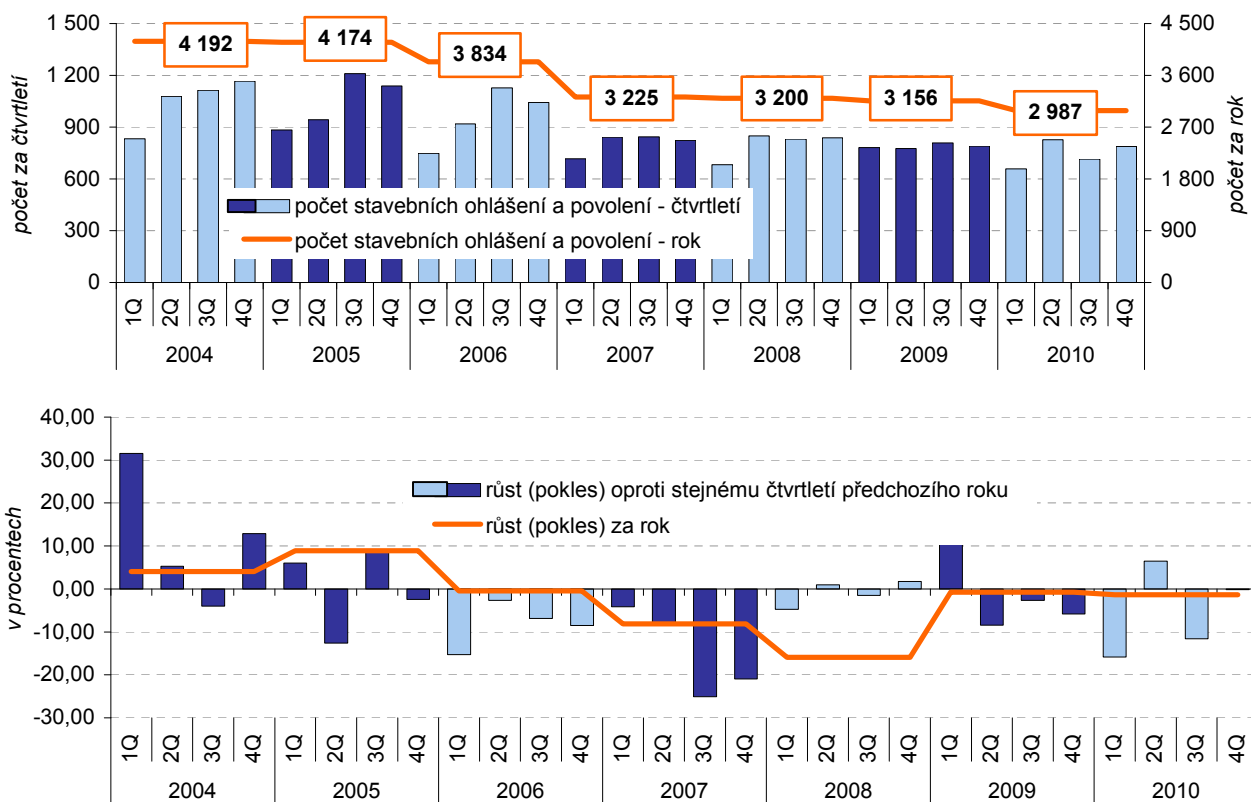
¹⁾ v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Nárůst počtu zaměstnanců, pokles produktivity práce.

Ve stavebních podnicích v kraji v roce 2010 pracovalo 1 616 zaměstnanců, to představuje nárůst o 20,9 % oproti roku 2009, průměrná měsíční mzda ve stejném období stoupla o 7,5 %. Produktivita práce přitom zaznamenala pokles, a to o 8,0 %.

Graf 18 Počet stavebních ohlášení a povolení v Karlovarském kraji a jeho vývoj (v %)

Zdroj: ČSÚ

Počet stavebních povolení a ohlášení se snižuje.

Stavební úřady vydaly v roce 2010 na území Karlovarského kraje celkem 2 987 stavebních povolení a ohlášení, což představuje meziroční pokles o 5,4 %. Pokračuje tak dlouhodobý sestupný trend, patrný od roku 2005. Největší pokles můžeme sledovat v letech 2006, 2007 a 2010, kdy ve všech čtvrtletích roku 2006 a 2007 poklesl počet stavebních povolení a ohlášení oproti stejnému čtvrtletí

minulého roku, v roce 2010 došlo k poklesu ve třech čtvrtletích. V roce 2010 se meziročně snížil počet stavebních povolení a ohlášení bytových staveb, staveb na ochranu životního prostředí a ostatních staveb.

Nižší hodnota povolených staveb.

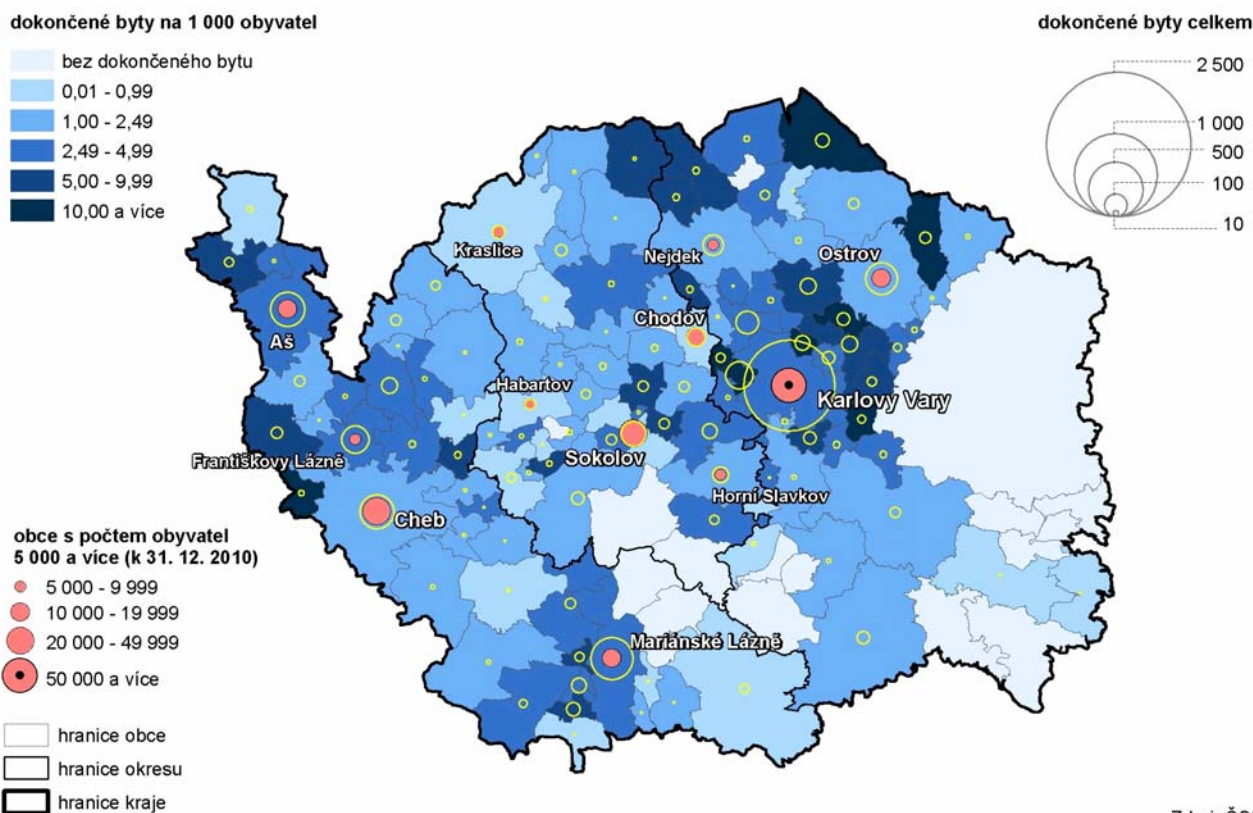
S počtem vydaných stavebních povolení a ohlášení poklesla také celková orientační hodnota staveb, na něž byla stavební povolení a ohlášení v roce 2010 vydána, a to o 9,8 % na 7 522 mil. Kč. Průměrná hodnota na jedno stavební povolení a ohlášení se tak snížila o 125 tis. Kč (na 2,5 mil. Kč). K poklesu průměrné hodnoty na jedno stavební povolení a ohlášení došlo zejména díky poklesu průměrné hodnoty staveb na změnu dokončených nebytových staveb a ostatních staveb.

Bytová výstavba: Pokles zahájených...

V kraji byla zahájena stavba 608 bytů, což znamenalo meziroční pokles o 28,0 %. Ze zahájených bytů připadaly téměř dvě třetiny na byty v rodinných domech (55,4 % na byty v nových rodinných domech a 3,9 % v nástavbách, přístavbách a vestavbách k nim). Hlavním důvodem meziročního poklesu bylo snížení počtu zahájených bytů v bytových domech (o 39,0 %, na 72 nových bytů), v rodinných domech (o 31,5 %, na 337 nových bytů) a ve stavebně upravených nebytových prostorech (o 65,8 %, na 25 nových bytů). Naopak počet bytů v domech s pečovatelskou službou a v nebytových stavbách se zvyšoval.

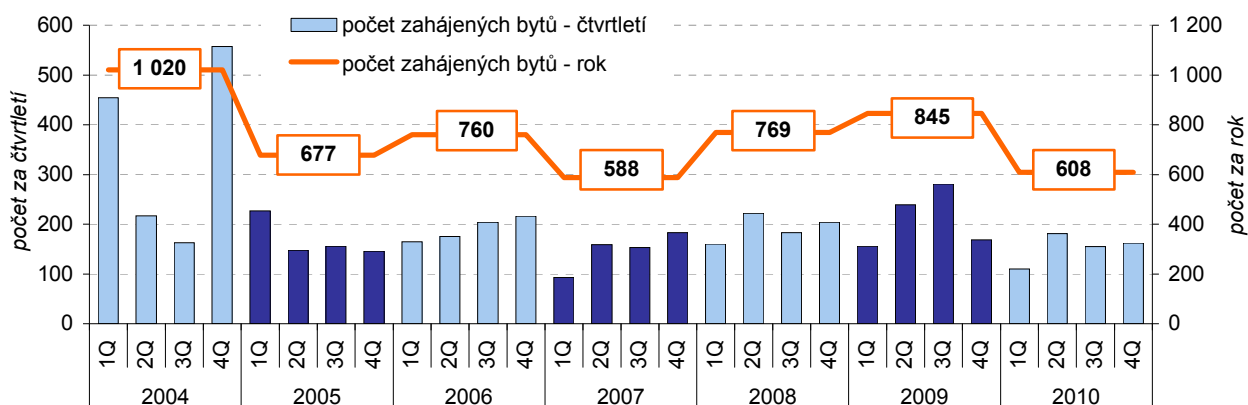
K poklesu počtu zahájených bytů došlo v roce 2010 ve všech krajích České republiky. Karlovarský kraj (spolu s Hl. městem Praha, krajem Pardubickým, Olomouckým a Královéhradeckým) patří k pěti krajům s největším poklesem počtu zahájených bytů. V rámci celé republiky činil tento pokles 24,6 %.

Bytová výstavba v obcích Karlovarského kraje v letech 2005 až 2010

Zdroj: ČSÚ

Graf 19 Zahájené byty v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

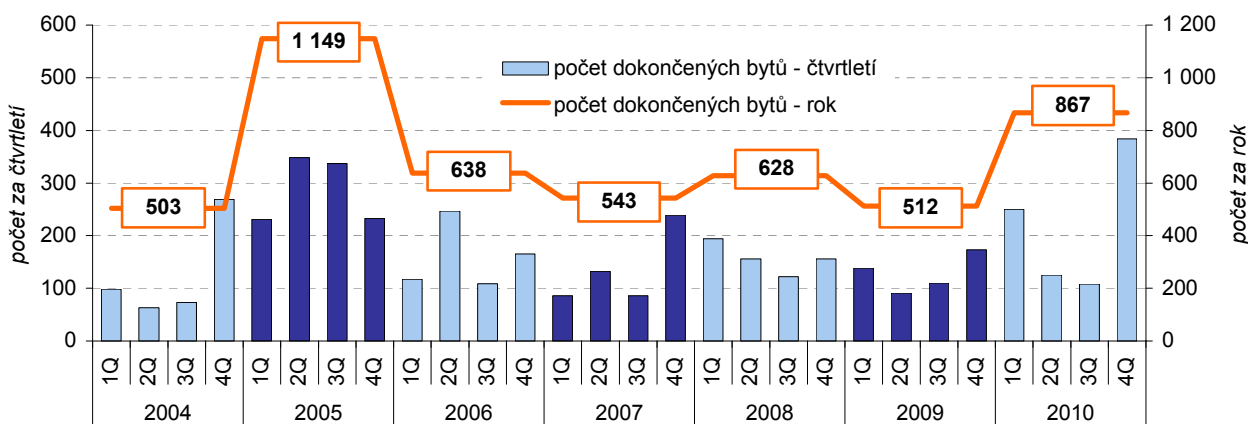
...a nárůst dokončených bytů...

V kraji bylo v minulém roce dokončeno celkem 867 bytů, což je o 69,3 % více než v roce 2009. Nárůst byl zaznamenán téměř ve všech čtvrtletích roku 2010, s výjimkou 3. čtvrtletí, nejvíce bytů přitom bylo dokončeno ve 4. čtvrtletí. K meziročnímu nárůstu bytové výstavby přispěl zejména vysoký počet dokončených bytů v bytových domech (nárůst z 25 bytů v roce 2009 na 294 bytů v roce 2010) a v nebytových stavbách (nárůst ze 6 bytů v roce 2009 na 31 bytů v roce 2010). V celorepublikovém srovnání patřil Karlovarský kraj mezi 5 krajů, kde došlo v roce 2010 k nárůstu počtu dokončených bytů a v pomyslném žebříčku zaujal 1. místo. V celé České republice bylo dokončeno o 5,7 % bytů méně než v předcházejícím roce.

...mírné zvýšení intenzity bytové výstavby v kraji.

Intenzitou bytové výstavby, tj. počtem dokončených bytů na 1 000 obyvatel se Karlovarský kraj v celorepublikovém srovnání zařadil na 10. místo (2,82) před krajem Olomouckým (2,57), Zlínským (2,38), Moravskoslezským (2,33) a Ústeckým (1,31). V celé ČR dosáhla intenzita bytové výstavby hodnoty 3,46, vyšší intenzitu proti republikovému průměru vykazovaly pouze tři kraje – Středočeský kraj (5,85), Hl. město Praha (4,89) a Jihomoravský kraj (3,86). Karlovarský kraj byl jedním ze čtyř krajů, kde došlo ke zvýšení intenzity bytové výstavby oproti minulému roku

Graf 20 Dokončené byty v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Zemědělství:
Mírný pokles
výnosů zemědělských
plodin...

Hektarové výnosy obilovin v kraji zaznamenaly v roce 2010 mírný pokles oproti roku předcházejícímu (4,31 t/ha, tj. pokles o 3,6 %), nepatrně se snížily i výnosy luskovin, řepky a píce na orné půdě.

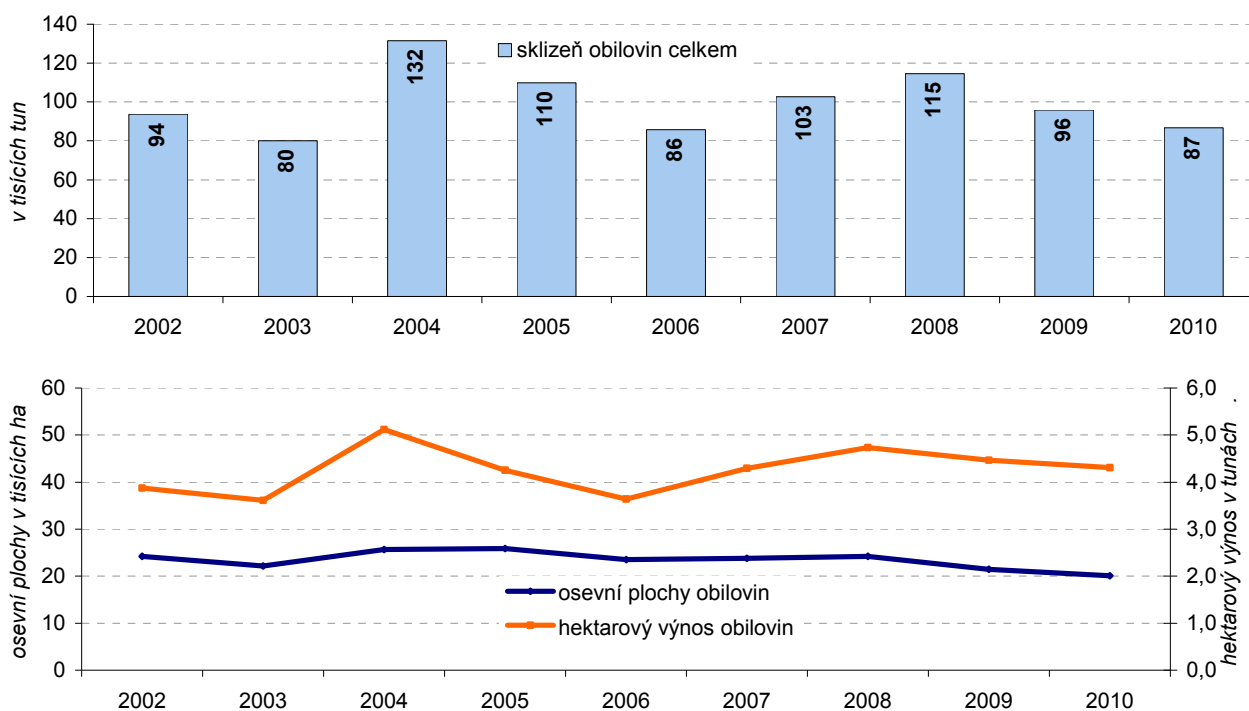
Celková sklizeň obilovin se snížila o 9,6 % na 86,7 tis. tun (při poklesu sklizňových ploch o 6,2 %). Ze sledovaných plodin výrazně stoupla sklizeň brambor, a to o 48,6 % vlivem zvýšení sklizňové plochy o 52,8 %. Naopak sklizeň luskovin klesla (o 22,4 %), a to opět vlivem změny sklizňové plochy (snížení o 10,6 %).

...nárůst chovu koz.

Ze soupisů hospodářských zvířat, které jsou prováděny každoročně k 1. 4. vyplývá, že zemědělci v kraji výrazně omezili chov prasat (za posledních 8 let o 76,4 %) a drůbeže (za 8 let o 48,3 %). Naopak došlo k rozšíření chovu skotu, ovcí, koňů a koz. Především stojí za zmínku prudký nárůst počtu chovaných koz, kdy za posledních 8 let se jejich počet zvýšil o 113,8 % z počtu 817 v roce 2003 na 1 747 kusů k 1. 4. 2011.

Na jatkách v Karlovarském kraji bylo v roce 2010 vyrobeno 439 tun masa v jatečné hmotnosti, to představuje 0,1 % celkové produkce ČR. Rozhodující objem masa připadá v kraji na hovězí maso (366 tun, tj. 83,4 % z celkové produkce).

Graf 21 Sklizeň, osevň plochy a hektarový výnos obilovin v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Lesnictví:
Vysoká zalesněnost...

Z celkové výměry kraje tvořili v roce 2010 lesní pozemky 43,3 %, tento podíl se v posledních několika letech prakticky neměnil. V celorepublikovém srovnání se Karlovarský kraj umístil na 2. místě, pouze v Libereckém kraji byla zalesněnost vyšší (44,4 %). V kraji se vytěžilo celkem 755 688 m³ dřeva, což představuje meziroční nárůst o 7,1 %. Převážnou většinu vytěženého dřeva tvořily jehličnany (95,8 %). Na nahodilou těžbu připadlo 47,0 % z celkové těžby, většinu (84,7 %) této nahodilé těžby tvořila těžba živelní.

...meziroční nárůst
těžby dřeva.

Doprava:
Nejvyšší podíl silnic
III. třídy...

Celková délka silnic v kraji činila v roce 2009 celkem 2 051 km, dálnice se na území kraje nenacházejí. Skladba silnic se v posledních letech příliš neměnila, převážnou část tvoří silnice III. třídy (66,0 %), silnice I. třídy se podílejí 11,1 %. V Karlovarském kraji bylo v roce 2009 zaregistrováno 123 818 osobních a 13 774 nákladních automobilů. Veřejnou autobusovou dopravou se přepravilo 6 300 osob, to je o 17,8 % méně, než v předcházejícím roce.

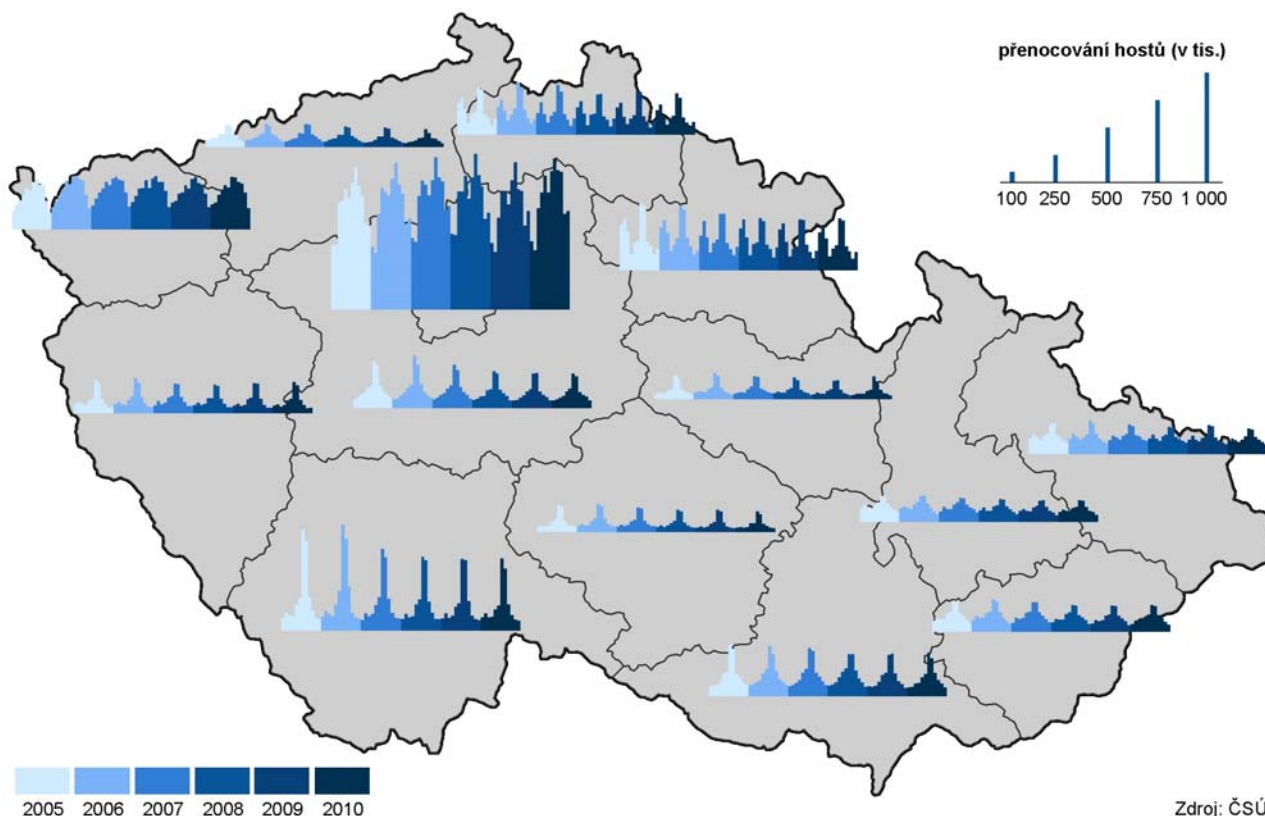
...méně cestujících
veřejné dopravy.

Provozní délka železničních tratí v kraji činí 494 km a po železnici se přepravilo 2 994 cestujících, což představuje meziroční pokles o 9,1 %. V rámci kraje bylo v roce 2009 po železnici přepraveno 1 739 tis. tun věcí, tj. o 19,6 % méně než v roce 2008.

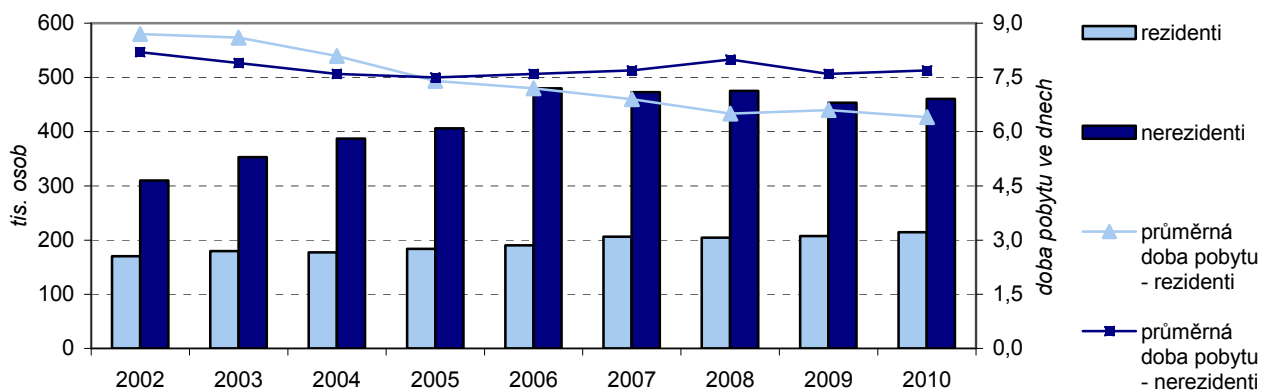
Cestovní ruch:
Mírný nárůst hostů
domácích i z ciziny...

V roce 2010 byl Karlovarský kraj jedním z pěti regionů ČR, ve kterých nedošlo k poklesu počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních. V Karlovarském kraji vzrostl počet hostů o 1,4 % oproti minulému roku. Nejvyšší nárůst počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních byl zaznamenán v Hl. m. Praze, a to o 8,9 %, tento nárůst se odrazil i v konečném mírném nárůstu počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních ČR. Jak zahraničních, tak i domácích hostů přijelo více než před rokem. Nejčastějšími ubytovanými hosty za zahraničí byli turisté z Německa (53,6 %) a Ruska (16,2 %). Přibylo také hostů z Izraele, Španělska, ostatních asijských zemí.

Přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2005 až 2010
(údaje za jednotlivé měsíce)

Graf 22 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních Karlovarského kraje

Zdroj: ČSÚ

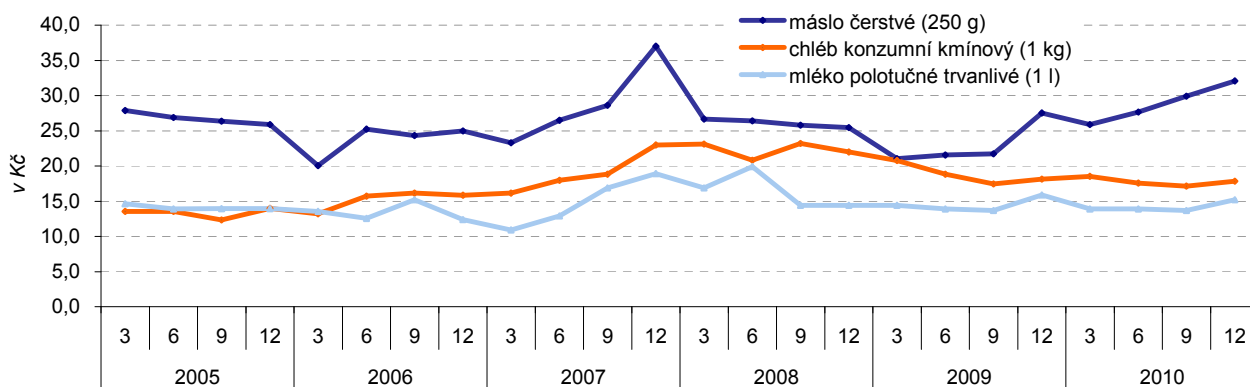
...nejdelší doba pobytu návštěvníků Karlovarského kraje.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních se v Karlovarském kraji zdrželi v průměru 7,3 dne, průměrná doba pobytu v celé ČR přitom činila 4,0 dne. V roce 2010 se snížil počet hromadných ubytovacích zařízení v kraji, a to o 3,3 %.

Ceny:
Od prosince 2009 do prosince 2010 vzrostly spotřebitelské ceny v České republice o 1,5 %.

Vývoj cenové hladiny vyjádřený indexem spotřebitelských cen není v regionálním členění v České republice publikován⁵. Přesto je zde účelné, pro dokreslení základních tendencí ekonomického vývoje Karlovarského kraje, uvést alespoň údaje České republiky jako celku. Meziroční míra inflace dosahovala v prosinci roku 2010 hodnoty 1,5 %, stejně jako i průměrná roční míra inflace za rok 2010. V grafu 23 lze vysledovat vývoj některých vybraných komodit ze spotřebního koše v posledních několika letech.

Graf 23 Průměrné spotřebitelské ceny másla, chleba a mléka v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Podrobnější údaje k ekonomickému vývoji Karlovarského kraje v roce 2010:

[Statistický bulletin Karlovarského kraje](#)
[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin za rok 2010](#)
[Časové řady – cestovní ruch](#)

⁵ V regionálním členění jsou vydávány pouze průměrné ceny vybraných výrobků a služeb (viz Statistický bulletin Karlovarského kraje).

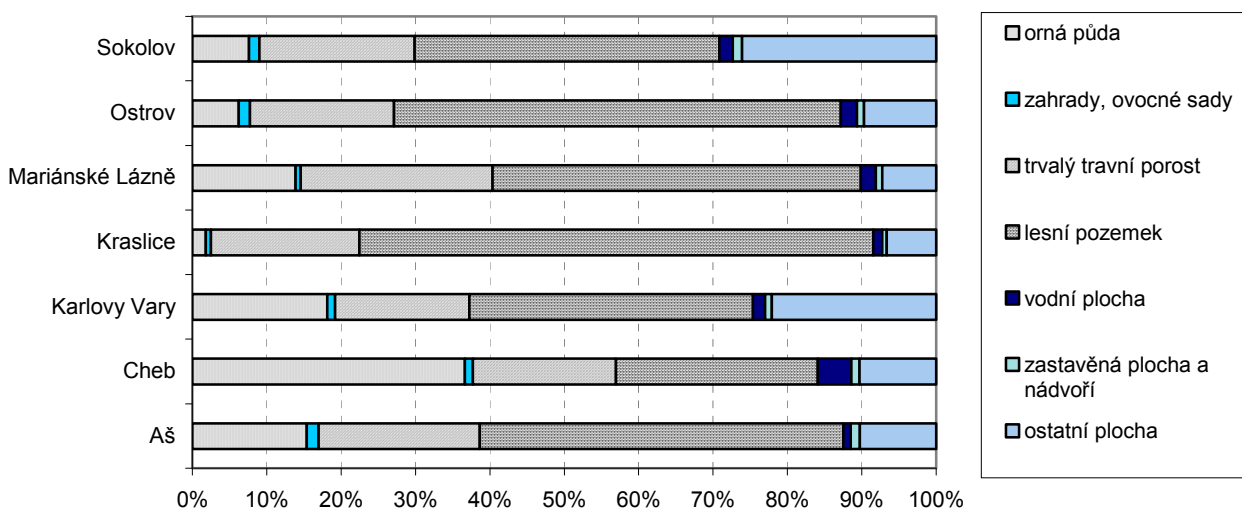
4. Životní prostředí

Půdní fond:

Klesající trend podílu orné půdy.

Z celkové výměry kraje tvoří téměř dvě třetiny nezemědělská půda, tzn. lesní pozemky (43,3 %), zastavěné plochy a nádvoří (1,0 %), vodní plochy (2,1 %) a ostatní plochy (16,2 %). Zemědělská půda je tvořena ornou půdou, trvalými travnatými porosty, ovocnými sady, zahradami. Podíl orné půdy vykazuje dlouhodobě klesající trend, v roce 2010 činil podíl orné půdy celkem 16,3 %, to představuje pokles o 0,8 procentního bodu oproti roku 2009. Tento trend lze vysledovat ve všech krajích ČR. V meziokresním srovnání je nevyšší podíl orné půdy v okrese Cheb (24,9 %), nejnižší naopak v okrese Sokolov (5,6 %), což je dáno rozsáhlou těžební činností na Sokolovsku.

Graf 24 Struktura půdy podle správních obvodů ORP k 31. 12. 2010

Zdroj: Český úřad zeměměřičský a katastrální

Ekologické zemědělství:

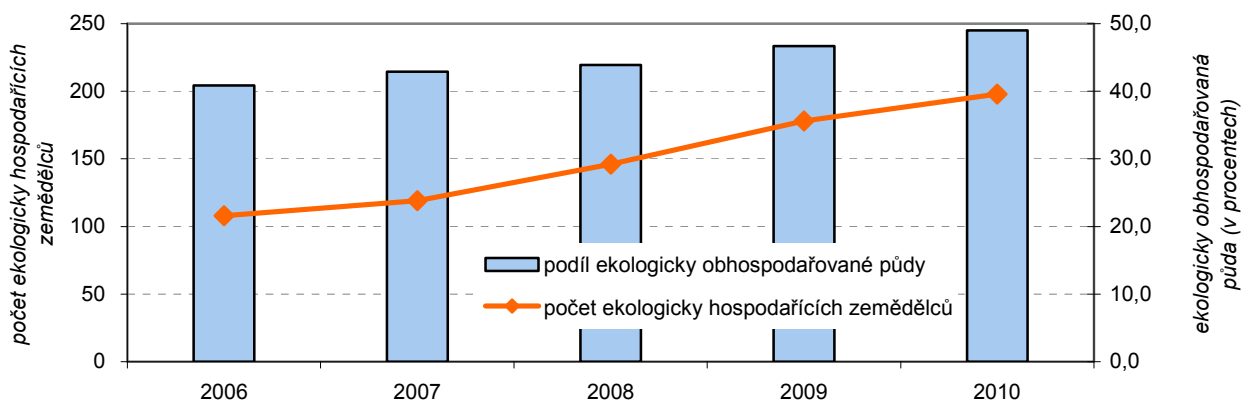
Roste počet ekologicky hospodařících zemědělců...

Pokračuje nárůst počtu ekologických zemědělců. V roce 2010 v kraji hospodařilo celkem 198 ekologických zemědělců, od roku 2006 se tak jejich počet zvýšil o 90, tj. o 83,3 %. Tento prudký nárůst je patrně dán možností získat dotace z Ministerstva zemědělství, rok 2011 je pravděpodobně posledním rokem, kdy tyto dotace bude možné získat, proto se dá očekávat, že nárůst ekologicky hospodařících zemědělců v příštích letech ustane.

...stejně jako podíl půdy v ekologickém zemědělství.

Výměra půdy v ekologickém zemědělství v Karlovarském kraji vzrostla meziročně o 8,1 % a její podíl na celkové výměře zemědělské půdy se tak zvýšil na 49,0 %. Před tím, než je zemědělská výroba certifikovaná jako ekologická vydáním rozhodnutí o registraci, je nutné přeměnit ji způsobem uvedeným v žádosti o registraci na Ministerstvu zemědělství a zabezpečit odstranění vlivu negativních dopadů předchozí zemědělské činnosti na zemědělskou půdu, krajinu a životní prostředí. Tento režim se nazývá přechodné období (konverze) a jeho doba je stanovena zákonem na 2 roky (u sadů, vinic a chmelnic 3 roky). V tomto období je zemědělec povinen dodržovat podmínky zákona o ekologickém zemědělství, ale produkty prozatím nejsou považovány za ekologické. Výměra půdy v tzv. přechodném období činila v kraji v roce 2010 celkem 6 647 ha, ve srovnání s minulým rokem došlo ke snížení o 14,8 %.

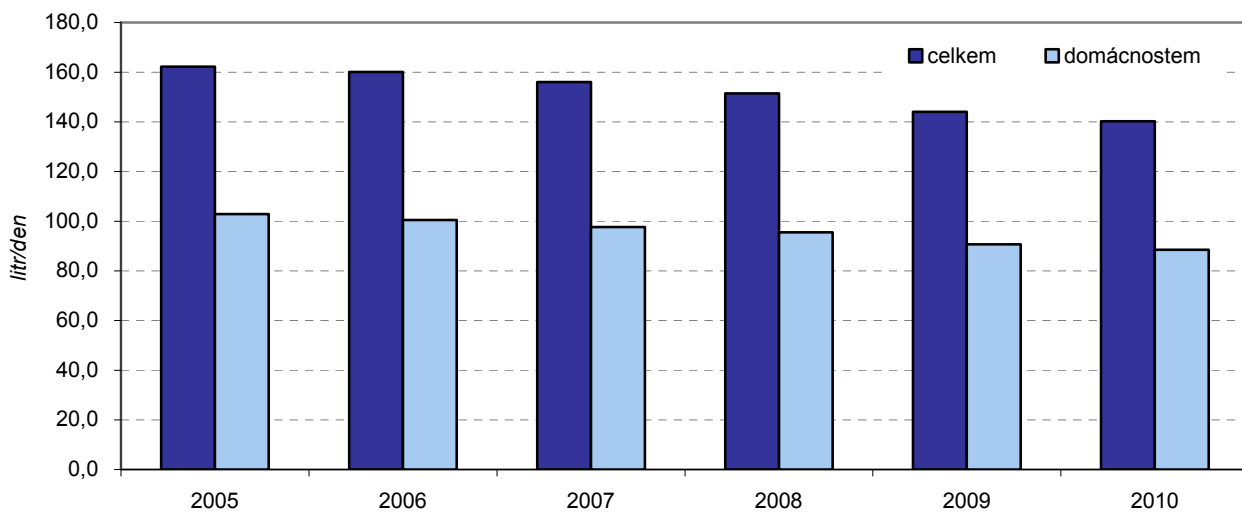
Graf 25 Vývoj počtu ekologicky hospodařících zemědělců a podílu ekologicky obhospodařované půdy v Karlovarském kraji

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Vodovody a kanalizace: Z celkového počtu obyvatel v kraji bylo v roce 2010 celých 98,3 % obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu. Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele se přitom, v souvislosti se zvyšováním vodného s stočného, postupně snižovalo z 102,9 l/den v roce 2005 na 88,5 l/den v roce 2010.

Graf 26 Specifické množství vody z veřejných vodovodů fakturované celkem a domácnostem v Karlovarském kraji na 1 obyvatele

Zdroj: ČSÚ

Vysoký podíl obyvatel připojených na veřejnou kanalizaci

Na veřejnou kanalizaci bylo v roce 2010 v kraji připojeno 91,4 % obyvatel, tento podíl se v posledních letech měnil pouze minimálně. Na veřejnou kanalizaci s koncovou čističkou odpadních vod bylo napojeno 90,6 % obyvatel, ve srovnání s minulým rokem tak došlo k navýšení tohoto podílu o 0,4 procentního bodu. Podíl čištěných odpadních vod v kraji činil 99,6 %. V mezikrajském srovnání byl podíl domácností napojených na veřejnou kanalizaci v Karlovarském kraji druhý nejvyšší za Hl. městem Prahou (99,2 %) a pohyboval se 9,5 procentního bodu nad celorepublikovým průměrem (81,9 %).

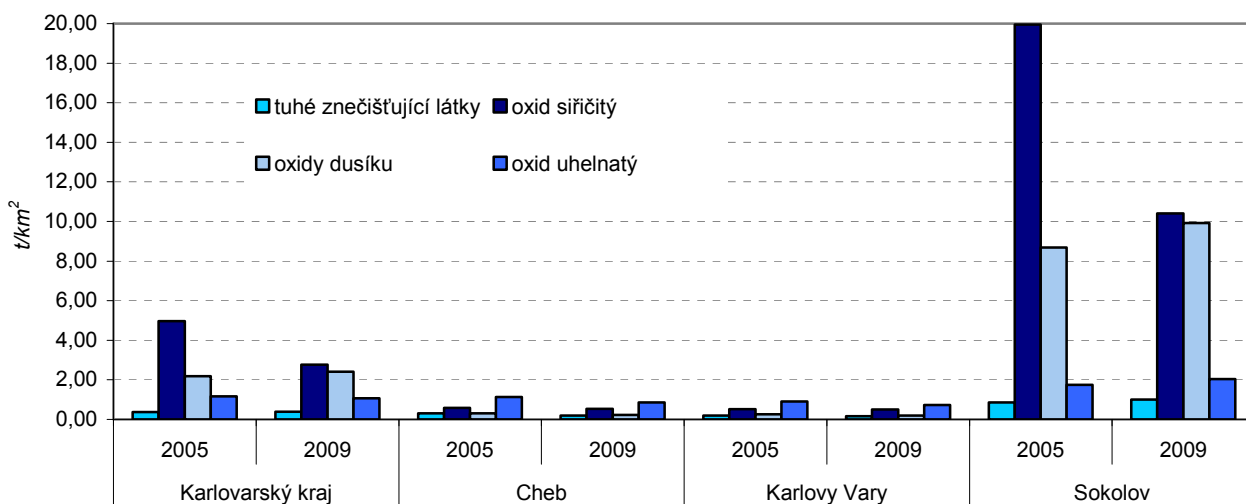
Emise:

Znečištění ovzduší je monitorováno sítí měřících stanic a plošné hodnocení emisí probíhá podle jednotlivých skupin producentů znečištění (REZZO 1-4). Měrné emise tuhých znečišťujících látek a oxidů dusíku v kraji od roku 2005 do roku 2009 mírně stouply, naopak měrné emise oxidu siřičitého a oxidu uhelnatého zaznamenaly pokles. Karlovarský kraj se dlouhodobě snaží snižovat emise sledovaných látek, v celorepublikovém srovnání se umístil s hodnotou měrných emisí oxidu dusíku ($2,80 \text{ t/km}^2$) na druhém nejlepším místě za Jihočeským krajem a s hodnotou měrných emisí tuhých látek ($0,61 \text{ t/km}^2$) na třetím místě za krajem Jihočeským a Plzeňským. Naopak měrné emise oxidu siřičitého dosahovaly v kraji v roce 2009 čtvrtých nejhorších hodnot ($2,76 \text{ t/km}^2$) mezi kraji ČR.

Zhoršená kvalita ovzduší přetrvává v okrese Sokolov.

Z územního hlediska lze konstatovat, že emisemi je nejhůře postiženo území nejbližší zdrojům, v kraji se znečištění nejvíce dotýká okresu Sokolov. Zde má negativní vliv na stav ovzduší ze stacionárních zdrojů především těžební činnost v celém regionu a dále elektrárny v Tisové a na Vřesové a chemička v Sokolově.

Graf 27 Měrné emise znečišťujících látek v okresech Karlovarského kraje

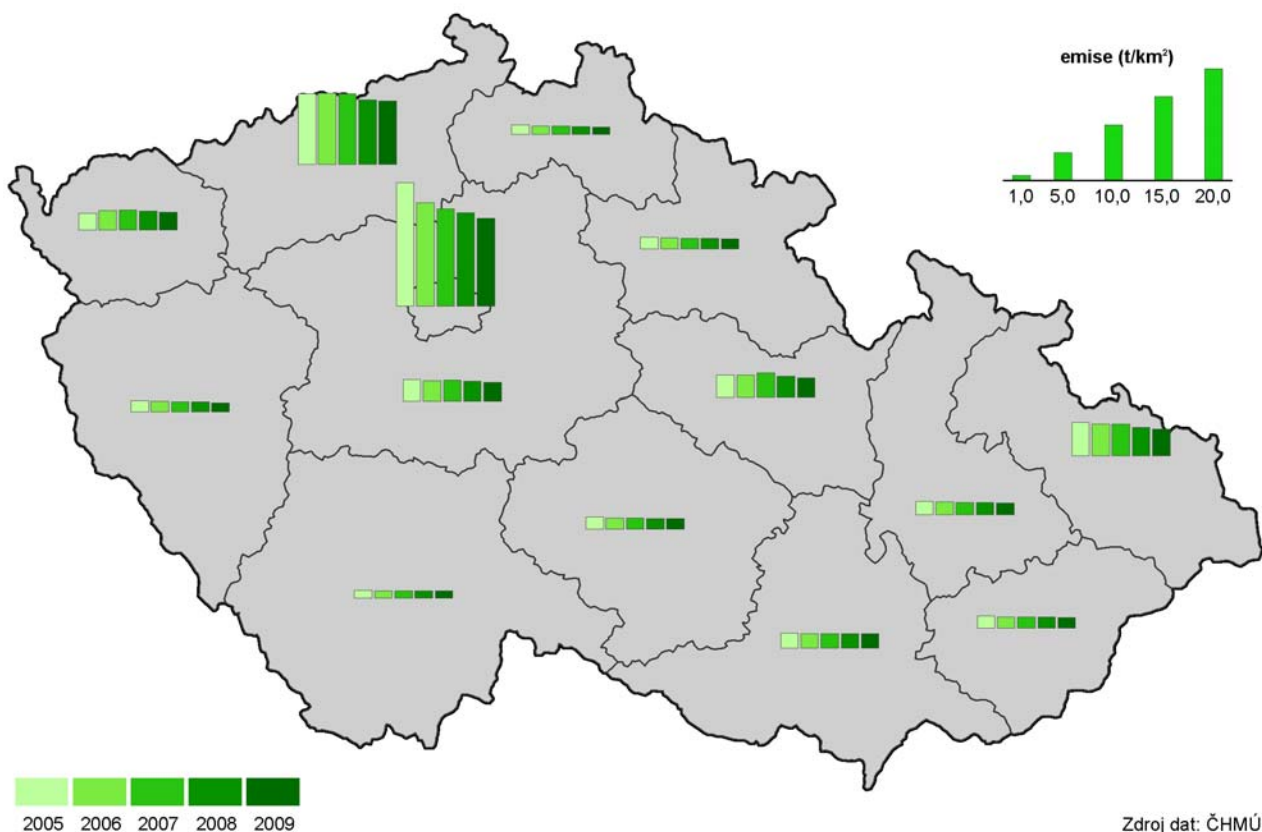

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav v Praze

Odpady: Produkce komunálního odpadu roste...

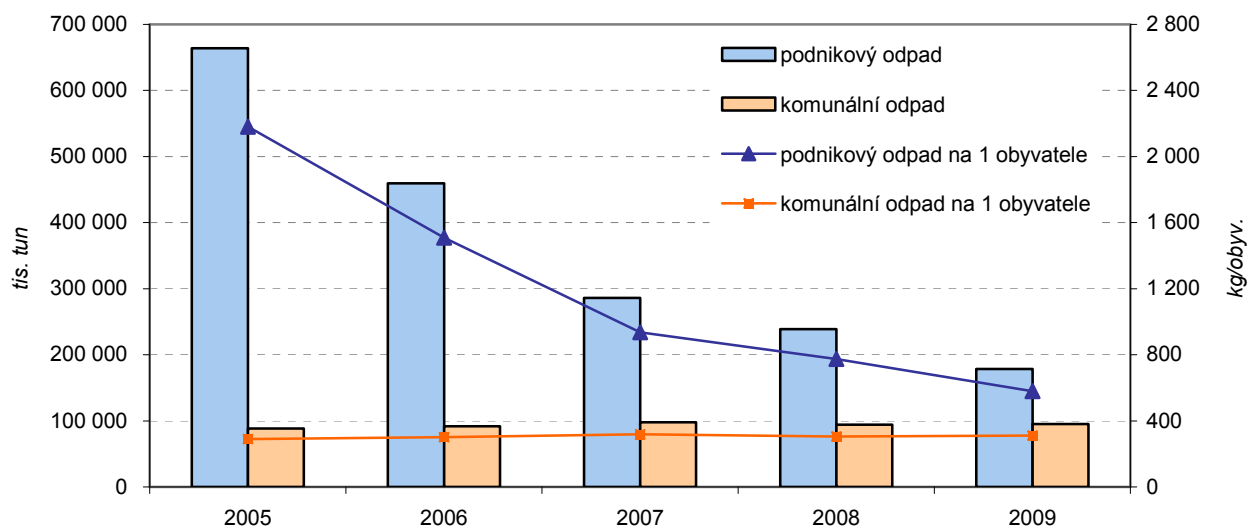
Komunálním odpadem se rozumí odpad z provozu domácností, odpad z čištění veřejných komunikací a prostranství, odpad z údržby veřejné zeleně a odpad živnostenského charakteru (odpad podobný komunálnímu odpadu, který vzniká z nevýrobní činnosti a provozu živností, úřadů a škol). V Karlovarském kraji vykazuje produkce komunálního odpadu jak v absolutních hodnotách, tak i v přepočtu na 1 obyvatele rostoucí trend (s jedinou výjimkou v roce 2008, kdy došlo k poklesu). V roce 2009 bylo vyprodukováno 95 630 tun komunálního odpadu. Oproti předcházejícímu roku se tak produkce komunálního odpadu zvýšila o 1,5 % a představuje 311 kg odpadu na 1 obyvatele. Produkce odpadu na 1 obyvatele tak vykazuje meziroční nárůst o 2,0 %, oproti roku 2005 došlo k nárůstu o 7,2 %. Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu činil v roce 2009 celkem 11,8 %, což je o 5,9 procentního bodu více než v roce 2005.

Měrné emise NO_x (REZZO 1-4) v krajích v letech 2005 až 2009

Zdroj dat: ČHMÚ

Graf 28 Vývoj produkce odpadů v Karlovarském kraji

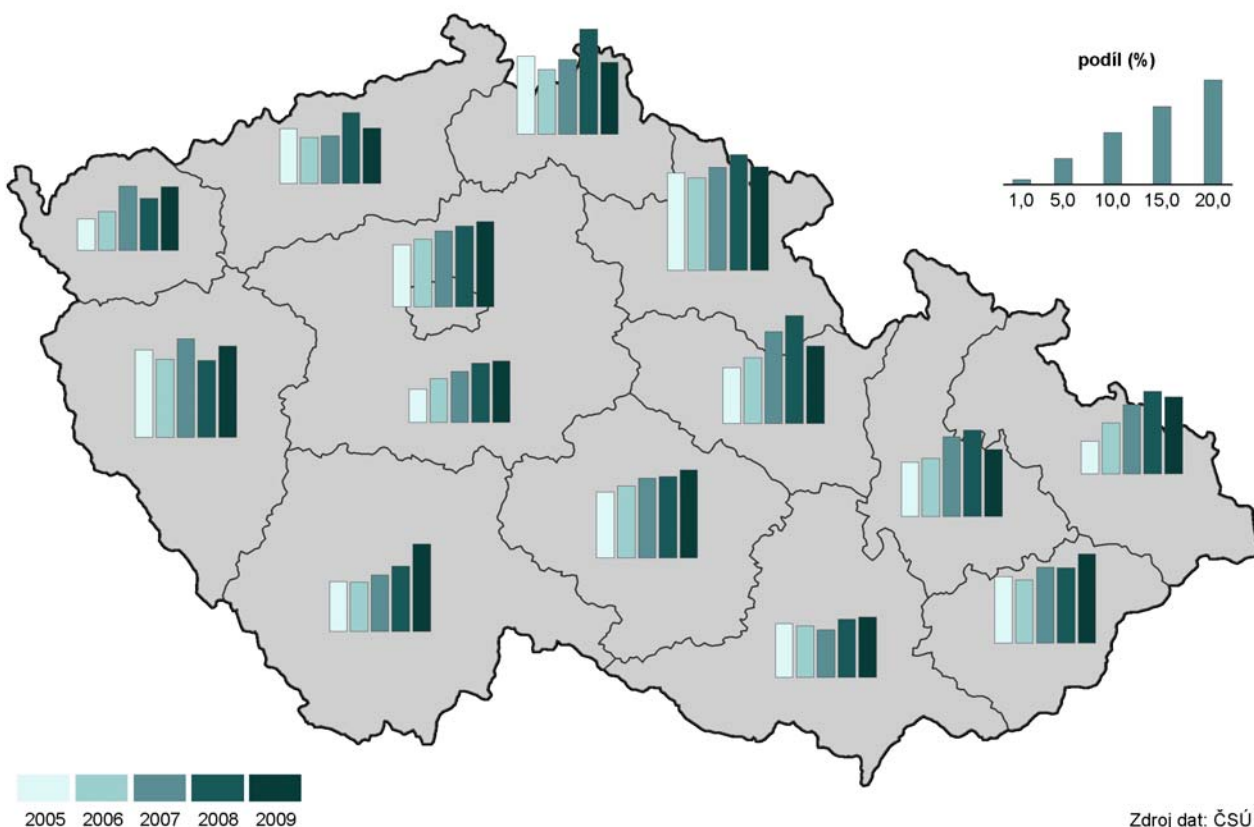
Zdroj: ČSÚ

...naopak produkce podnikového odpadu klesá.

Ekonomické subjekty (podniky), jež jsou nejvýznamnějšími původci odpadů, vyprodukovaly v roce 2009 v kraji 178 505 tun odpadu. Ve srovnání s předcházejícím rokem to znamená pokles o 25,4 %. Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele také vykazuje klesající trend, v roce 2009 zaznamenal tento ukazatel pokles o 25,2 % oproti minulému roku.

Národní legislativa odpadového hospodářství rozlišuje tři skupiny způsobů nakládání s odpady – využití, odstranění a ostatní způsoby nakládání. V roce 2009 bylo v kraji nakládáno celkem s 260,7 tis. tun odpadu (z toho 20,4 tis. tun, tj. 7,8 % odpadu nebezpečného). Z tohoto množství bylo 48,9 tis. tun odpadu využito, 101,3 tis. tun odstraněno a se 110,6 tis. tunami bylo nakládáno ostatními způsoby nakládání. Využitý odpad byl z 23,6 % recyklován či regenerován a 42,5 % využitého odpadu bylo použito jako palivo či jiným způsobem k výrobě energie. Skládkováním a ostatními způsoby ukládání v úrovni nebo pod úrovní terénu bylo naloženo s více než 90 % odstraňovaného odpadu.

Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v krajích v letech 2005 až 2009

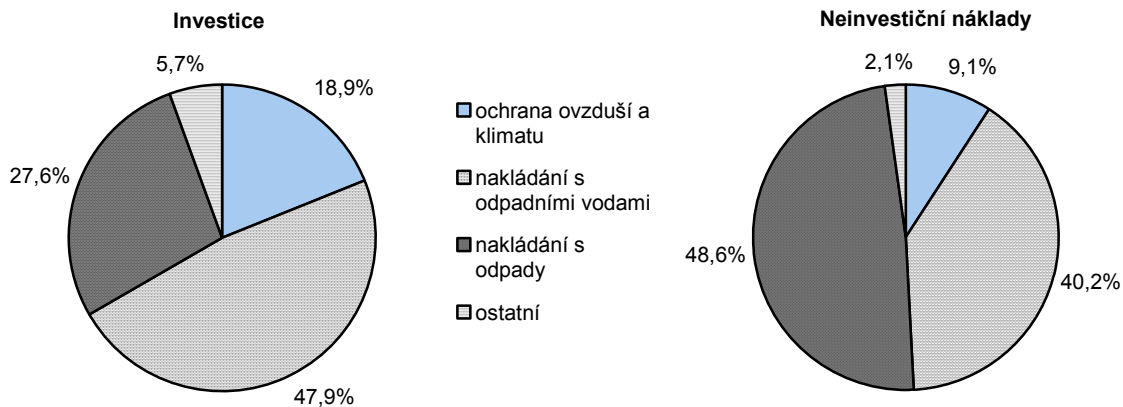

Zdroj dat: ČSÚ

**Výdaje na ochranu ŽP:
Investice na ochranu životního prostředí se snižují...**

Investice na ochranu životního prostředí vykazují v posledních letech klesající tendenci. V roce 2009 dosáhly investice na ochranu životního podle sídla investora v Karlovarském kraji 245 986 Kč, což představuje pokles o 29,7 % oproti roku 2008. Na ochranu ovzduší a klimatu bylo použito 14,6 %, na nakládání s odpadními vodami 59,9 % a na nakládání s odpady 14,9 % těchto investic. Také pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele se v roce 2009 snížily, a to o 41,1 % ve srovnání s rokem 2008.

Graf 29 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora (průměr let 2005-2009)

Zdroj: ČSÚ

...neinvestiční náklady naopak stoupají.

Vývoj neinvestičních nákladů na ochranu životního prostředí podle sídla investora v kraji má naopak narůstající trend, v roce 2009 zaznamenaly tyto náklady mírný meziroční nárůst o 3,1 %. Největší podíl neinvestičních nákladů připadá na nakládání s odpady (46,5 %), nejméně pak na ochranu ovzduší a klimatu (11,1 %).

Podrobnější údaje k vývoji životního prostředí Karlovarského kraje v roce 2010 (resp. 2009):

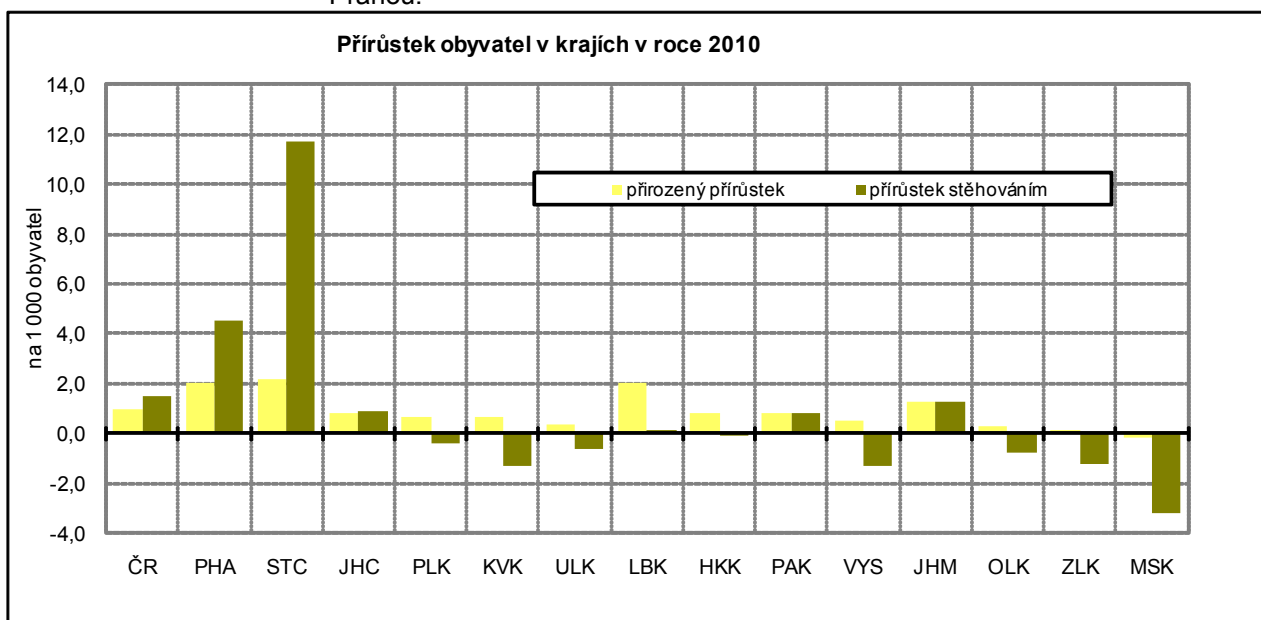
- www.chmu.cz
- [Vybrané oblasti udržitelného rozvoje v krajích České republiky 2010](#)
- [Produkce, využití a odstranění odpadů v ČR v roce 2009](#)
- [Vodovody, kanalizace a vodní toky v roce 2010](#)
- [Výdaje na ochranu životního prostředí v ČR v roce 2009](#)

5. Mezikrajské srovnání

Do roku 2010 nevstupovaly kraje za stejných podmínek. Územní disparity se prohloubily v souvislosti se zpomalením ekonomického růstu již v roce 2008. V roce 2009, kdy se nejméně projevila ekonomická recese, meziročně poklesl HDP (ve srovnatelných cenách) ve všech krajích. Proti roku 2007 se ekonomická výkonnost nesnížila jen ve třech krajích (ve Středočeském kraji, Hl. m. Praze a v Jihomoravském kraji). Naproti tomu v Libereckém a Karlovarském kraji se regionální HDP během dvou let snížil o více než 10 %. Dopady do sociální oblasti (růst nezaměstnanosti, růst podílu osob odcházejících do předčasného starobního důchodu, zpomalení růstu mezd) byly v roce 2010 patrné ve většině krajů.

Ve Středních Čechách a v Praze pokračoval nadprůměrný růst počtu obyvatel.

Celostátní zpomalení tempa růstu počtu obyvatel, které se projevilo především v roce 2009, pokračovalo i v roce 2010, a to zejména vlivem úbytku obyvatel v moravských krajích s výjimkou Jihomoravského kraje. V těchto krajích (ale i v Karlovarském, Ústeckém a do určité míry i v Královéhradeckém kraji) byl vývoj ovlivněn především záporným saldem stěhování. Naproti tomu pokračující suburbanizace zázemí Prahy vedla k vysokému růstu počtu obyvatel Středočeského kraje; přírůstek stěhování v roce 2010 byl na úrovni roku 2009 a přirozený přírůstek zde dokonce vzrostl. Středočeský kraj tak upevnil svou vedoucí pozici v dynamice přirozeného a migračního přírůstku před Hl. městem Prahou.

Podíl cizinců se snižoval ve většině krajů i v roce 2010.

Zastoupení cizinců v populaci se celostátně začalo snižovat již v roce 2009. Výjimku tvořilo Hlavní město Praha a Jihomoravský kraj, kde růst pokračoval i v roce 2009. V roce 2010 podíl cizinců nerostl v žádném kraji, ale výrazněji se snížil pouze v Plzeňském kraji.

Suburbanizace přispívá k „mládnutí“ obyvatelstva Středočeského kraje.

Vysoký migrační přírůstek mladšího obyvatelstva ve Středních Čechách a v Praze vedl k tomu, že se v roce 2010 snížil index stáří, vyjadřující kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 14 let. Přesto má i nadále Hl. město Praha v mezikrajském srovnání nejvyšší index stáří, zatímco Středočeský kraj se řadí hned za Ústecký kraj, kde je index stáří nejnižší. Nejrychleji v uplynulých pěti letech „stárlo“ obyvatelstvo v Moravskoslezském a Zlínském kraji a na Vysočině.

Hospodářská recese snížila ve všech krajích míru zaměstnanosti obyvatelstva.

Nejvýznamnější dopady ekonomické recese jsou vždy v oblasti zaměstnanosti. I když trh práce reaguje na ekonomický vývoj obvykle s mírným zpožděním, došlo již v roce 2008 v téměř polovině krajů ke snížení zaměstnanosti (celostátní průměr ještě rostl). V roce 2009 se pokles zaměstnanosti už projevila v plné šíři, míra zaměstnanosti se snížila ve všech krajích. V roce 2010 se její pokles ve všech krajích s výjimkou Prahy a Olomouckého kraje zpomalil, v pěti krajích dokonce došlo ke změně trendu.

Míra zaměstnanosti se nejvíce snížila ve Zlínském kraji.

Růst nezaměstnanosti se nevyhnul ani Praze.

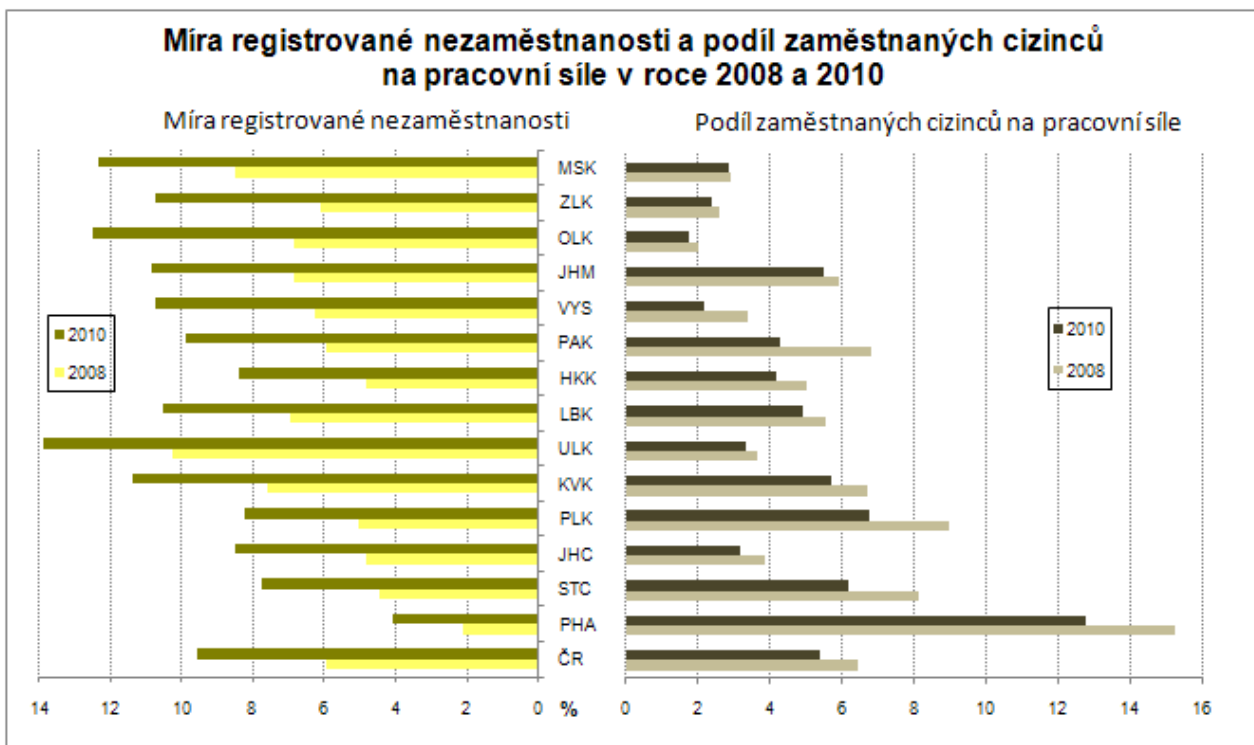
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných vzrostl v roce 2010 nejvíce na Olomoucku a Zlínsku.

Přesto v 8 krajích zůstala míra zaměstnanosti osob ve věku 20 – 64 let stále pod úrovní roku 2005, ve třech krajích (Středočeském, Ústeckem a na Vysočině) se dostala na úroveň roku 2005 a jen v krajích Moravskoslezském, Jihomoravském a Zlínském je zaměstnanost vyšší než v roce 2005.

Ze souhrnného hodnocení vývoje za poslední dva roky je ale zřejmé, že nejvýraznější dopad recese na zaměstnanost byl v kraji Zlínském, kde se míra zaměstnanosti od roku 2008 snížila o 4,7 procentních bodů, k dalším „ohroženým“ krajům se snížením míry zaměstnanosti osob ve věku 20 – 64 let o více než 3 procentní body řadí kraje Jihočeský, Olomoucký a Pardubický. Dlouhodobě nejnižší míra zaměstnanosti je v Ústeckém kraji a v moravských krajích Olomouckém, Zlínském a Moravskoslezském; naopak vysoce nadprůměrná je v Hlavním městě Praze. Vývoj míry zaměstnanosti byl ovlivňován především vývojem míry nezaměstnanosti, méně významnou roli pak zde hrály demografické faktory.

Růst nezaměstnanosti započal již na podzim roku 2008. Ve všech krajích pak pokračoval nepříznivý trend v průběhu celého roku 2009. Rok 2010 je již provázen obnovením určité sezónní cykličnosti s náznakem zlepšování vývoje. Přesto ke konci roku 2010 byla jen ve dvou krajích (Libereckém a Zlínském) míra registrované nezaměstnanosti nižší než k 31. 12. 2009. Při relativně vysokém růstu míry nezaměstnanosti ve všech krajích zůstaly zachovány její regionální rozdíly. Mezi koncem roku 2008 a 2010 vzrostla míra nezaměstnanosti v Hlavním městě Praze na dvojnásobek, přesto je zde nezaměstnanost v ČR nejnižší. Obdobně protipól – Ústecký kraj – při zvýšení z 10,3 % na 13,9 % zůstává regionem s nejvyšší nezaměstnaností. Ani postavení ostatních krajů na pomyslném žebříčku se téměř nezměnilo. Jedinou výjimkou je Olomoucký kraj, který se vlivem silného růstu nezaměstnanosti posunul hned za nejpostiženější Ústecko.

Na rozdíl od celkové nezaměstnanosti rostl celostátně rychleji než v roce 2009 podíl dlouhodobě nezaměstnaných na pracovní síle (nárůst o téměř 1 procentní bod). Nejvyšší zastoupení mají nezaměstnaní déle než 1 rok v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, relativně nejvíce jich však v roce 2010 přibýlo v Olomouckém kraji. Nejpomaleji rostl v posledních dvou letech podíl dlouhodobě nezaměstnaných v Praze – zřejmě v souvislosti s širší nabídkou volných pracovních míst i lepší kvalifikační strukturou nezaměstnaných.

**Pokles počtu
zaměstnaných cizinců.**

Pomalejší růst nezaměstnanosti byl částečně umožněn snižováním podílu zaměstnávaných cizinců. Jejich podíl na pracovní síle poklesl oproti roku 2008 ve všech krajích. Nejpomaleji klesal podíl cizinců na pracovní síle v Moravskoslezském, Zlínském a Olomouckém kraji, které se ovšem řadí ke krajům s nejnižším podílem zaměstnávaných cizinců.

Změny v zaměstnávání cizinců se koncentrovaly téměř v plné míře na osoby mimo státy Evropské unie. Zatímco evidence zahrnovala ke konci roku 2008 celkem 205 tisíc zaměstnanců ze států mimo EU, pak k 31. 12. 2010 jich bylo již o 60 tisíc méně. Naopak ze zemí EU téměř 6 tisíc zaměstnaných osob za uvedené období přibýlo.

**Velké územní rozdíly
v nástupu a intenzitě
projevů recese.**

Ekonomická recese nenastoupila ve všech krajích ve stejnou dobu. V závislosti na odvětvové struktuře hospodářství v kraji, zejména struktuře průmyslu, a na podílu vyvážené produkce se začal hospodářský pokles projevovat v meziročním růstu nezaměstnanosti již ve 4. čtvrtletí 2008 v pěti krajích, v ostatních krajích a celostátně až v 1. čtvrtletí 2009. Zatímco období nástupu meziročního růstu nezaměstnanosti se mezi kraji nelišilo o více než jedno čtvrtletí, byla změna trendu rozložena na celý rok – od 3. čtvrtletí 2010 (ve čtyřech krajích – Libereckém, Vysočině, Královéhradeckém a Moravskoslezském) po 2. čtvrtletí 2011, kdy jako poslední region zaznamenaly pozitivní změnu trendu Hlavní město Praha a Středočeský kraj. Mírnější projev recese se projevil v Jihomoravském kraji dočasným zlepšením pozice tohoto kraje v mezikrajském srovnání míry nezaměstnanosti, naproti tomu pozice Olomouckého kraje se v období recese zhoršila a nezlepšila se ani na počátku roku 2011. V Karlovarském a Libereckém kraji byla největší odchylka (v absolutní hodnotě) míry nezaměstnanosti od republikového průměru ve 2. čtvrtletí 2009, v Pardubickém, Jihomoravském, Olomouckém, Zlínském kraji a na Vysočině v 1. čtvrtletí 2010 a v ostatních krajích byla odchylka od průměru ČR v období hospodářské recese menší než před ní.

**Nejvíce nových
příjemců předčasných
starobních důchodů
bylo v roce 2009.**

Obtížné uplatňování osob starších 50 let na trhu práce vede dlouhodobě k vysokému počtu žadatelů o odchod do předčasného důchodu. Z údajů o tzv. „sólo“ starobních důchodech (tedy důchodech bez souběhu s vdovským a vdoveckým důchodem) za Českou republiku vyplývá, že nejvyšší počet nových příjemců předčasných důchodů byl v roce 2009; v tomto roce se předčasné důchody na nově vyplácených starobních důchodech podílely z 36 %. Na rozdíl od předešlých dvou let a roku 2010 odcházely v letech 2008 – 2009 z celostátního pohledu výrazně častěji do předčasného důchodu ženy. V roce 2010 poklesl podíl nově odcházejících žen do předčasného důchodu na úroveň blízkou se hodnotám před hospodářským poklesem.

**Nejčastěji se do
předčasného důchodu
odchází na Vysočině.**

Podíl všech příjemců předčasných důchodů (tj. včetně stávajících, podle stavu v prosinci) představoval zhruba pětinu starobních důchodců a rostl v období 2005 – 2008 ročně o 1 procentní bod. V roce 2009 dynamika vzrostla na 1,5 procentního bodu a v roce 2010 došlo ke zpomalení růstu na 1,2 procentního bodu. Nadprůměrný růst podílu příjemců předčasných důchodů z celkového počtu příjemců starobních důchodů byl v roce 2010 registrován v 8 krajích, nejvíce v Olomouckém kraji a na Vysočině. Nejpomaleji přibývá předčasných důchodů v Hlavním městě Praze, kde jejich zastoupení jen mírně přesahuje polovinu republikového průměru. Naproti tomu je na Vysočině průměr ČR překročen téměř o jednu třetinu (a také v tomto kraji zhruba každý třetí příjemce „sólo“ starobního důchodu pobírá předčasný starobní důchod). Z hlediska pohlaví je vyšší podíl předčasných starobních důchodů u žen ve všech krajích s výjimkou Jihomoravského a Olomouckého.

**Územní disparity příjmů
domácností se v roce
2009 zmenšily.**

Růst příjmů domácností se zastavil v roce 2008. Čistý disponibilní důchod domácností připadající na 1 obyvatele kraje poklesl v roce 2009 (poslední dostupný údaj) v 11 krajích, nejvíce v Hlavním městě Praze, kde však nadále zůstává mezi kraji nejvyšší. Disponibilní příjmy na obyvatele rostly pouze v krajích s nejnižší úrovní příjmů, tedy v Ústeckém, Karlovarském a Libereckém kraji. Jako jednu z příčin tohoto vývoje lze spatřovat růst sociálních příjmů.

**Úroveň mezd, vyjádřená
mzdovým mediánem,
v roce 2010 ve většině
krajů mírně rostla.**

Relativně vysoký růst mezd se zastavil v roce 2009; v šesti krajích mzdy dokonce poklesly. Při celkovém meziročním snížení objemu vyplacených mzdových prostředků (v celé republice o více než 20 mld. Kč) vycházel růst průměrných mezd z posunu ve struktuře zaměstnanosti. Ten souvisel především s propouštěním zaměstnanců s nižšími mzdami a poklesem nemocnosti. Oživení ekonomiky bylo v roce 2010 provázáno růstem mzdového mediánu ve všech krajích s výjimkou Pardubického (pokles o 0,5 %) a Hlavního města Prahy (stagnace). Určitou dynamiku růstu mezd si po oba poslední roky udržel pouze Ústecký a Jihomoravský kraj. Ve všech krajích byl v roce 2010 překročen mzdový medián z roku 2008, nejvíce v Jihomoravském kraji, a to o 4 procenta. Rozpětí mezi mzdovým mediánem v kraji s nejvyšší a nejnižší úrovní mezd (Hlavní město Praha a Karlovarský kraj) se zvětšovalo jak před obdobím hospodářské recese, tak i v jeho průběhu. Na Karlovarsku jsou nyní mzdy o 30 % nižší než v Praze.

**HDP na obyvatele rostl
v roce 2009 pouze
v Hlavním městě Praze.**

Zpomalení růstu HDP se začalo ve většině krajů projevovat již v roce 2008 vlivem nižší poptávky po průmyslové produkci. V roce 2009 se kumuloval pokles průmyslové produkce ve všech krajích s výjimkou Hlavního města Prahy se snížením stavební výroby (objem provedených stavebních prací poklesl v 10 krajích) i nižší zemědělskou produkcí ve všech krajích. Relativně nejvyšší pokles HDP na obyvatele (v běžných cenách) byl v roce 2009 zaznamenán v Moravskoslezském a Libereckém kraji. HDP stagnoval v Jihočeském kraji a vzrostl pouze v Hlavním městě Praze (o 0,6 %). K nepatrnému poklesu došlo ještě v Plzeňském kraji, avšak ten patřil mezi tři kraje, kde se HDP snižoval již v roce 2008.

**Pokles tvorby hrubého
fixního kapitálu byl
v roce 2009 rychlejší
než pokles HDP.**

Hospodářské problémy byly provázány sníženou mírou investování. Zatímco v roce 2007 více než čtvrtina (25,2 %) HDP směřovala do tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK), v roce 2008 poklesl tento podíl na 23,9 % a v roce 2009 na 22,5 %. Snížení podílu THFK na HDP zaznamenalo v roce 2008 celkem 10 krajů, v roce 2009 k němu došlo v 8 případech. Snížení míry investic v obou letech zaznamenaly 4 kraje (Hlavní město Praha, Jihočeský, Jihomoravský a Zlínský kraj).

**Zemědělská produkce
poklesla v roce 2009
pod úroveň let 2007
a 2008 ve všech krajích.**

Snížení zemědělské produkce se v roce 2009 nevyhnulo žádnému kraji, přitom v 10 krajích byla produkce na hektar zemědělské půdy nejnižší za posledních 5 let. Došlo ke kombinaci nižší rostlinné produkce vlivem podprůměrné sklizně za současného poklesu živočišné produkce, hlavně mléka a masa. O více než pětinu poklesla meziročně zemědělská produkce (v přepočtu na ha) v Karlovarském a Ústeckém kraji, nejmenší pokles (15,1 %) zaznamenal Pardubický kraj. Nejnižší produkce na hektar obhospodařované půdy zůstává dlouhodobě v Karlovarském a Libereckém kraji.

**Nejrychlejší oživení
průmyslu ve
Středočeském,
Pardubickém
a Moravskoslezském
kraji.**

Oživení průmyslu v roce 2010 ve většině krajů ČR lze doložit růstem tržeb za prodej průmyslových výrobků. Výjimku tvořilo Hlavní město Praha, Olomoucký a Jihočeský kraj. V Jižních Čechách a na Olomoucku klesaly tržby pomaleji než v roce 2009. Zatímco v Praze byl první meziroční pokles tržeb v průmyslu zaznamenán až v roce 2010, ve všech ostatních krajích klesaly tržby již v roce 2009. Nad úroveň roku 2008 se dostaly v roce 2010 tržby pouze v průmyslových podnicích Středočeského, Pardubického, Moravskoslezského kraje a Hlavního města Prahy, tedy zejména v krajích s vysokým podílem výroby dopravních prostředků a elektroniky a zároveň s vysokým podílem vývozu. Meziroční zvýšení vývozu (zboží nejen průmyslového) v Pardubickém kraji o třetinu a ve Středočeském kraji o sedminu vedlo k tomu, že byl Plzeňský kraj odsunut až na 3. místo v objemu vývozu na 1 obyvatele kraje.

**Na území Středo-
českého kraje v roce
2010 poklesl objem
stavebních prací
o více než čtvrtinu.**

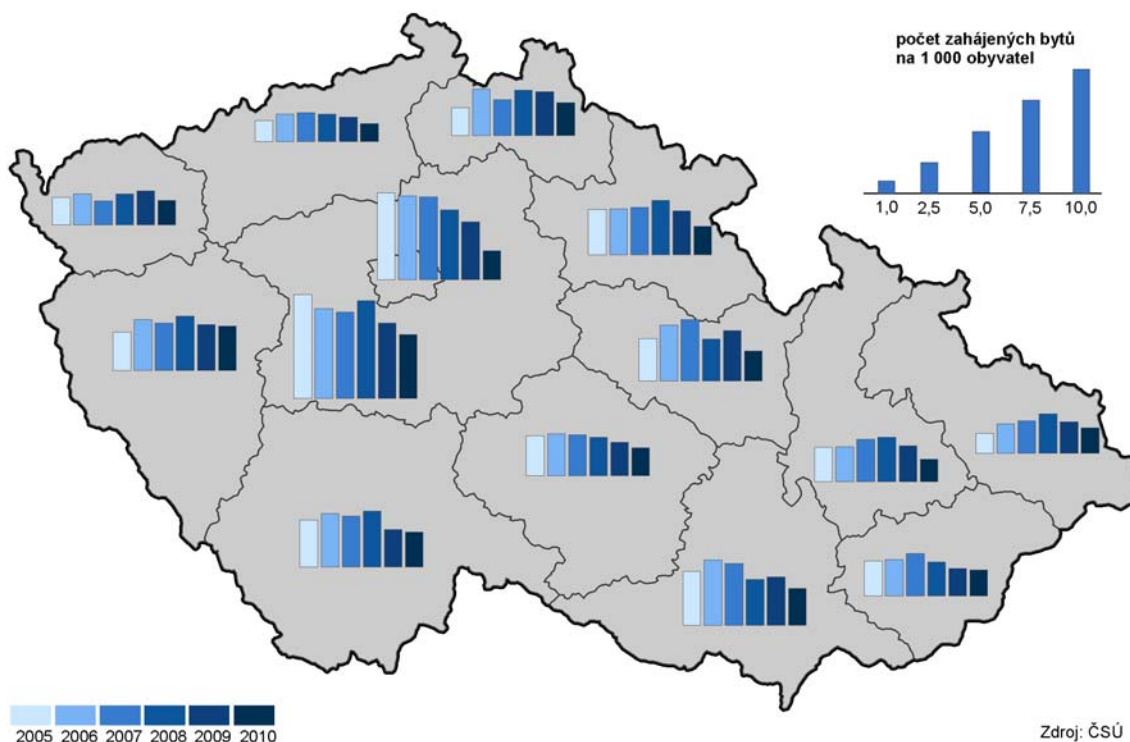
Stavební aktivita poklesla v roce 2010 na území všech krajů, přitom v roce 2009 se snížil objem stavebních prací v 10 krajích. Největší meziroční pokles byl v roce 2010 zaznamenán ve Středočeském kraji. Dlouhodobě je nízký objem stavebních prací lokalizován do Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického kraje. Do roku 2009 se k nim řadil i Zlínský kraj, avšak vysoká rozestavěnost vedla k tomu, že se zde objem stavebních prací snižoval pomaleji než v ostatních krajích (pokles o méně než 1 % při celostátním poklesu o 12,2 %). Objemem stavebních prací na obyvatele se tento kraj posunul v mezikrajském srovnání z předposledního na 8. místo. Pokles

Intenzita zahajování výstavby bytů poklesla v roce 2010 v Hl. m. Praze pod republikový průměr.

intenzity výstavby se nevyhnul ani Hlavnímu městu Praze. Jestliže v roce 2005 zde činil objem stavebních prací na obyvatele 216 % republikového průměru, v roce 2010 to bylo „jen“ 180 %. Naproti tomu na obyvatele Vysočiny byly „prostavěny“ jen dvě třetiny průměru ČR.

Bytová výstavba, zejména zahajování výstavby nových bytů, je velmi těsně spojena s hospodářským vývojem, a to především v ekonomických centrech a jejich zázemí. Zatímco výstavba největšího počtu nových bytů v ČR v uplynulých 20 letech začala v roce 2007 (v přepočtu na 1 000 obyvatel již o rok dříve), v Praze a Středočeském kraji vrcholilo zahajování výstavby bytů již v roce 2005. Naproti tomu v 5 krajích bylo nejvíce bytů zahájeno v roce 2008 a v Karlovarském kraji dokonce až v roce 2009. Jde však o kraj, kde je intenzita bytové výstavby dlouhodobě jedna z nejnižších (po Ústeckém kraji).

Zahájená bytová výstavba v krajích ČR v letech 2005 až 2010

Zdroj: ČSÚ

Více ubytovaných cizinců v Praze vedlo v roce 2010 k růstu počtu hostů v celé ČR.

Oživení hospodářství se v roce 2010 projevilo i v oblasti cestovního ruchu. Po dvouletém úbytku počtu hostů hromadných ubytovacích zařízení se jejich počet v uplynulém roce meziročně zvýšil o 1,9 %, což pokrylo předchozí pokles počtu hostů pouze z jedné čtvrtiny. Rozhodující vliv na růst počtu hostů mělo zvýšení počtu ubytovaných cizinců v hlavním městě. Praha si tak upevnila dominantní postavení; v roce 2010 zde nocovalo 39 % všech hostů hromadných ubytovacích zařízení v ČR, přitom u cizinců byl tento podíl dokonce 65 %. Naproti tomu se od roku 2005 snižuje počet hostů ve Středočeském kraji a od roku 2007 v Jihočeském, Ústeckém, Libereckém a Královéhradeckém kraji.

Dopad snížení produkce na životní prostředí, především na snižování emisí.

Positivní vývoj v letech 2008 a 2009 v oblasti emisí souvisí s poklesem průmyslové výroby včetně výroby elektřiny z hnědého uhlí. Na pokles produkce oxidů dusíku mimo to působilo i snižování intenzity dopravy. Zatímco ke snížení měrných emisí oxidů dusíku (NO_x) došlo v roce 2009 ve všech krajích, měrné emise oxidu siřičitého (SO₂) vzrostly v témže roce ve čtyřech krajích, v absolutním vyjádření zejména v Ústeckém a Plzeňském kraji. Tím se zhoršila pozice Plzeňského kraje při mezikrajském srovnání (ve prospěch Královéhradeckého kraje). Jiné změny postavení krajů v období recese nenastaly. Nejpříznivější situace z hlediska emisí SO₂ zůstává na Vysočině a v Jihomoravském kraji, emisí NO_x v Jihočeském a Libereckém kraji.

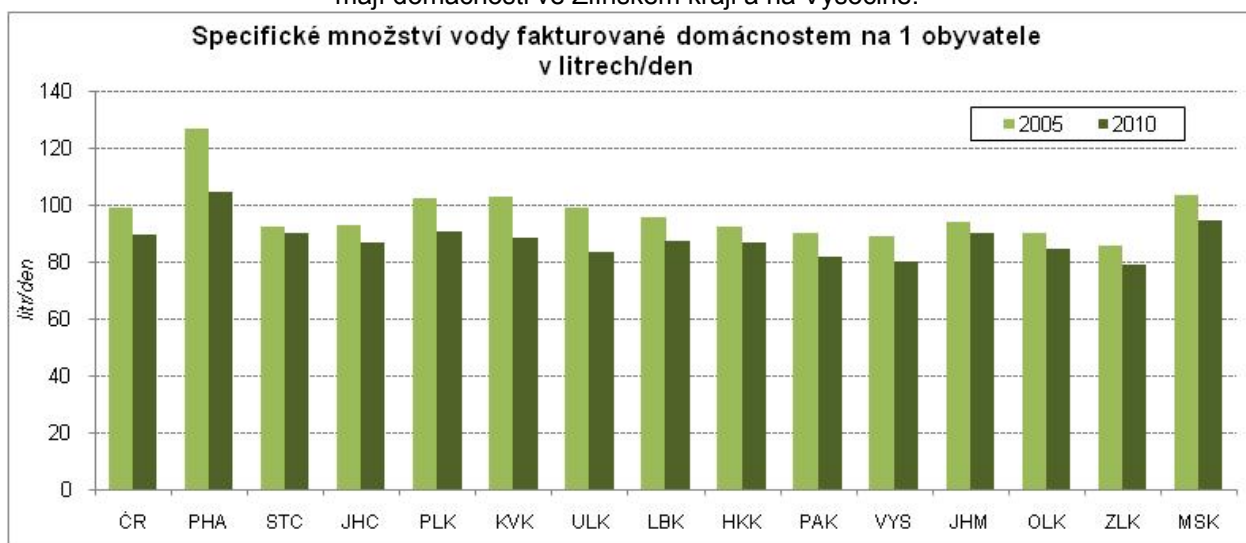
Karlovarský a Jihočeský kraj produkují nejméně komunálního odpadu na 1 obyvatele.

Zvyšování cen vodného přispívá k poklesu spotřeby vody v domácnostech.

Naproti tomu nejkritičtější situace z hlediska emisí SO₂ trvá v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, z hlediska emisí NO_x pak v Hlavním městě Praze a v Ústeckém kraji.

Na rozdíl od snížení produkce podnikového odpadu v roce 2009 v souvislosti s poklesem průmyslové a stavební výroby se v letech 2008 a 2009 produkce komunálního odpadu zvyšovala. V šesti krajích tento růst probíhal po oba roky. Relativně největšími producenty komunálního odpadu (v přepočtu na obyvatele) jsou Středočeský kraj a Vysočina, tedy území s rozdrobenou sídelní strukturou a nižším podílem městského obyvatelstva. Nejnižší objem komunálního odpadu na obyvatele byl v roce 2009 zjištěn v Královéhradeckém kraji, tedy kraji s dlouhodobě nejvyšším podílem odděleně sbíraných složek komunálního odpadu. Naproti tomu Karlovarský, Ústecký a Středočeský kraj mají podíl separovaného odpadu dlouhodobě podprůměrný, od roku 2007 se k nim přidal i Jihomoravský kraj. Na celkovém snížení podílu odděleně sbíraných složek komunálního odpadu se v roce 2009 podílely především Pardubický a Liberecký kraj.

Obdobně jako se od roku 2008 snižuje celkové množství fakturované vody dodané z vodovodů pro veřejnou potřebu, klesá i spotřeba vody v domácnostech. Ekonomické tlaky (růst ceny vodného a stočného) vedly k tomu, že byl meziroční pokles specifického množství vody fakturované domácnostem v roce 2010 zaznamenán ve všech krajích s výjimkou Středočeského. V tomto kraji klesala v posledních pěti letech spotřeba vody nejpomaleji. Tento jev může být mimo jiné i projevem suburbanizace. Zatímco ještě v roce 2006 byla ve Středočeském kraji spotřeba vody na obyvatele 9 % pod republikovým průměrem, v roce 2010 byla zde již spotřeba nadprůměrná. I při výrazném snížení specifického množství vody fakturované domácnostem v Hlavním městě Praze (o 8,5 % v roce 2010) má metropole mezi kraji nejvyšší spotřebu vody v domácnostech, průměr ČR na obyvatele je zde překročen o 17 %. Naproti tomu nejnižší spotřebu vody mají domácnosti ve Zlínském kraji a na Vysočině.

Investice na ochranu životního prostředí od roku 2007 směřují zejména do Plzeňského kraje.

Celkové výdaje na ochranu životního prostředí se v roce 2009 zvýšily jen nepatrně, přitom rychlejší růst investičních výdajů byl na úkor poklesu neinvestičních nákladů. Více prostředků bylo vynaloženo na budování čistíren odpadních vod, postupně se snižuje objem prostředků vynakládaných na ochranu ovzduší. V přepočtu na obyvatele se nejvíce v letech 2007 – 2009 investovalo do životního prostředí v Plzeňském kraji; v roce 2009 též v Libereckém a Jihočeském kraji. Tyto tři kraje přitom měly v roce 2005 mezi kraji nejnižší objem investovaných prostředků do životního prostředí. Za území s dlouhodobě nižším objemem investic do životního prostředí lze považovat Olomoucký kraj, kde se v přepočtu na obyvatele v roce 2009 investovalo necelých 45 % republikového průměru.

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel (‰)															
2005	-0,6	-0,6	-0,6	-0,4	-0,7	0,1	-0,3	0,1	-0,6	-0,5	-0,5	-0,8	-0,5	-1,0	-0,7
2006	0,1	0,2	0,6	0,3	-0,2	0,7	0,3	0,8	-0,4	0,2	0,7	-0,1	0,2	-0,5	-0,2
2007	1,0	0,8	1,7	1,1	0,8	1,7	1,2	1,7	1,0	1,1	1,0	0,5	0,7	0,3	0,6
2008	1,4	1,7	2,5	1,3	1,1	1,7	1,5	2,1	1,3	1,3	1,5	1,7	1,1	0,4	0,3
2009	1,0	1,7	2,0	0,9	1,0	0,9	0,9	2,0	0,6	1,2	0,7	1,4	0,7	-0,1	-0,0
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
Přírůstek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)															
2005	3,5	10,0	12,8	3,7	4,2	-1,1	1,5	3,3	2,5	2,0	1,8	0,9	0,1	0,1	-1,3
2006	3,4	5,3	14,1	3,2	5,7	0,3	-0,2	3,3	2,7	3,2	1,1	2,1	0,9	0,0	-1,0
2007	8,1	19,2	20,6	4,1	10,9	7,6	8,4	5,6	3,7	6,0	3,0	6,5	2,2	1,3	-0,1
2008	6,9	15,5	21,3	3,6	14,0	1,3	4,2	5,6	2,9	6,1	1,9	4,1	-0,5	0,6	-0,1
2009	2,7	11,0	11,6	1,2	2,9	-3,4	-0,5	1,8	-0,8	1,0	-1,5	2,6	-0,8	-0,6	-2,3
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
Živě narození mimo manželství (%)															
2005	31,7	28,0	29,0	29,4	32,4	49,4	48,0	37,9	30,4	27,8	22,7	26,4	31,2	21,5	36,5
2006	33,3	30,0	29,7	33,0	34,0	51,1	48,3	38,1	31,8	30,0	24,9	27,8	33,4	23,5	38,1
2007	34,5	30,8	31,3	33,1	35,1	51,0	49,6	40,2	35,0	30,0	25,2	28,8	34,5	25,8	39,4
2008	36,3	32,6	33,2	35,6	37,3	53,9	50,2	40,3	35,9	32,6	29,0	30,6	36,7	27,9	41,7
2009	38,8	33,7	34,5	38,0	40,9	55,1	53,6	44,6	38,8	35,7	32,1	33,8	39,5	30,5	44,2
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
Index stáří (65 a více let / 0-14 let) (%)															
2005	97,0	126,9	94,5	94,5	102,9	84,9	80,2	85,8	100,3	95,1	93,6	102,4	96,5	99,4	88,6
2006	100,2	128,8	95,5	97,7	105,5	88,4	83,0	89,0	103,7	98,1	97,4	106,1	100,3	103,7	93,5
2007	102,4	129,4	95,3	100,2	107,3	90,9	85,0	91,2	106,1	100,6	100,6	108,9	103,5	107,2	97,2
2008	105,1	130,0	95,6	103,2	110,1	93,7	87,6	94,1	109,6	103,7	104,5	112,3	107,1	110,8	101,2
2009	107,0	129,5	95,4	105,5	112,3	96,3	90,0	96,0	111,7	106,2	107,5	114,2	109,4	113,6	104,3
2010	107,8	127,6	94,8	106,8	113,4	98,1	91,2	97,1	113,4	107,1	109,6	114,8	110,3	115,7	105,8
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté průměry															
2005	72,7	74,7	72,4	73,1	72,9	71,9	70,8	72,7	73,7	73,2	73,6	73,0	73,0	72,0	71,3
2006	73,2	75,2	73,0	73,7	73,4	72,3	71,2	73,0	74,4	73,4	73,9	73,2	73,2	72,6	71,9
2007	73,6	75,6	73,4	74,2	74,0	72,6	71,4	73,1	74,8	73,8	74,4	73,5	73,3	73,3	72,3
2008	73,8	75,9	73,8	74,3	74,4	72,8	71,7	73,3	75,0	74,2	74,5	74,1	73,5	73,4	72,3
2009	74,1	76,2	74,0	74,5	74,5	72,7	72,0	73,9	75,1	74,7	74,8	74,5	73,9	73,4	72,4
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté průměry															
2005	79,1	80,0	78,6	79,3	78,9	78,1	77,3	78,9	79,9	79,5	79,5	79,7	79,5	79,7	78,5
2006	79,4	80,4	79,0	79,5	79,1	78,4	77,5	79,5	80,1	79,7	80,0	79,9	79,7	79,7	78,8
2007	79,8	80,7	79,6	79,9	79,6	78,8	78,1	79,4	80,0	79,5	81,1	80,3	79,9	80,2	79,3
2008	80,0	80,8	79,8	80,0	80,2	79,0	78,5	79,8	80,4	80,0	81,1	80,6	79,9	80,4	79,4
2009	80,1	80,8	79,9	80,1	80,2	79,1	78,5	80,1	80,6	80,5	81,0	80,8	80,0	80,5	79,4
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2005	2,7	7,6	3,0	1,7	2,4	4,7	2,7	2,7	2,1	1,3	1,2	2,1	1,2	1,0	1,5
2006	3,1	8,7	3,6	2,0	2,8	5,3	3,2	3,1	2,4	1,5	1,4	2,5	1,3	1,1	1,6
2007	3,8	10,6	4,2	2,4	3,7	6,3	4,0	3,5	2,8	2,1	1,7	2,9	1,6	1,3	1,8
2008	4,2	11,5	4,9	2,6	4,9	6,6	4,2	4,0	3,0	2,4	1,9	3,1	1,5	1,4	2,0
2009	4,1	11,9	4,7	2,4	4,8	6,4	3,8	3,9	2,7	2,3	1,7	3,2	1,5	1,4	1,9
2010 ¹⁾	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8

¹⁾ předběžné údaje

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let (%)															
2005	70,7	76,9	72,8	73,4	74,6	71,2	65,6	71,0	72,2	71,8	71,0	69,8	67,9	68,2	65,1
2006	71,2	77,2	73,5	73,4	73,8	70,6	66,2	69,6	73,3	72,3	72,7	69,2	69,6	71,0	65,4
2007	72,0	76,9	74,0	74,7	73,8	71,9	66,4	69,4	73,7	72,8	74,1	71,0	70,3	72,7	67,2
2008	72,4	76,6	74,6	75,0	74,8	71,4	67,2	68,8	73,1	73,3	73,7	71,0	70,1	73,3	69,1
2009	70,9	76,5	73,4	73,3	72,1	69,3	65,9	67,5	69,9	71,1	71,4	69,9	70,0	70,0	67,8
2010	70,4	76,0	72,8	71,7	72,1	70,4	65,6	69,2	70,5	70,2	71,0	70,3	66,8	68,6	66,7
Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. (%) (MPSV)															
2005	8,9	3,2	6,3	6,7	6,4	10,3	15,4	7,7	7,3	8,3	8,2	10,2	10,6	9,3	14,2
2006	7,7	2,7	5,3	5,7	5,6	9,2	13,8	7,0	6,3	6,9	7,1	8,8	9,0	7,8	12,6
2007	6,0	2,2	4,2	4,5	4,4	7,3	11,0	6,1	4,7	5,4	5,6	6,9	6,7	6,0	9,6
2008	6,0	2,1	4,5	4,8	5,0	7,6	10,3	7,0	4,8	6,0	6,3	6,8	6,9	6,1	8,5
2009	9,2	3,7	7,0	7,8	8,2	11,1	13,6	11,2	8,0	9,6	10,3	10,6	12,2	10,8	12,1
2010	9,6	4,1	7,7	8,5	8,2	11,4	13,9	10,5	8,4	9,9	10,7	10,9	12,5	10,7	12,4
Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2005	3,9	0,9	2,3	2,0	2,3	4,6	8,3	3,1	2,6	3,1	3,3	4,6	4,7	4,0	7,8
2006	3,4	0,7	1,9	1,9	2,1	4,2	7,4	2,7	2,2	2,5	2,9	3,9	3,8	3,4	6,8
2007	2,5	0,5	1,4	1,3	1,5	3,2	5,7	2,2	1,4	1,9	2,1	2,8	2,7	2,5	5,1
2008	1,8	0,4	1,0	1,0	1,2	2,5	4,1	1,8	0,8	1,5	1,7	2,2	2,0	1,9	3,6
2009	2,2	0,4	1,3	1,3	1,6	3,1	4,5	2,6	1,2	2,0	2,3	2,6	2,5	2,5	3,8
2010	3,1	0,9	2,1	2,1	2,4	4,2	5,5	3,6	1,9	2,9	3,4	3,6	4,3	3,8	4,9
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2005	143,8	194,3	152,8	139,1	144,3	129,0	126,8	135,0	140,1	136,6	134,9	140,4	130,3	134,4	130,9
2006	155,2	212,8	165,9	151,5	153,7	138,2	137,9	144,7	150,5	146,1	146,5	147,9	141,9	149,0	138,3
2007	169,2	229,3	181,1	163,1	168,8	149,5	146,9	156,3	163,2	159,4	160,9	165,2	155,1	161,9	152,1
2008	181,6	238,1	189,1	178,5	180,2	160,8	160,6	166,5	174,9	173,7	172,9	179,7	166,6	172,3	168,8
2009	179,9	232,3	187,4	178,2	179,7	162,3	163,3	167,5	173,0	171,7	169,9	176,3	166,2	168,4	167,6
2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)															
2005	18 589	23 188	18 956	17 284	18 500	16 541	17 749	17 535	17 287	16 880	16 960	17 557	17 088	17 423	18 077
2006	19 512	24 941	20 086	17 950	19 555	18 025	18 947	18 622	17 912	17 620	17 971	18 628	18 518	17 909	18 933
2007	20 908	26 090	21 891	19 312	20 921	19 380	20 211	20 521	19 327	18 927	19 737	19 969	19 992	19 238	20 365
2008	22 217	27 900	23 133	20 259	22 154	20 103	21 156	21 730	20 637	20 486	20 961	21 287	21 345	20 280	21 564
2009	22 229	28 386	23 158	19 984	22 191	19 875	21 487	21 855	20 670	20 828	20 435	21 621	21 296	20 017	21 144
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
Podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle k 31. 12. (%) (MPSV)															
2005	4,0	10,4	5,0	2,6	5,1	5,0	2,2	3,9	3,0	2,8	2,2	3,3	1,4	1,9	2,2
2006	4,6	11,2	5,8	2,9	5,7	5,0	2,5	4,6	3,5	3,7	2,5	4,1	1,5	2,0	2,4
2007	5,6	13,0	6,9	3,7	8,3	5,8	3,1	5,4	4,6	6,2	3,1	4,6	1,9	2,3	2,6
2008	6,4	15,2	8,1	3,9	9,0	6,7	3,7	5,5	5,0	6,8	3,4	5,9	2,0	2,6	2,9
2009	5,6	13,6	7,2	3,1	7,1	5,8	3,3	5,0	4,2	4,2	2,2	5,4	1,7	2,2	2,7
2010	5,4	12,7	6,2	3,1	6,8	5,7	3,3	4,9	4,1	4,3	2,2	5,5	1,7	2,4	2,8
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (%)²⁾ (ČSSZ)															
2005	18,7	11,7	16,9	18,2	22,8	19,9	20,8	16,2	18,0	21,8	24,5	17,7	18,8	19,5	21,9
2006	19,7	12,0	17,8	19,4	23,9	21,0	22,3	17,2	19,1	23,0	25,9	18,8	20,1	20,5	23,0
2007	20,7	12,2	18,5	20,7	25,0	22,2	23,7	18,2	20,1	24,4	27,3	19,7	21,5	21,5	24,3
2008	21,6	12,4	19,2	21,8	25,9	23,3	25,0	19,3	21,2	25,5	28,5	20,4	22,9	22,3	25,6
2009	23,1	12,8	20,1	23,7	27,4	25,0	26,7	21,0	23,0	27,4	30,2	21,8	24,9	23,9	27,4
2010 ³⁾	24,3	12,9	21,1	25,0	28,5	26,0	27,8	22,5	24,5	29,0	31,8	22,9	26,6	25,5	28,9

¹⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

²⁾ stav v prosinci daného roku; uvedené údaje jsou za tzv. "sólo" důchody - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

³⁾ výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2005	291,6	609,0	268,4	262,6	275,2	219,6	236,8	244,4	255,5	240,2	247,1	265,3	221,0	235,3	246,8
2006	313,9	659,8	296,6	281,7	296,5	225,3	255,1	255,1	266,3	263,4	264,4	287,5	232,6	255,7	261,3
2007	342,5	736,0	321,0	294,2	315,1	243,8	271,4	264,0	291,4	286,6	288,1	314,8	254,1	279,9	288,6
2008	353,7	756,9	326,0	298,1	300,6	243,9	283,9	257,6	295,8	294,2	277,9	344,1	266,3	299,6	305,5
2009	345,6	761,6	317,2	298,1	299,8	233,6	275,7	240,1	291,2	286,5	270,7	330,1	260,5	287,0	281,6
2010
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2005	72,5	173,8	76,8	74,4	57,8	57,8	48,5	56,7	46,5	45,0	59,9	80,4	46,7	45,2	50,1
2006	77,6	204,0	74,9	60,5	97,9	50,1	53,8	49,8	44,7	42,1	50,9	76,1	46,7	51,9	60,8
2007	86,2	250,2	71,1	59,7	84,5	50,2	73,3	53,3	48,1	53,8	64,9	84,1	50,2	53,2	61,3
2008	84,7	251,5	62,7	58,1	63,5	56,5	65,4	63,7	45,9	57,9	48,0	85,2	49,5	49,6	70,3
2009	77,6	209,5	63,2	55,5	77,7	50,4	65,4	49,2	49,4	46,8	49,1	76,6	66,9	44,5	55,6
2010
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované půdy (tis. Kč)															
2005	28,5	30,1	27,1	23,7	13,1	24,7	18,6	32,3	31,5	29,5	34,2	31,8	28,8	28,4	
2006	28,7	30,4	25,7	24,6	14,0	26,8	19,5	32,6	31,1	31,2	34,9	29,8	27,3	26,9	
2007	33,4	36,9	29,8	29,2	15,3	29,0	22,5	37,3	36,0	37,7	40,1	34,5	32,1	30,2	
2008	33,5	37,4	29,7	29,7	16,8	30,9	22,5	36,9	36,6	36,1	40,5	33,3	33,2	29,8	
2009	27,6	30,9	24,2	25,0	13,4	24,1	18,6	31,1	31,1	29,0	33,1	26,7	27,0	25,0	
2010	
Vývoj tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (předchozí rok = 100)															
2005	108,9	111,0	115,7	92,7	108,5	103,2	113,5	117,2	107,3	97,6	104,3	112,0	97,4	110,1	108,2
2006	112,5	113,6	110,3	108,1	124,7	105,5	111,1	114,0	101,5	118,4	122,5	109,1	115,0	114,3	109,5
2007	110,5	109,6	110,1	114,8	108,1	101,5	109,0	107,8	106,2	115,9	111,2	129,0	115,1	112,9	102,7
2008	101,0	106,3	92,3	112,5	104,6	102,6	110,4	92,5	93,3	95,2	94,2	99,6	99,2	100,5	108,8
2009	87,1	107,7	92,7	84,0	83,5	84,0	78,7	88,6	81,3	89,0	76,0	82,5	76,9	89,9	81,0
2010	110,6	94,6	111,1	98,5	111,5	105,7	118,8	109,2	115,9	121,0	112,8	105,1	98,2	105,1	126,8
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2005	26,8	57,9	22,0	25,9	29,2	32,3	25,9	19,8	19,7	23,4	17,9	24,5	21,2	17,3	20,9
2006	29,0	57,6	24,6	27,3	32,8	28,0	27,1	19,5	24,4	23,6	24,1	29,7	25,1	20,1	21,6
2007	31,2	63,1	27,3	33,7	32,3	31,7	31,5	19,2	24,0	18,9	24,9	27,5	29,9	20,2	26,7
2008	32,0	64,6	26,6	34,4	30,1	31,3	27,8	22,7	21,3	25,8	24,6	32,5	24,2	22,1	29,5
2009	29,3	53,5	27,0	31,0	25,1	37,7	31,3	20,5	22,9	21,6	22,0	28,8	21,1	20,9	25,7
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
Zahájené byty na 1 000 obyvatel															
2005	3,9	6,9	8,3	3,8	3,1	2,2	1,7	2,2	3,6	3,4	3,2	4,3	2,8	2,8	1,6
2006	4,3	6,7	7,2	4,3	4,1	2,5	2,2	3,7	3,7	4,5	3,4	5,2	2,8	2,9	2,3
2007	4,2	6,6	6,9	4,1	3,8	1,9	2,3	2,9	3,8	4,9	3,3	4,9	3,4	3,4	2,6
2008	4,2	5,6	7,8	4,5	4,3	2,5	2,2	3,7	4,3	3,4	3,1	3,7	3,6	2,7	3,1
2009	3,6	4,6	6,1	3,0	3,6	2,7	2,0	3,5	3,5	4,0	2,7	3,8	2,9	2,2	2,5
2010	2,7	2,3	5,1	2,8	3,6	2,0	1,5	2,6	2,3	2,4	2,2	3,0	1,8	2,1	2,0
Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (předchozí rok = 100)															
2005	101,2	106,3	90,5	95,8	90,7	104,6	109,0	101,8	101,8	97,4	99,3	103,3	99,0	93,6	99,8
2006	102,9	100,8	99,6	107,6	104,0	113,6	101,9	104,5	101,0	107,2	104,8	101,2	103,8	104,0	102,2
2007	101,9	108,3	93,0	88,9	105,4	101,4	95,9	88,4	92,6	110,0	102,7	110,2	101,0	104,7	105,5
2008	99,0	102,3	93,2	95,6	94,8	100,1	97,4	99,2	99,3	93,0	94,5	100,6	98,1	93,4	99,6
2009	93,4	94,8	97,0	98,0	98,3	98,0	91,7	92,8	89,7	88,9	90,7	87,8	88,4	90,1	91,5
2010	101,9	109,1	97,8	97,4	101,1	100,7	86,2	96,9	99,3	98,8	93,7	100,1	100,1	103,2	90,0

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - vývoj životního prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1-4 (t/km²)															
2005	2,8	4,9	2,3	1,1	1,5	5,0	13,5	1,2	1,7	3,5	0,5	0,6	1,4	1,8	5,5
2006	2,7	4,6	2,1	1,0	1,5	5,1	13,4	1,1	1,7	3,1	0,4	0,6	1,1	1,8	5,5
2007	2,7	3,0	2,1	1,0	1,4	6,4	14,3	0,9	1,6	3,1	0,4	0,6	1,0	1,6	5,6
2008	2,2	3,6	2,1	1,0	1,2	3,0	11,2	1,0	1,5	2,9	0,4	0,6	0,8	1,4	4,3
2009	2,2	3,4	2,0	1,0	1,4	2,8	11,7	0,9	1,2	2,6	0,4	0,5	0,9	1,4	4,1
2010
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1-4 (t/km²)															
2005	3,7	22,9	3,9	1,5	2,0	3,1	13,1	1,8	2,1	4,1	2,3	2,8	2,4	2,3	6,3
2006	3,6	19,2	3,7	1,4	1,9	3,6	13,2	1,6	2,0	4,1	2,1	2,7	2,3	2,1	5,9
2007	3,6	18,1	3,8	1,4	1,9	3,7	13,1	1,6	2,0	4,6	2,1	2,7	2,3	2,1	6,0
2008	3,4	17,3	3,6	1,4	1,8	3,6	11,9	1,5	1,9	3,9	2,0	2,7	2,2	2,1	5,3
2009	3,2	16,3	3,4	1,3	1,6	3,3	11,8	1,4	1,8	3,6	2,0	2,6	2,1	2,0	5,0
2010
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2005	289	271	349	281	285	290	316	276	282	270	265	263	275	271	298
2006	296	280	343	289	306	302	319	277	279	291	305	283	283	288	287
2007	293	288	349	281	313	320	300	286	279	283	276	275	289	287	272
2008	305	299	357	276	283	305	343	315	281	288	294	281	316	283	302
2009	315	302	364	283	311	311	335	284	280	283	340	297	333	318	325
2010
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2005	10,2	11,5	6,1	9,2	16,2	5,9	10,1	14,5	18,1	10,3	12,1	10,0	10,1	12,4	6,1
2006	10,8	12,5	8,1	9,1	14,4	7,2	8,6	12,0	17,1	12,2	13,3	9,6	10,8	11,8	9,4
2007	12,8	14,1	9,5	10,5	18,2	11,9	8,9	13,9	19,1	17,0	14,7	8,9	14,8	14,2	12,8
2008	14,3	15,0	11,1	12,1	14,3	9,6	13,1	19,6	21,4	20,0	15,0	10,8	16,0	14,0	15,3
2009	13,9	15,8	11,4	16,3	16,9	11,8	10,3	13,4	19,2	14,4	16,3	11,3	12,5	16,6	14,2
2010
Podíl recyklovaného odpadu (vč. regenerace) z celkového nakládání s odpady (%)															
2005	11,9	6,1	7,3	14,9	21,1	2,9	3,9	1,7	10,9	18,2	8,6	20,7	5,4	12,4	28,5
2006	17,6	10,2	14,2	24,8	18,9	8,3	6,4	7,5	5,2	30,3	9,6	35,3	24,6	18,7	21,5
2007	19,3	10,5	9,2	16,2	30,0	1,9	23,7	12,1	14,0	12,5	11,8	29,9	25,0	9,3	32,0
2008	18,6	17,2	8,6	22,1	27,5	11,8	9,4	7,4	14,2	10,2	8,2	24,2	11,6	17,5	30,0
2009	19,0	15,0	9,8	29,1	19,1	4,4	10,0	3,7	12,1	17,5	7,6	22,8	16,6	16,0	40,1
2010
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2005	98,9	126,8	92,0	92,8	102,3	102,9	98,7	95,3	92,2	90,1	89,0	94,0	89,9	85,6	103,5
2006	97,5	130,0	89,1	89,5	96,8	100,5	98,3	95,5	92,3	87,4	84,1	93,2	87,7	83,7	101,9
2007	98,5	128,7	92,5	92,0	99,8	97,6	97,3	98,3	91,2	90,1	84,6	97,2	87,8	83,8	101,8
2008	94,2	122,0	90,2	88,1	96,1	95,6	87,5	89,3	88,0	84,9	83,4	93,2	86,5	81,6	98,1
2009	92,5	114,1	88,5	86,8	93,1	90,7	85,0	89,9	87,7	84,3	82,4	94,1	87,2	79,6	98,3
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2005	1 783	1 525	2 772	1 018	1 265	2 096	1 858	1 070	1 602	2 202	1 911	2 230	1 494	1 321	1 667
2006	2 189	2 478	4 619	1 033	1 842	1 740	2 270	917	1 771	2 866	2 510	1 852	1 180	1 355	1 866
2007	1 928	1 470	2 782	1 229	3 425	1 311	2 760	1 692	1 514	1 329	2 014	1 200	1 526	1 728	2 275
2008	1 949	1 396	2 802	1 418	3 330	2 025	1 845	2 249	2 395	1 629	1 661	2 090	1 102	1 279	1 925
2009	2 239	1 371	1 999	2 994	5 453	1 132	1 814	3 826	1 891	2 101	1 152	2 860	1 002	2 348	2 160
2010

Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj

Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj - demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Obyvatelstvo k 31. 12.	osoby	304 274	304 602	307 449	308 403	307 636	307 444
v tom: muži		148 999	149 301	150 909	151 498	151 056	151 000
ženy		155 275	155 301	156 540	156 905	156 580	156 444
Podíl cizinců (bez azylantů) z počtu obyvatel k 31.12.	%	4,7	5,3	6,3	6,6	6,4	6,4
Sňatky	počet	1 583	1 573	1 737	1 514	1 336	1 280
Rozvody	počet	1 192	1 108	1 111	1 155	1 110	1 028
Rozvody na 100 sňatků	počet	75,3	70,4	64,0	76,3	83,1	80,3
Živě narození	osoby	3 014	3 201	3 438	3 562	3 425	3 313
z toho mimo manželství	%	49,4	51,1	51,0	53,9	55,1	58,5
Úhrnná plodnost ¹⁾		1,278	1,368	1,473	1,531	1,497	1,487
Potraty	počet	1 517	1 597	1 584	1 615	1 441	1 420
z toho umělá přerušeni těhotenství		1 085	1 070	1 015	1 083	935	938
Potraty na 100 narozených	počet	50,1	49,7	45,8	45,2	42,0	42,7
Zemřelí celkem	osoby	2 983	2 976	2 920	3 023	3 150	3 097
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		1 439	1 442	1 276	1 416	1 495	1 415
novotvary		822	824	855	890	911	865
Přirozený přírůstek	osoby	31	225	518	539	275	216
Přistěhovalí celkem	osoby	3 211	3 476	6 108	4 871	3 056	2 971
z toho z ciziny		1 626	1 744	3 775	2 964	1 129	1 007
Vystěhovalí celkem	osoby	3 556	3 373	3 779	4 456	4 098	3 379
z toho do ciziny		333	258	225	391	184	369
Přírůstek stěhováním celkem	osoby	-345	103	2 329	415	-1 042	-408
z toho s cizinou		1 293	1 486	3 550	2 573	945	638
Celkový přírůstek	osoby	-314	328	2 847	954	-767	-192
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	9,9	10,5	11,2	11,5	11,1	10,8
zemřelí	‰	9,8	9,8	9,6	9,8	10,2	10,1
přirozený přírůstek	‰	0,1	0,7	1,7	1,7	0,9	0,7
přistěhovalí	‰	10,5	11,4	20,0	15,8	9,9	9,7
vystěhovalí	‰	11,7	11,1	12,4	14,4	13,3	11,0
přírůstek stěhováním	‰	-1,1	0,3	7,6	1,3	-3,4	-1,3
celkový přírůstek	‰	-1,0	1,1	9,3	3,1	-2,5	-0,6
Mrtvorozenost	‰	3,6	4,7	4,9	2,8	2,6	3,3
Kojenecká úmrtnost	‰	4,0	2,2	5,8	3,1	4,1	4,5
Novorozenecká úmrtnost	‰	2,3	1,6	4,1	2,0	2,0	3,3
Obyvatelstvo ve věku:							
0-14 let	osoby	46 212	45 314	45 168	44 939	44 911	45 116
% z celku	%	15,2	14,9	14,7	14,6	14,6	14,7
15-64 let	osoby	218 824	219 223	221 243	221 345	219 497	218 067
% z celku	%	71,9	72,0	72,0	71,8	71,3	70,9
65 a více let	osoby	39 238	40 065	41 038	42 119	43 228	44 261
% z celku	%	12,9	13,2	13,3	13,7	14,1	14,4

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15-49 let) neměnné

Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj - demografický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Průměrný věk k 31. 12.	roky	39,1	39,4	39,6	39,8	40,1	40,4
v tom: muži		37,7	38,0	38,2	38,4	38,7	38,9
ženy		40,5	40,8	41,0	41,2	41,5	41,8
Index stáří (65 a více let / 0-14 let)	%	84,9	88,4	90,9	93,7	96,3	98,1
(0-14 let + 65 a více let / 15-64 let)	%	39,0	38,9	39,0	39,3	40,2	41,0
Naděje dožití při narození (dvouleté průměry)							
muži	roky	71,9	72,3	72,6	72,8	72,7	72,7
ženy	roky	78,1	78,4	78,8	79,0	79,1	79,3
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté průměry)							
muži	roky	13,7	14,0	14,5	14,5	14,3	14,6
ženy	roky	17,0	17,2	17,4	17,5	17,7	18,1

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj - sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	257,9	258,7	260,2	263,3	263,9	262,5
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	26,4	24,9	22,8	23,9	24,8	22,8
střední bez maturity	%	38,1	39,4	38,2	38,5	37,7	37,2
střední s maturitou	%	28,6	28,9	31,9	31,3	29,2	32,1
vysokoškolské	%	6,9	6,7	7,0	6,3	8,3	7,7
Pracovní síla	tis. osob	162,0	159,2	159,7	160,1	161,5	161,9
v tom: zaměstnaní v NH		144,3	143,0	146,6	148,0	143,9	144,4
z toho ženy		63,0	61,3	63,0	64,2	62,8	64,2
nezaměstnaní		17,7	16,2	13,2	12,2	17,6	17,5
z toho ženy		8,9	8,3	6,3	6,5	8,1	8,4
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	tis. osob	95,9	99,5	100,4	103,2	102,4	100,7
z toho: studující (vč. učňů)		20,4	20,5	22,1	21,4	20,3	20,1
důchodci		59,6	61,7	62,3	65,0	65,0	62,8
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
zemědělství	%	2,9	2,4	1,6	1,9	2,6	2,7
průmysl a stavebnictví	%	42,6	44,8	43,4	41,3	38,5	40,1
služby	%	54,6	52,8	55,0	56,8	58,9	57,1
Zaměstnaní v NH podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci	%	85,1	83,8	83,2	82,6	85,2	85,4
zaměstnavatelé	%	3,9	4,4	4,6	4,3	4,2	3,4
pracující na vlastní účet	%	10,6	11,3	11,6	12,2	9,7	10,7
Míra ekonomické aktivity	%	62,8	61,5	61,4	60,8	61,2	61,7
v tom: muži		72,1	71,5	71,7	69,8	70,6	69,9
ženy		54,1	52,2	51,7	52,3	52,3	53,8
z toho ve věku 20-64 let	%	79,3	78,0	78,0	76,9	77,3	78,2
Míra zaměstnanosti	%	55,9	55,3	56,3	56,2	54,5	55,0
v tom: muži		65,1	65,1	66,2	65,4	63,1	62,8
ženy		47,4	46,0	47,0	47,5	46,4	47,6
z toho ve věku 20-64 let	%	71,2	70,6	71,9	71,4	69,3	70,4
Míra nezaměstnanosti	%	10,9	10,2	8,2	7,6	10,9	10,8
v tom: muži		9,7	8,8	7,6	6,3	10,5	10,2
ženy		12,4	11,9	9,1	9,2	11,4	11,5
NEZAMĚSTANOST k 31. 12. (MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce	osoby	18 017	16 221	12 975	13 437	19 337	19 922
z toho: ženy		8 720	7 949	6 462	6 577	9 137	9 232
absolventi škol a mladiství		1 192	1 042	757	918	1 211	1 173
osoby se zdravotním postižením		2 019	1 946	1 682	1 650	1 777	1 762
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		4 357	4 156	3 607	4 451	5 616	5 234
dosažitelní		17 347	15 499	12 357	12 900	19 016	19 515
v tom podle věku:							
15-24 let		3 703	3 147	2 237	2 702	3 861	3 763
25-34 let		4 247	3 831	2 832	2 971	4 477	4 454
35-44 let		3 540	3 193	2 666	2 698	4 028	4 266
45-54 let		4 605	4 057	3 317	3 111	4 315	4 477
55 a více let		1 922	1 993	1 923	1 955	2 656	2 962
průměrný věk	roky	38	39	40	39	39	39
v tom podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	osoby	8 481	7 712	6 280	6 324	8 267	8 550
střední bez maturity	osoby	6 666	5 902	4 528	4 825	7 592	7 705
střední s maturitou	osoby	2 603	2 349	1 945	2 017	3 092	3 271
vysokoškolské	osoby	267	258	222	271	386	396

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj - sociální vývoj

pokračování

	Měsíční jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby	3 804	3 417	2 544	3 332	5 891	7 097
vysoce kvalifikovaní (třídy 1 - 3)		1 120	1 003	829	1 074	1 873	2 187
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		2 684	2 414	1 715	2 258	4 018	4 910
manuální pracovníci	osoby	8 114	7 095	5 494	6 629	10 799	12 310
kvalifikovaní (třídy 6 - 8)		3 078	2 643	1 930	2 250	4 520	5 135
nekvalifikovaní (třída 9)		5 036	4 452	3 564	4 379	6 279	7 175
z toho podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	4 469	4 293	3 806	4 833	5 640	6 123
3-6 měsíců	osoby	2 983	2 539	1 982	2 463	3 844	3 234
6-12 měsíců	osoby	2 801	2 395	1 853	1 960	4 515	3 335
od 1 roku do 2 let	osoby	2 916	2 276	1 587	1 290	2 590	3 750
více než 2 roky	osoby	4 848	4 718	3 747	2 891	2 748	3 480
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	4 187	4 420	4 763	5 145	5 390	5 431
Míra registrované nezaměstnanosti	%	10,3	9,2	7,3	7,6	11,1	11,4
v tom: muži		9,4	8,3	6,5	6,9	10,4	10,9
ženy		11,4	10,3	8,4	8,5	11,9	12,0
Dlouhodobá nezaměstnanost ¹⁾	%	4,6	4,2	3,2	2,5	3,1	4,2
Volná pracovní místa	počet	1 206	2 354	3 167	2 087	830	748
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	15	7	4	6	23	27
ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ							
Zaměstnaní cizinci k 31. 12.	osoby	8 440	8 492	9 754	11 293	9 936	9 728
z toho ze zemí mimo EU ²⁾		6 064	6 248	6 953	8 501	7 621	7 369
v tom podle postavení na trhu práce:							
evidovaní na úřadech práce	osoby	3 240	3 237	4 052	4 719	3 711	3 703
z toho ženy		1 379	1 473	1 805	2 156	1 803	1 898
s platným živnostenským oprávněním	osoby	5 200	5 255	5 702	6 574	6 225	6 025
z toho ženy		1 870	1 870	2 034	2 290	2 196	2 139
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	39 306	42 086	45 703	49 628	49 971	.
na 1 obyvatele	Kč	129 048	138 179	149 542	160 827	162 262	.
průměr ČR = 100	%	89,7	89,0	88,4	88,6	90,2	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD³⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	18 583	20 778	22 099	22 848	22 926	22 498
v tom: muži		20 619	23 196	24 698	25 626	25 604	25 021
ženy		16 123	17 549	18 457	19 227	19 573	19 705
Medián mezd	Kč	16 541	18 025	19 380	20 103	19 875	20 110
v tom: muži		17 987	19 925	21 542	22 661	21 931	22 655
ženy		15 015	16 046	16 724	17 437	17 391	17 487
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA							
Přiznané dávky celkem	počet	1 051 395	1 014 406	914 970	634 728	575 468	.
z toho přídavek na dítě		665 672	644 060	606 288	360 666	301 363	.
Hodnota vyplacených dávek celkem	tis. Kč	1 073 083	1 097 132	1 535 497	1 347 504	1 333 017	.
z toho přídavek na dítě		354 532	346 609	321 818	211 340	172 883	.
Hodnota vyplacených dávek státní sociální podpory na 1 obyvatele	Kč	3 523	3 602	5 024	4 367	4 329	.
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci)							
Příjemci důchodů celkem	počet	71 561	72 707	73 893	75 064	76 523	77 343
z toho ženy		44 517	45 164	45 759	46 384	47 094	47 317
Příjemci starobního důchodu celkem ⁴⁾	počet	39 826	40 886	41 968	43 086	44 483	47 189
z toho ženy		22 653	23 321	23 999	24 533	25 155	26 259

¹⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

²⁾ v letech 2005 - 2007 mimo EU 25, v letech 2008 - 2010 mimo EU 27

³⁾ MPSV ČR (Informační systém o průměrném výděлку) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu)

⁴⁾ příjemci tzv. "sólo" starobních důchodů - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; od 1. 1. 2010 jsou do počtu příjemců starobních důchodů zahrnuti i příjemci invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj - sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Příjemci předčasného starobního důchodu ⁵⁾	počet	7 941	8 604	9 303	10 033	11 117	11 849
z toho ženy		4 710	5 073	5 503	5 908	6 542	6 904
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem ⁶⁾	%	19,9	21,0	22,2	23,3	25,0	26,0
v tom: muži		18,8	20,1	21,1	22,2	23,7	24,7
ženy		20,8	21,8	22,9	24,1	26,0	27,0
Průměrná měsíční výše důchodu celkem	Kč	7 492	7 922	8 459	9 317	9 682	9 756
v tom: muži		8 023	8 477	9 035	9 934	10 356	10 440
ženy		7 170	7 584	8 105	8 935	9 262	9 322
Průměrná měsíční výše starobního důchodu celkem (sólo)	Kč	7 650	8 073	8 607	9 475	9 855	9 925
v tom: muži		8 603	9 074	9 669	10 572	11 003	11 051
ženy		6 927	7 319	7 812	8 645	8 973	9 028
Podíl průměrné výše starobního důchodu celkem (sólo) na mzdovém mediánu	%	46,2	44,8	44,4	47,1	49,6	49,4
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	714 503	725 358	767 090	685 391	512 495	417 784
z toho dávky:							
nemocenské		596 188	601 645	620 972	539 189	374 252	287 072
peněžitá pomoc v mateřství		93 635	99 769	121 668	123 172	120 920	121 161
podpora při ošetřování člena rodiny		24 393	23 810	24 352	22 849	17 200	9 495
ZDRAVOTNICTVÍ							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	1 109	1 099	1 159	1 198	1 193	1 193
z toho lékaři v nestátních zařízeních		1 078	1 069	1 128	1 169	1 170	1 169
Lékaři na 1 000 obyvatel	počet	4	4	4	4	4	4
Nemocnice		5	5	5	5	5	5
lůžka	počet	1 717	1 710	1 678	1 667	1 656	1 613
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	57 911	57 607	57 419	55 286	54 988	54 646
průměrná ošetrovací doba	dny	7,9	7,6	7,4	7,1	7,1	6,8
využití lůžek	dny	265	255	249	235	233	227
ŠKOLSTVÍ							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		8 079	8 151	8 164	8 346	8 617	8 916
základních škol		27 940	26 684	25 600	24 670	23 727	23 235
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		15 141	14 962	14 760	14 426	14 198	13 711
vyšších odborných škol (denní studium)		241	234	271	291	348	402
Studenti vysokých škol k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		5 306	5 812	6 405	7 038	7 506	7 451
s místem výuky v kraji		1 679	1 754	1 942	1 987	1 977	1 838
z toho v prezenčním studiu	%	39,7	38,5	42,2	42,4	45,0	.
Absolventi vysokých škol s místem výuky v kraji	počet	258	284	363	486	450	497
KRIMINALITA, NEHODY							
Zjištěné trestné činy	počet	10 081	9 476	10 580	9 030	8 834	7 939
na 1000 obyvatel		33	31	35	29	29	26
Objasněné trestné činy	počet	5 551	5 620	5 927	5 265	5 622	5 079
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	38	31	27	34	34	24

⁵⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu (sólo) podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁶⁾ v roce 2010 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj - ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	66 895	68 609	74 503	75 250	71 949	.
Vývoj HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)	%	101,8	100,4	103,6	96,6	92,4	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	219 627	225 263	243 777	243 860	233 629	.
průměr ČR = 100	%	75,3	71,8	71,2	68,9	67,6	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	441 660	459 629	501 444	503 548	496 426	.
průměr ČR = 100	%	73,9	72,6	74,1	72,2	71,6	.
Hrubá přidaná hodnota (HPH)	mil. Kč	59 977	61 909	66 971	67 751	64 648	.
z toho podíl odvětví:							
zemědělství, myslivost, lesnictví, rybolov	%	2,6	2,9	2,8	2,6	2,3	.
zpracovatelský průmysl	%	26,2	25,2	24,6	22,4	20,8	.
výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	%	4,5	4,9	4,2	5,8	7,1	.
stavebnictví	%	6,4	6,3	6,3	6,5	7,2	.
tržní služby	%	36,8	35,7	34,2	33,9	33,4	.
netržní služby	%	20,6	22,2	20,1	22,6	24,0	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	17 596	15 253	15 346	17 446	15 523	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	57 770	50 079	50 211	56 537	50 404	.
průměr ČR = 100	%	79,7	64,6	58,2	66,7	65,0	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ¹⁾	osoby	151 464	149 271	148 577	149 439	144 933	.
z toho zaměstnanci		126 276	122 469	120 417	119 878	120 169	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance ²⁾	Kč	22 490	23 137	25 342	28 033	26 882	.
z toho: přímé náklady		16 213	16 635	18 085	20 322	19 522	.
sociální požitky		283	312	326	319	209	.
sociální náklady a výdaje		5 810	6 014	6 717	7 227	6 935	.
personální náklady a výdaje		194	199	227	226	234	.
VÝVOZ							
Vývoz celkem	mil. Kč	49 673	51 192	53 913	50 780	41 645	51 699
Vývoz celkem, ČR = 100	%	2,7	2,4	2,2	2,1	1,9	2,1
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na vědu a výzkum celkem	mil. Kč	76,2	70,6	77,7	97,9	92,0	.
z toho: mzdové		29,4	40,0	33,7	58,0	61,9	.
financované z veřejných zdrojů		7,4	7,4	11,3	38,2	3,3	.
Zaměstnaní ve vědě a výzkumu celkem	přep. os.	70	94	70	136	107	.
z toho výzkumní pracovníci		29	36	39	106	62	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE							
Domácnosti používající: ³⁾							
osobní počítač	%	31,2	34,4	41,3	46,4	53,3	.
internet	%	20,2	23,6	31,1	38,8	47,4	.

¹⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA95 (Evropský systém účtů 1995)

²⁾ od roku 2008 zahrnutý i údaj za fyzické osoby nezapsané do obchodního rejstříku, zaměstnávající 10 a více zaměstnanců

³⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2009 je vypočten z dat roku 2008, 2009 a 2010)

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj - ekonomický vývoj

pokračování

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	75 762	76 814	77 780	80 802	80 979	82 322
z toho fyzické osoby		59 786	60 113	59 375	60 216	59 860	60 521
z toho živnostníci		54 588	54 881	54 281	55 179	56 872	57 584
Z celku jednotky typu podnik k 31. 12. ⁴⁾	počet	36 017	35 613	34 164	38 274	37 689	38 508
z toho fyzické osoby		28 052	27 312	25 817	27 353	27 769	27 612
z toho živnostníci		25 289	24 604	23 193	24 745	25 722	25 363
Vzniklé subjekty	počet	2 619	2 651	3 579	4 478	3 252	3 030
z toho fyzické osoby		1 563	1 549	1 722	2 121	2 050	2 233
z toho živnostníci		1 510	1 496	1 677	2 075	1 966	2 082
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce celkem	mil. Kč	1 412	1 419	1 657	1 698	1 350	.
z toho: rostlinná produkce		672	661	966	887	704	.
živočišná produkce		666	685	609	744	576	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	108 106	101 098	108 102	101 252	100 762	99 446
z toho orná		46 472	42 289	41 524	38 202	36 924	35 110
Sklizeň: obilovin	t	109 934	85 814	102 745	114 539	95 822	86 669
brambor	t	9 111	5 309	5 805	4 396	2 265	3 217
Stavy hospodářských zvířat							
k 1. 4. následujícího roku: skot	počet	33 366	35 753	39 049	38 316	39 888	40 075
prasata	počet	25 953	26 825	16 891	12 833	12 020	10 523
drůbež	počet	260 792	262 239	236 717	219 546	224 278	203 617
Výroba masa v jatečné hmotnosti celkem (bez drůbežního)	t	5 508	4 078	2 153	452	399	439
z toho: hovězí (včetně telecího)		870	768	592	365	335	377
vepřové		4 637	3 308	1 560	85	61	60
Výroba mléka	tis. l	39 044	39 256	34 702	45 553	41 937	46 306
Snáška vajec (konzumních)	tis. ks	32 300	33 038	33 604	28 456	32 021	32 575
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	1 020	1 053	1 287	1 233	1 173	1 030
Těžba dřeva	m ³ b. k.	865 315	934 658	1 061 103	703 364	705 655	755 688
z toho nahodilá živelní		.	585 278	986 812	378 962	154 374	300 713
PRŮMYSL							
(za subjekty se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	91	90	86	89	88	84
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy celkem	mil. Kč	35 317	37 265	37 817	38 792	32 599	34 465
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 366	1 476	1 523	1 581	1 584	1 666
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	25 860	25 250	24 828	24 540	20 582	20 685
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	16 459	17 639	18 830	20 690	22 252	22 427
STAVEBNICTVÍ							
(za subjekty s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	.	21	19	16	19	23
Základní stavební výroba celkem	mil. Kč	.	1 407	1 541	1 788	1 981	2 219
na 1 zaměstnance	tis. Kč	.	921	1 098	1 384	1 482	1 357
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	.	1 527	1 403	1 293	1 337	1 635
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	.	16 786	18 122	20 061	20 077	21 635
Stavební práce podle dodavatelských smluv v tuzemsku podle kraje místa stavby celkem ⁵⁾	mil. Kč	9 834	8 538	9 678	9 662	11 596	11 131
z toho pro veřejné zadavatele		5 175	5 026	4 057	5 372	7 767	7 190

⁴⁾ subjekt, který podle statistického zjišťování nebo administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou aktivitu

⁵⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj - ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
STAVEBNÍ POVOLENÍ A OHLÁŠENÍ							
Orientační hodnota staveb celkem	mil. Kč	6 272	7 152	7 427	10 585	8 342	7 522
z toho: budov (bytových a nebytových)		4 001	5 323	4 772	5 689	4 637	4 384
na ochranu životního prostředí		801	458	546	740	656	955
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	1 503	1 865	2 303	3 308	2 643	2 518
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	677	760	588	769	845	608
z toho v rodinných domech		393	412	358	512	492	337
Dokončené byty	počet	1 149	638	543	628	512	866
z toho v rodinných domech		355	262	320	397	417	479
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy dokončeného bytu							
v rodinném domě	Kč	27 628	30 898	30 483	31 902	32 948	32 736
v bytovém domě	Kč	25 056	33 170	37 531	34 078	28 037	57 184
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení k 31. 12.	počet	423	429	427	417	400	387
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	28 607	28 874	28 586	29 425	29 149	28 095
Hosté celkem	osoby	589 838	669 905	679 102	679 996	666 094	670 457
z toho ze zahraničí		405 969	479 742	472 635	475 277	456 726	458 499
Průměrná doba pobytu	dny	7,4	7,5	7,5	7,5	7,3	7,3
z toho hostů ze zahraničí		7,5	7,6	7,7	8,0	7,7	7,7

Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj - vývoj životního prostředí

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	124 589	124 415	124 247	124 109	123 914	123 956
z toho: orná půda		56 584	56 087	55 311	54 649	54 335	53 970
zahrady a ovocné sady		3 630	3 626	3 638	3 636	3 635	3 629
trvalé travní porosty		64 375	64 701	65 298	65 825	65 944	66 357
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	206 862	207 041	207 207	207 335	207 531	207 481
z toho: lesní pozemky		143 369	143 381	143 429	143 449	143 571	143 652
zastavěné plochy a nádvoří		3 257	3 241	3 212	3 189	3 208	3 197
EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ (MZe)							
Ekologičtí zemědělci	počet	.	108	119	146	178	198
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	ha	.	46 159	47 952	48 195	50 037	54 089
Výměra půdy v přechodném období	ha	.	4 696	5 334	6 286	7 799	6 647
Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy	%	.	40,9	42,9	43,9	46,7	49,0
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	102,9	100,5	97,6	95,6	90,7	88,5
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	91,5	91,6	92,8	90,4	91,1	91,4
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		90,5	90,7	91,4	89,6	90,2	90,6
Podíl čištěných odpadních vod	%	99,8	99,4	98,9	99,6	99,3	99,6
OVZDUŠÍ							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4) ¹⁾	t/km ²	0,59	0,70	0,70	0,64	0,61	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,15	0,25	0,21	0,13	0,17	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,21	0,23	0,23	0,22	0,23	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km ²	4,96	5,12	6,36	2,98	2,76	.
z toho velké stacionární zdroje (REZZO 1)		4,71	4,87	6,15	2,72	2,58	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km ²	3,13	3,62	3,71	3,56	3,32	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		2,05	2,62	2,68	2,52	2,34	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,95	0,88	0,90	0,94	0,91	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4)	t/km ²	3,04	3,05	3,18	3,03	2,80	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,28	0,30	0,42	0,41	0,37	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,88	1,95	2,03	1,84	1,73	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	2 181	1 509	937	775	580	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	290	302	320	305	311	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	5,9	7,2	11,9	9,6	11,8	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg/obyv.	17,0	21,7	38,2	29,3	36,6	.
Nakládání s odpady celkem	tis. t	693	580	431	389	261	.
z toho nebezpečné odpady	%	3,1	5,4	7,1	6,9	7,8	.
Podíl využitých odpadů	%	8,5	16,9	24,2	43,3	18,7	.
z toho recyklovaných (vč. regenerace)		2,9	8,3	1,9	11,8	4,4	.
Podíl odstraněných odpadů	%	60,1	24,8	25,1	25,4	38,8	.

¹⁾ od roku 2007 včetně emisí z chovů hospodářských zvířat, od roku 2008 navíc včetně emisí ze stavebních činností

Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Karlovarský kraj - vývoj životního prostředí

dokončení

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 096	1 740	1 311	2 025	1 132	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	594 331	464 813	316 418	349 736	245 986	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	9,1	19,6	30,8	26,7	14,6	.
nakládání s odpadními vodami	%	36,1	58,8	45,9	46,7	59,9	.
nakládání s odpady	%	47,9	18,3	15,7	24,9	14,9	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	727 610	1 120 907	758 165	1 219 557	1 257 300	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	8,1	5,2	6,4	12,8	11,1	.
nakládání s odpadními vodami	%	42,1	29,4	39,4	49,0	40,7	.
nakládání s odpady	%	45,7	63,4	51,1	37,2	46,5	.

Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy		
			Cheb	Karlovy Vary	Sokolov
Obyvatelstvo k 31. 12.	2005	304 274	93 112	117 783	93 379
	2010	307 444	95 321	119 289	92 834
z toho cizinci (bez azylantů) (%)	2005 ¹⁾	4,7	6,5	5,9	1,5
	2010	6,4	8,0	7,9	2,7
Přírůstek na 1 000 obyvatel: přirozenou měnou	2005-07	2,5	4,4	-0,8	4,9
	2008-10	3,3	4,9	0,5	5,4
stěhováním	2005-07	6,8	20,8	7,1	-7,5
	2008-10	-3,4	-3,7	0,5	-8,1
Podíl obyvatel k 31. 12. ve věku (%):					
0-14 let	2005	15,2	15,2	14,4	16,3
	2010	14,7	15,1	13,9	15,3
15-64 let	2005	71,9	72,4	71,4	72,1
	2010	70,9	71,1	70,5	71,3
65 a více let	2005	12,9	12,5	14,3	11,6
	2010	14,4	13,8	15,6	13,5
Průměrný věk k 31. 12.	2005	39,1	39,0	40,1	38,1
	2010	40,4	40,1	41,2	39,6
Index stáří (%) (65 a více let / 0-14 let)	2005	84,9	82,2	99,4	71,3
	2010	98,1	91,5	112,4	88,2
Index ekonomického zatížení (%) (0-14 let + 65 a více let / 15-64 let)	2005	39,0	38,2	40,1	38,6
	2010	41,0	40,6	41,9	40,3
Uchazeči o zaměstnání celkem k 31. 12.	2005	18 017	4 558	6 915	6 544
	2010	19 922	5 574	7 591	6 757
z toho:					
ženy	2005	8 720	2 146	3 364	3 210
	2010	9 232	2 524	3 488	3 220
absolventi škol a mladiství	2005 ¹⁾	1 192	217	518	457
	2010	1 173	271	447	455
osoby se zdravotním postižením	2005	2 019	493	780	746
	2010	1 762	496	645	621
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2005 ¹⁾	4 357	1 373	1 680	1 304
	2010	5 234	1 606	2 007	1 621
dosazitelní	2005	17 347	4 396	6 526	6 425
	2010	19 515	5 452	7 440	6 623
Podíl uchazečů o zaměstnání z celkového počtu uchazečů k 31. 12. (%):					
ve věku 50 a více let	2005	24,9	27,6	26,7	21,1
	2010	26,8	28,0	28,5	23,9
evidovaných 12 a více měsíců	2005	43,1	30,4	46,6	48,2
	2010	36,3	31,6	38,1	38,1

¹⁾ údaje za rok 2005 nejsou přepočteny na území okresů platné od 1. ledna 2007

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje

pokračování

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy		
			Cheb	Karlovy Vary	Sokolov
Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. (%)	2005	10,28	8,38	9,91	12,73
	2010	11,39	9,72	10,90	14,12
v tom: muži	2005	9,44	8,12	8,94	11,45
	2010	10,93	9,51	10,51	13,26
ženy	2005	11,36	8,71	11,21	14,40
	2010	11,98	9,99	11,39	15,20
Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. (%) ²⁾	2005	4,6	2,6	4,9	6,2
	2010	4,2	3,1	4,2	5,5
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem - stav v prosinci (%) ³⁾	2005 ¹⁾	19,9	22,5	16,3	22,5
	2010	26,0	29,0	21,8	28,8
v tom: muži	2005 ¹⁾	18,8	21,6	15,6	20,6
	2010	24,7	29,3	20,9	25,4
ženy	2005 ¹⁾	20,8	23,2	16,9	24,1
	2010	27,0	28,8	22,4	31,6
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2005 ¹⁾	33,1	30,3	39,2	27,9
	2010	25,8	25,7	27,3	24,1
z toho násilné a mravnostní	2005 ¹⁾	3,1	2,5	3,2	3,6
	2010	2,5	2,0	2,4	3,1
Daňové příjmy obcí od fyzických osob ze závislé činnosti a z podnikání na 1 obyvatele (Kč)	2005	2 497	2 507	2 699	2 233
	2009	1 947	1 835	2 090	1 877
Soukromí podnikatelé (živnostníci) - podíl vzniklých na 1 000 obyvatel	2005-07 ¹⁾	15,4	16,0	16,7	12,9
	2008-10	19,9	18,8	21,7	18,6
Podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle k 31. 12. (%)	2005 ¹⁾	5,0	7,6	5,4	1,8
	2010	5,7	8,1	6,2	2,1
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč) ⁴⁾	2005 ¹⁾	32,3	19,8	56,2	13,3
	2010	36,2	21,8	55,8	25,7
Počet bytů na 1 000 obyvatel:					
zahájených	2005-07 ¹⁾	6,6	8,8	7,7	3,1
	2008-10	7,2	9,3	8,6	3,3
dokončených	2005-07	7,6	8,2	10,9	2,9
	2008-10	6,5	5,7	8,9	4,3
Hromadná ubytovací zařízení:					
hosté na 1 000 obyvatel	2005 ¹⁾	1 937	2 777	2 519	371
	2010	2 180	3 417	2 665	284
průměrná doba pobytu (dny)	2005 ¹⁾	7,4	8,3	7,1	3,5
	2010	7,3	7,4	7,5	3,4

¹⁾ údaje za rok 2005 nejsou přepočteny na území okresů platné od 1. ledna 2007

²⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

³⁾ údaje za příjemce tzv. "sólo" důchodů - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁴⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Karlovarského kraje

dokončení

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy		
			Cheb	Karlovy Vary	Sokolov
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):					
orné půdy	2005	17,1	26,3	16,1	6,1
	2010	16,3	24,9	15,7	5,6
zastavěných ploch, nádvoří a dopravních ploch	2005	3,9	4,2	3,5	4,2
	2010	3,9	4,2	3,5	4,1
Měrné emise (t/km ²) (REZZO 1-3):					
tuhých znečišťujících látek	2005 ¹⁾	0,38	0,32	0,20	0,86
	2009	0,39	0,20	0,16	1,01
oxidu siřičitého	2005 ¹⁾	4,96	0,59	0,52	19,96
	2009	2,76	0,53	0,50	10,40
oxidů dusíku	2005 ¹⁾	2,19	0,30	0,26	8,69
	2009	2,42	0,23	0,20	9,92
oxidu uhelnatého	2005 ¹⁾	1,16	1,13	0,90	1,74
	2009	1,07	0,86	0,74	2,03

¹⁾ údaje za rok 2005 nejsou přepočteny na území okresů platné od 1. ledna 2007